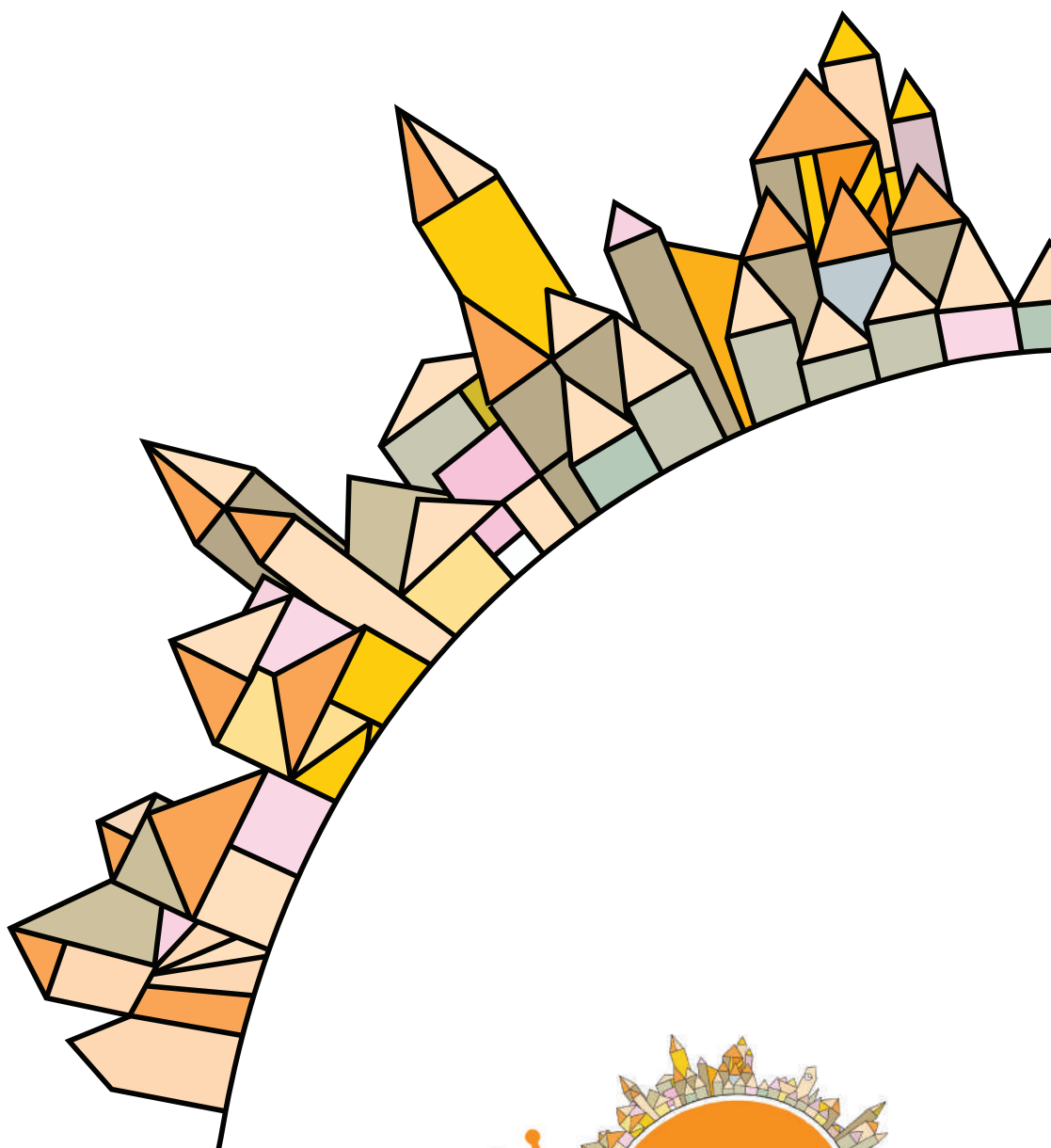
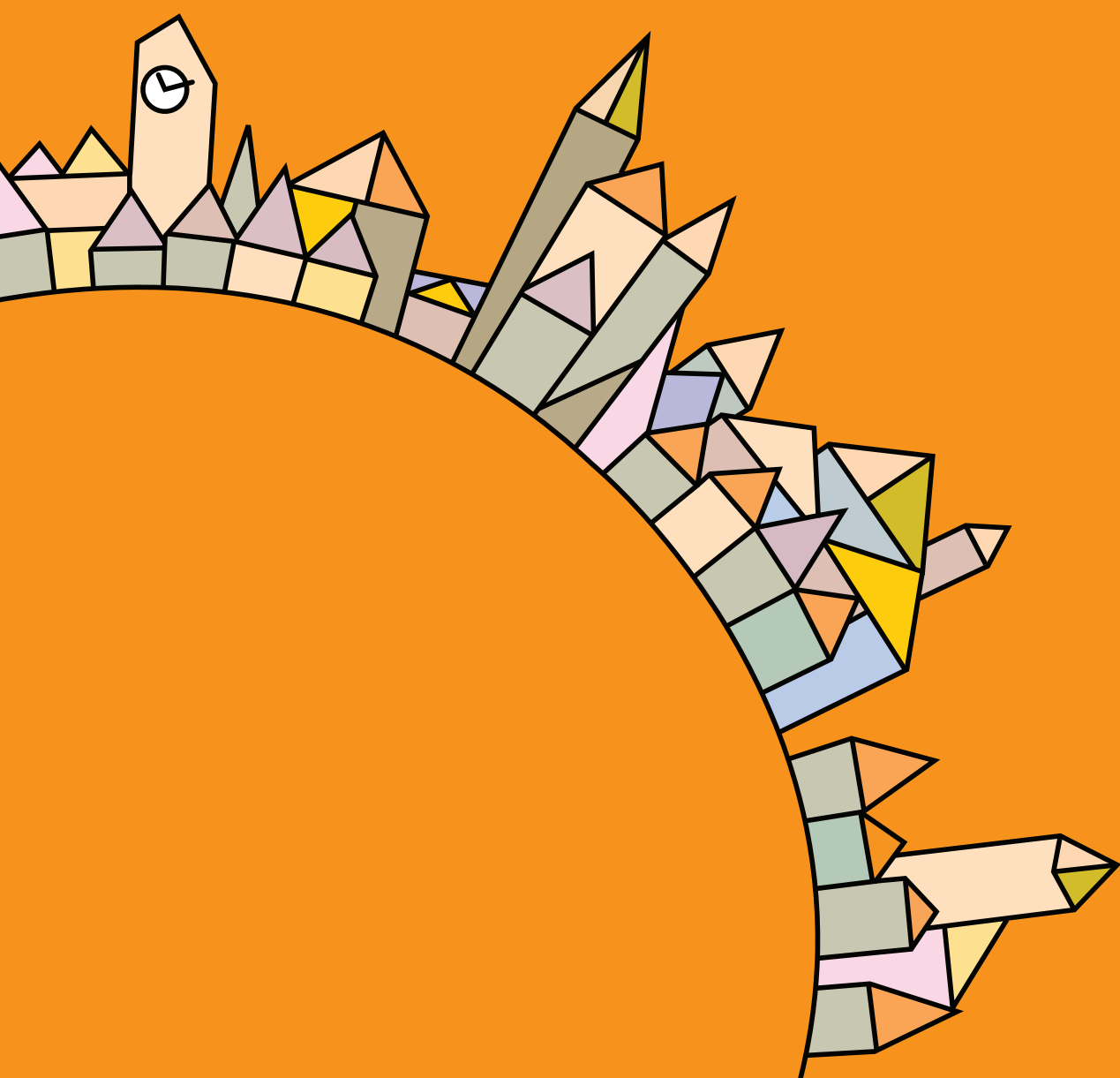

Feel the history,
discover our roots

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Klimaatbeleid (energie- en milieu)	4
2. Infrastructuur vervoer en medische voorzieningen	22
3. Ruimtelijke kwaliteit	34
4. Agrarisch, toeristisch en ambachtelijk beleid	60
5. Gastvrijheid, wetenschap & onderwijs	70
6. Sociale cohesie	80
7. Samenwerking	92
8. Bijlages	98

In harmonie met elkaar

We kennen de tijd. We respecteren de tijd. De Maas en het heuvelland.

De graften en de droogdalen. De bossen en de grotten. Ze bieden een spannend contrast in de gemeente Eijsden-Margraten. De tijd bepaalt hoe het landschap eruit ziet. Op het ritme van de seizoenen worden de vruchten gegeten, de gewassen ingezaaid en de groente geoogst. In het voorjaar geniet de wandelaar hier van de bloesem aan de bomen en in de zomer koopt hij langs de weg de kersverse kersen. Voor wie in harmonie met de tijd leeft, zijn termen als eerlijk, puur en lokaal vanzelfsprekend.

Het landschap doet grenzen vervagen. Het verbindt regio's en culturen. Het toont ons verschillende perspectieven op het leven. Het doet ons beseffen dat we onderdeel zijn van een groter geheel. We leven in harmonie. Met elkaar en onze omgeving.

In de vijftien gemeenschappen die de gemeente Eijsden-Margraten rijk is, voelen we ons thuis omdat we onbewust die harmonie ervaren in het alledaagse leven. Eenieder kan hier zichzelf zijn. De tijd bepaalt welke feesten we vieren, welke vlaggen we uithangen en welke tradities we eren. Carnaval vieren we in de winter, de mei-den planten we in de lente en de processie lopen we in de zomer. In het najaar start het jachtseizoen en in november gaat ons hart sneller kloppen tijdens de intocht van Sinterklaas. In harmonie leven, betekent ook zorgen voor elkaar als dat nodig is. Als familielid, goede buur of vrijwilliger. Samen leven we het leven.

De tijd vraagt ons af en toe stil te staan. Bij het verleden, bij onze vrijheid en bij elkaar.

In harmonie leven is namelijk niet altijd en overal een vanzelfsprekendheid.

Herinneringen en tradities worden gekoesterd, om ze van generatie op generatie door te geven. De monumenten, de Amerikaanse begraafplaats en de landschapselementen doen ons beseffen dat ook wij passanten zijn. Passanten die zelf een bescheiden bijdrage leveren aan het leven in deze gemeenschap. De tijd zorgt er ook voor dat we vooruit gaan. We weten wat er gaande is in de wereld om ons heen en geven antwoord op de vragen die vandaag en morgen spelen. Daar waar agrariërs vroeger het beeld bepaalden, is dit nu een samenspel tussen bewoners, bezoekers en gebruikers. Zo de tijd verandert, verandert onze gemeenschap mee en ontstaat er keer op keer een nieuwe vorm van harmonie.

Eijsden-Margraten. Dichtbij het leven.

Voorwoord

Met heel veel genoegen bieden wij in het kader van de nominatie het cittaslow Bidboek 'Feel the history, discover our roots' aan.

Kiezen voor cittaslow is een keuze vanuit het hart en vanuit ons DNA als prachtige gemeenschap in het Heuvelland van Zuid-Limburg, gelegen binnen de Euregio. Cittaslow staat voor de authenticiteit van onze 15 kernen, 13 buurtschappen en 13 gehuchten en 395 Rijksmonumenten. Cittaslow staat daarenboven voor de ambachtelijkheid en variëteit van onze heerlijke streekproducten in de 'Bloesem van het Zuiden'. Door genot als uitgangspunt te nemen geven wij producenten en consumenten hun trots weer terug.

Door middel van een rijk gevulde evenementenkalender met een imposante reeks aan community-initiatieven kiezen wij bewust voor ons immaterieel erfgoed en doen wij ons best om tradities te koesteren, de kwaliteitsproductie te stimuleren en de kennis van onze materiële cultuur te verspreiden.

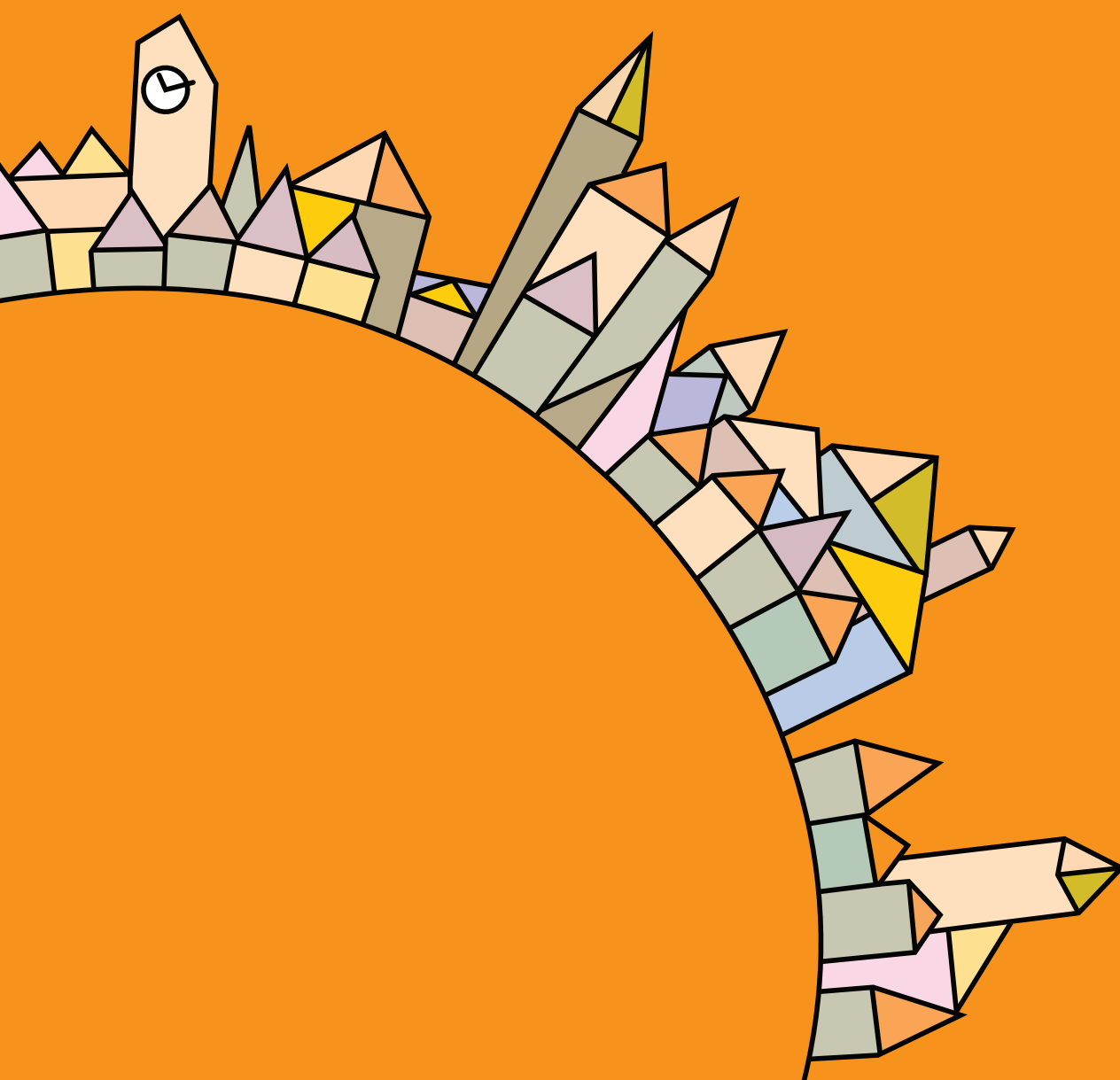
Bij de zoektocht naar de bewijslast voor cittaslow staan de termen genieten, dichtbij het leven, in harmonie met elkaar centraal. Het is juist daarom dat wij bewust kiezen voor cittaslow als beweging om onze genen bewust te doorleven in een vertraagde tijd gezamenlijk met inwoners, ondernemers en consumenten.

Heel veel leesplezier toegewenst en hartelijk welkom in Eijsden-Margraten:
'Feel the history, discover our roots!'

Dieudonné Akkermans
Major Eijsden-Margraten

1. Klimaatbeleid (energie- en milieu)

1. Klimaatbeleid (energie- en milieu)

1.1. Bescherming van de luchtkwaliteit

- A. Wordt aan de wettelijke eisen van luchtkwaliteit voldaan?
 - B. Op welke wijze is dit geborgd?
 - C. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen boven de wettelijke normering?
- A. De gemeente Eijsden-Margraten volgt de wettelijke normering en voldoet aan de landelijke normstelling ten aanzien van de luchtkwaliteit.
- B. Borging vindt plaats via actieve controle van bedrijven die onder de milieuregelgeving vallen in het kader van luchtkwaliteit, stank en ammoniak.
- C. Ja, voor de periode 2015-2018 heeft de raad een duurzaamheidsbeleid vastgesteld, waarin de uitvoering van diverse energieverduurzamingsprojecten worden opgepakt. Als voorbeelden kunnen worden genoemd het zonnepanelenproject dat in 2016 wordt uitgevoerd, de versnelde verduurzaming van de openbare verlichting (besluitvorming 2016), de VNG-projecten Dubbel Duurzaam (2016 / 2017) en het Energieloket (2016) en de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen (2017 en volgende). Verder neemt de gemeente Eijsden-Margraten deel aan de uitwerking van de op het Provinciale Omgevingsplan Limburg gebaseerde Energievisie. Met de verduurzaming van het energiegebruik bij de diverse doelgroepen wordt een vermindering van de CO₂-uitstoot beoogd.

1.2. Bescherming van de waterkwaliteit

- A. Wordt aan de wettelijke eisen van waterkwaliteit voldaan?
 - B. Op welke wijze is dit geborgd?
 - C. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen boven de wettelijke normering?
-
- A. Het uitvoeringsprogramma van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan zorgt ervoor dat we op termijn voldoen aan de wettelijke eisen van waterkwaliteit. De uitvoer van het programma is in volle gang. Daarnaast onderzoeken we de meest doelmatige maatregelen om aan de Kaderrichtlijn Water te voldoen. Naar verwachting wordt aan de eisen voldaan in 2020.
 - B. In het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan zijn diverse onderhouds- en onderzoek-programma's gedefinieerd. De structurele programma's hebben als doel om het (afval)watersysteem in topconditie te brengen en te houden.
 - C. Als gemeente werken we samen met buurgemeenten, waterschap en waterleiding-maatschappij onder de vlag 'Maas en Mergelland'. Binnen dit verband hebben we het beleidsplan (afval)waterbeheer Maas en Mergelland opgesteld. Met dit plan beogen we een kwaliteitsimpuls in het (afval)waterbeheer te bereiken. Dit doen we door gezamenlijk onderzoek te doen, projecten integraal op te pakken en elkaars kennis te gebruiken. Een mooi voorbeeld is het Basisrioleringsplan Heugem-Limmel. We bekijken het (afval)watersysteem als geheel en stemmen daar de maatregelen op af. Zo is het goed mogelijk dat gemeente A investeert en gemeente B hier de vruchten van plukt. Met een kostenverdeelsleutel verrekenen we de voordelen naar elkaar.

1.3. Drinkwaterverbruik plaatselijke bevolking

- A. Is het waterverbruik onder, boven of gelijk aan het landelijk gemiddelde?
 - B. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen om het drinkwaterverbruik te verminderen?
- A. Iedere inwoner in Eijsden-Margraten verbruikt ongeveer 134 liter per dag. Dat is meer dan het landelijk gemiddelde van 120 liter per inwoner per dag. De cijfers geven een enigszins vertekend beeld, omdat het waterverbruik van fruittelers, veehouders, zwembaden en industrie hierin zijn meegeteld.
- B. In het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan én het beleidsplan (afval)waterbeheer Maas en Mergelland besteden we aandacht aan het verminderen van het drinkwaterverbruik. Zo betalen grootverbruikers (>400m³) meer rioolheffing. Ook stimuleren we inwoners en bedrijven om regenwater te (her)gebruiken. Daarnaast steunen we het Watertap-punt-initiatief van de WML om meer kraanwater te gebruiken in plaats van flessenwater. Kraanwater heeft een veel lagere milieubelasting

1.4. Gescheiden afvalinzameling vast huishoudelijk afval

- A. Wordt aan de wettelijke eisen van gescheiden afvalinzameling voldaan?
- B. Op welke wijze is dit geborgd?
- C. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen om het ontstaan van afval te voorkomen en extra scheiding te bevorderen?

- A. De gemeente voldoet volledig aan de wettelijke eisen.
- B. Middels vaststelling van beleidsmatige documenten, zoals gemeentelijk milieubeleidsplan, jaarlijkse uitvoeringsprogramma's, begroting en de plaatselijke Afvalstoffenverordening met de daarop gebaseerde uitvoeringsregeling wordt de wijze van inzameling geborgd.
- C. Met het oog op de bevordering van afvalpreventie en extra scheiding van de herbruikbare fracties is in 2015 besloten om met ingang van 2016:
 - een zgn. 0-tarief voor de inzameling van gft in te voeren;
 - met ingang van 15 april 2016 een kringloopwinkel te openen;
 - met ingang van 2016 plastic-, metalen- en drankenverpakking integraal huis-aan-huis in te zamelen.Naar alle waarschijnlijkheid zal de frequentie van de PMD-inzameling huis-aan-huis met ingang van 2017 verhoogd worden. Verder wordt extra aandacht besteed aan preventie en bewustwording door middel van facilitering van jaarlijkse zwerfvuilacties, waaraan basisscholen deelnemen, alsmede het financieel ondersteunen van educatieve projecten, die door scholen op het gebied van afval zelf worden opgepakt. Op communicatief vlak kunnen de inwoners vanaf 2016 gebruik maken van de afvalapp, waarop benodigde gegevens staan ten aanzien van inzamelfaciliteiten.

1.5. Industriële en huishoudelijke compostering

- A. Wordt het groenafval gecomposteerd of op een andere wijze milieuvriendelijk verwerkt; beantwoording splitsen in huishoudelijk afval (GFT) en verwerking overige bedrijfstakken?
 - B. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of zijn maatschappelijke initiatieven tot verwerking van groenafval?
-
- A. Het GFT, afkomstig van particuliere huishoudens, wordt gescheiden ingezameld en vervolgens verwerkt tot compost. Hetzelfde geldt voor het groenafval, afkomstig van gemeentelijke terreinen.
 - B. Er worden van gemeentewege gesubsidieerde compostvaten ter beschikking gesteld. Ieder najaar worden van gemeentewege, verspreid over de gemeente, bladkorven geplaatst, waarin inwoners bladeren kunnen deponeren. De ingezamelde bladeren worden voor compostering afgevoerd.

1.6. Zuivering van het afvalwater

- A. Wordt aan de wettelijke eisen van zuivering van het afvalwater voldaan en percentage aangesloten percelen met meer dan 2.000 inwonerequivalenten op het rioolstelsel?
- B. Op welke wijze is dit geborgd?
- C. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen om het ontstaan van afvalwater te reduceren en milieuverantwoord af te voeren (bijvoorbeeld gescheiden rioolstelsel, gebruik regenwater etc.)?

- A. Alle percelen in de gemeente Eijsden-Margraten zijn (in)direct aangesloten op een zuiveringsinstallatie. Overal waar afvalwater geproduceerd wordt is een voorziening aanwezig. Dit kan rechtstreeks op de riolering zijn, via drukriolering, een individuele zuiveringsinstallatie (IBA) of per as. De gemeente Eijsden-Margraten transporteert het afvalwater naar twee zuiveringen: Heugem-Limmel of Wijlre.
- B. De zuiveringsinstallaties zijn in eigendom bij het waterschap. Zo ook het beheer en onderhoud. De uitvoerende partij hierin is het Waterschapsbedrijf Limburg. Het gezuiverd afvalwater wordt gemonitord en bemonsterd door het waterschap. Ook de IBA's worden door hen onderhouden.
- C. Bij nieuwbouw en herinrichting worden de beginselen van duurzaam waterbeheer gehanteerd. Grootschalig infiltreren is vanwege de aanwezigheid van leem en lössgrond niet mogelijk. We houden zoveel mogelijk water vast in het gebied waar het valt. Hiervoor maken we bergingsvoorzieningen. Water dat infiltreert is mooi meegenomen, maar de functie is voornamelijk bergen. De bergingsvoorzieningen koppelen we zoveel mogelijk tot één groot netwerk: het watersysteem. Het systeem loopt via verbindende greppels en droogdalen langzaam leeg, klaar voor opvang van de volgende bui. Aansluiten van regenwater op het riool doen we alleen als het niet anders kan.

1.7. Energiebesparing bij overheidsgebouwen en installaties

- A. Is er een gemeentelijk plan voor energiebesparing en het gebruik van groene stroom?
- B. Wat zijn de doelstellingen voor het verminderen van energieverbruik en op welke wijze is dit de afgelopen drie jaar verminderd?
- A. Voor de periode 2015-2018 is een beleidsnotitie duurzaamheid vastgesteld, waarin met het oog op een vermindering van het energiegebruik een stimulering van duurzaam energiegebruik centraal staat.
- B. De komende jaren wordt een verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen bevorderd. Dit wordt ingevuld in afstemming met het accommodatiebeleid, dat voor deze gemeentelijke gebouwen in de loop van 2016 wordt opgesteld. Vooruitlopend hierop bestaat het voornemen om alle gemeentelijke gebouwen in de loop van 2016 te voorzien van een zgn. slimme meter. Hiermee kan dan al minimaal een goede monitoring uitgevoerd worden.

Sinds de verbouwing van het gemeentehuis in 2011-2012 worden voor het gemeentelager en het gemeentehuis groene stroom en groen gas aangetrokken. Het gemeentehuis is sinds de verbouwing voorzien van 150 zonnepanelen. Voor werkverkeer personeel zijn in 2013, 5 elektrische auto's aangeschaft, met als gevolg dat de km-vergoeding in principe is afgeschaft. Sinds 2013 bevinden zich op acht verspreid liggende locaties een openbaar oplaadpunt voor elektrische auto's. Samen met horecabedrijven is in 2013 verder een groot aantal oplaadpunten voor fietsen aangelegd. In 2015 werd met het oog op de Klimaatconferentie in Parijs de zgn. Parijsverklaring ondertekend. Met de ondertekening werd toegezegd om als organisatie vóór 2030 klimaatneutraal te zijn. Het voornemen bestaat verder om de vervanging van de bestaande openbare verlichting in versneld tempo energiezuiniger uit te voeren.

1.8. Energieproductie door overheid uit hernieuwbare energiebronnen

- A. Op welke wijze is de gemeente betrokken bij de bevordering van het gebruik van hernieuwbare energie?
 - B. Welk percentage van het totale energieverbruik in de gemeente bestaat uit de toepassing van hernieuwbare energie (gebruik hiervoor ook de Klimaatmonitor)?
- A. Op het dak van het gemeentehuis zijn bij de verbouwing in 2011-2012, 150 zonnepanelen gelegd. Deze leveren ca 10% van het totale energieverbruik op. Verder werden in 2013 ter compensatie van het energieverbruik van de gemeentelijke rioolgemaal op het dak van de Multifunctionele Accommodatie Margraten zonnepanelen gelegd. Verder is in 2016 een project zonnepanelen gestart, waarbij van gemeentewege zonnepanelen op woningen en verenigingslokalen aangebracht worden. Deelnemers sluiten een overeenkomst met de gemeente, waarbij de gemeente zich verplicht om zonnepanelen aan te leggen en 15 jaar te beheren terwijl de eigenaren deze panelen over een periode van 15 jaar afbetalen.
- B. Omdat geen inzicht bestaat in de omvang van alle duurzame energiebronnen is evenmin inzicht te geven in het aandeel hiervan op het totale energieverbruik. Dit inzicht bestaat slechts op onderdelen.

1.9. Verbetering uiterlijk aanzien gemeente en vermindering geluidsoverlast

- A. Heeft de gemeente een ruimtelijk beleid om het uiterlijk aanzien te beschermen en de kwaliteit van de omgeving te verbeteren?
- B. Wordt aan de wettelijke eisen voor saneren verkeerslawaaï en verminderen geluidsoverlast voldaan?
- C. Op welke wijze is de uitvoering van vragen a. en b. geborgd?
- D. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen boven de wettelijke normering?

- A. Voor het buitengebied van de gemeente Eijsden-Margraten is het Gemeentelijk Kwaliteitsmenu van toepassing. Verstening in het buitengebied dient gepaard te gaan met landschappelijke inpassing en / of landverbetering. Bij sommige ontwikkelingen dient er tevens een bijdrage in het gemeentelijk kwaliteitsfonds te worden gedaan. Dit fonds is gekoppeld aan het uitvoeringsprogramma van het Landschaps Ontwikkelingsplan. De inpassingen worden met voorwaardelijke verplichtingen in het bestemmingsplan vastgelegd, indien nodig worden er aanvullend privaatrechtelijke overeenkomsten met de initiatiefnemers afgesloten met betrekking tot de inpassingen.

Voor de grote woningbouwprojecten Nieuw-Poelveld in Eijsden en de Bloesemgaard in Margraten zijn door de gemeenteraad beeldkwaliteitsplannen vastgesteld.

Daarnaast heeft de gemeente een Welstandsnota, waarin het welstandsregime per deelgebied is vastgelegd.

- B. Er wordt aan de wettelijke normen voldaan.
- C. Toetsing van plannen in het buitengebied inclusief de landschappelijke inpassing / landschapsverbetering gebeurt door een hiervoor ingestelde Kwaliteitscommissie. Deze commissie bestaat uit een drietal deskundigen op het gebied van landschap, landbouw en stedenbouw. Daarnaast wordt in bestemmingsplannen geborgd het opnemen van voorwaardelijke verplichtingen dat de maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Indien nodig wordt dit verder geborgd middels een privaatrechtelijke overeenkomst tussen gemeente en initiatiefnemer.

Toetsing van plannen (bouwplannen maar ook aanlegvergunningplichtige activiteiten) aan de genoemde Beeldkwaliteitsplannen dan wel Welstandsnota vindt plaats door de hiertoe aangestelde Dorpsbouwmeester. In geval van Monumenten en plannen / activiteiten binnen beschermde dorpsgezichten vindt beoordeling van plannen / activiteiten plaats door een daarvoor ingestelde Monumentencommissie.

Met gebruikmaking van landelijke subsidies wordt het saneringsprogramma verkeerslawaaai uitgevoerd. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden getoetst aan de normstelling uit de Wet geluidhinder.

- D. Voor muziekgeluid bij evenementen alsook in horeca-inrichtingen is aanvullend beleid ontwikkeld, dat is weergegeven in de beleidsnotitie "Geluidbeleid bij evenementen". De genoemde Beeldkwaliteitsplannen kunnen beschouwd worden als aanvullend beleid.

1.10. Verminderen uitstraling verlichting in de openbare ruimte

- A. Heeft de gemeente beleid om het uiterlijk aanzien van de openbare ruimte te beschermen tegen overbodige verlichting (reclame, dimbare openbare verlichting, gebruik LED-lampen e.d.)?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen op dit terrein?

Op het gebied van openbare verlichting wordt er gewerkt op basis van het 'Beleidsplan OVL 2013 t/m 2017'. Op basis van ouderdom van de masten en de armaturen wordt er jaarlijks een gedeelte van de afgeschreven openbare verlichting vervangen. Het beleid is om 'traditionele' lichtbronnen te vervangen door energiezuinige lichtbronnen.

Vanwege het landelijke karakter van de gemeente Eijsden-Margraten zijn er in ons beleid een aantal speerpunten opgenomen ter bescherming van flora en fauna. Een ander speerpunt waar we ons op focussen is om lichtvervuiling met name in het buitengebied tot een minimum te beperken. Om lichtvervuiling te beperken heeft er in 2012 een scan plaats gevonden en zijn er circa 50 lichtmasten in het buitengebied verwijderd. Momenteel is er nauwelijks sprake van grootschalige lichtvervuiling. Er zijn geen bronnen aan te wijzen die ernstige overlast veroorzaken op het gebied van lichtvervuiling. Ook zien we erop toe, dat de ontwikkeling van bouwplannen e.d. niet leidt tot overmatige lichtbelasting.

Ambitie gemeentelijk beleidsplan "Licht waar het moet, donker waar het kan"

Bij het vervangen en onderhouden van de installaties voor de openbare verlichting wordt rekening gehouden met het milieu. Zoals bijvoorbeeld:

- Het toepassen van milieuvriendelijk geproduceerde materialen.
- De levensduur en recyclingmogelijkheden van de standaard verlichtingsmiddelen.
- Hergebruik van vrijkomende materialen.
- Afvoer van defecte gasontladingslampen naar een erkende verwerker.
- Eisen duurzaam inkopen.
- Doelstellingen Taskforce.

Als gemeente conformeren wij ons aan het 'Energieakkoord' voor de openbare verlichting. Conform § 3.2.5 van het Energieakkoord betekent dit concreet voor onze gemeente dat:
"Voor openbare verlichting wordt gestreefd naar een versnelde renovatie van het huidige, grotendeels verouderde park. Openbare verlichting en verkeersregelinstallaties zullen ten opzichte van 2013 20% besparing opleveren in 2020 en 50% in 2030. Op weg hiernaartoe is minimaal veertig procent van het bestaande openbare verlichtingspark in 2020 voorzien van slim energiemanagement en energiezuinige (led) verlichting".

De doelstellingen op een rijtje:

1. 20% energiebesparing in de OVL en verkeersregelininstallaties (VRI's) in 2020 t.o.v. 2013
2. 50% energiebesparing in OVL en VRI's in 2030 t.o.v. 2013
3. 40% slim energiemanagement in OVL in 2020
4. 40% energiezuinige OVL in 2020

- A. De gemeente Eijsden-Margraten heeft beleid om het aanzien van de openbare ruimte bij duisternis te beschermen. Met name in het landschappelijk buitengebied is donkerheid van belang voor flora en fauna en daarom is de gemeente terughoudend met het verlichten van wegen in het buitengebied. In het buitengebied wordt bij voorkeur LED-verlichting met een laag vermogen toegepast zodat dimmen niet rendabel is. Binnen de bebouwde kom plaatst de gemeente alleen openbare verlichting met LED lichtbronnen die in principe in de nachtelijke uren gedimd worden zodat energie wordt bespaard.
- B. In principe wordt in het buitengebied geen openbare verlichting meer bijgeplaatst. Daar waar vanuit verkeers- en / of sociale veiligheid om signalering gevraagd wordt, gebeurt dit middels oriëntatieverlichting. In het buitengebied zijn dit, in het kader van de sociale veiligheid, in principe de fietspaden die op een school-thuisroute liggen. Om het zogenaamde strooilight voor de flora en fauna tot een minimum te beperken worden geen conventionele lichtbronnen meer toegepast en alleen maar LED-lichtbronnen, al dan niet in een bepaalde kleur (bv. voor vleermuizen of landelijke uitstraling). Het jaarlijkse budget voor het aanpassen van de openbare verlichting wordt hoofdzakelijk besteed aan het vervangen van conventionele lichtbronnen, vaak in combinatie met het vervangen van afgeschreven armaturen. In principe komen hiervoor in eerste instantie armaturen in aanmerking die ouder zijn dan 20 jaar. Dit gebeurt hoofdzakelijk binnen de bebouwde kom van de kernen en op alle lichtmasten die om een of andere reden ook worden vervangen (b.v. reconstructie). Hier worden alleen nog maar LED-lampen met een laag verbruik toegepast. De gemeente heeft enkele jaren geleden alle energie slurpende HPL en TLEM-lampen vervangen. De komende jaren is de doelstelling om de laatste SOX en SON-lampen te vervangen. Alle lichtmasten langs erftoegangswegen worden voorzien van te dimmen LED-verlichting waardoor er energie wordt bespaard en in de nachtelijke uren er toch een gelijkmatig verlichtingsniveau op de rijbaan is. Dit komt met name de sociale- en verkeersveiligheid ten goede en belast de flora en fauna minimaal.

1.11. Electriciteitsverbruik van inwoners

A. Is het elektriciteitsverbruik onder, boven of gelijk aan het landelijk gemiddelde?

B. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen om het elektriciteitsverbruik te verminderen?

A. Volgens de Klimaatmonitor ligt het energieverbruik op basis van de gegevens uit 2014 in de gemeente Eijsden-Margraten per inwoner hoger dan het provinciale gemiddelde. Waaraan dit is te wijten is niet geheel duidelijk. Mogelijke oorzaken zijn het grote aantal vrije-sector-woningen en monumentale panden.

B. In het kader van de uitvoering van projecten uit het zgn. cafetariamodel van de Energie Alliantie VNG gaat de gemeente in 2016 samen met de gemeenten Meerssen, Gulpen-Wittem en Valkenburg a/d Geul het project Dubbel Duurzaam uitvoeren. Binnen dit project zal een energiecoach opgeleid worden die woningbezitters onder meer gaat adviseren op het gebied van energiebesparing. Verder zal er op de gemeentelijke website een digitaal energieloket geïnstalleerd worden. Hier kunnen inwoners met alle vragen op het gebied van energie terecht.

1.12. Bescherming van de biodiversiteit

- A. Heeft de gemeente beleid om de biodiversiteit te bevorderen en te beschermen (maaibeeld, inrichtingsmaatregelen e.d.)?
- B. Welke activiteiten worden in de gemeente uitgevoerd ter bevordering en bescherming van de biodiversiteit?

- A. Binnen de gemeente Eijsden-Margraten liggen een viertal natura 2000 gebieden.

Te weten:

- Bemelerberg en Schiepersberg in het noorden van de gemeente;
- het Savelsbos is centraal gelegen, welk zich bijna uitstrekt over de noord-zuid as;
- in het zuiden bevindt zich het gebied Noorbeemden & Hoogbos;
- in de meest noordwestelijke hoek ligt een stukje van het Geuldal.

Daarnaast grenst een groot deel van de westelijke grens aan de Maas. Dit staat bekend als Bovenmaas, de voorloper van het grensmaasgebied op de overgang naar België. Het meest unieke van deze vijf gebieden is dat ze samen een volledig beeld geven van alle aanwezige natuurwaarden in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg waar wij onderdeel van uitmaken. De voor deze gebieden opgestelde beheersplannen zijn allemaal gericht op versterking van de natuurwaarden en verbeteren van de diversiteit door in te zetten op de lokale kwaliteiten van deze gebieden.

De gemeente Eijsden-Margraten heeft beleid om de biodiversiteit te beschermen en te versterken. In het landschapsontwikkelingsplan worden een aantal kernwaarden en kwaliteiten beschreven met als voornaamste uitgangspunt: "Behoud van het bestendige door ontwikkeling".

- B. Jaarlijks worden een aantal concrete projecten uitgevoerd op basis van dit beleid. Deze projecten variëren van de aanplant van nieuwe groenstructuur hoogstam-fruitboomgaarden en informatieverschaffing over natuur en landschap, tot het verbeteren van bestaande groenstructuur en herstel van kleine landschapselementen. Daarbij wordt steeds meer samengewerkt met de stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen (IKL), Centrum voor Natuur en Milieu Educatie (CNME), de terrein beherende instanties, particulieren en betrokken verenigingen. Bij de aanplant wordt gewerkt met inheems plantmateriaal bij voorkeur afkomstig van lokale kwekers.

Afgelopen jaar is een nieuw bermenbeleid vastgesteld waarbij meer rekening is gehouden met het vergroten van de biodiversiteit door doelgerichter te maaien, meer rekening te houden met aanwezige bijzondere flora en fauna en door (met inbreng van burgers) meer maatwerk te kunnen leveren.

Ten aanzien van invasieve (kruiden) soorten in de bermen en plantsoenen heeft de buitendienst van de gemeente Eijsden-Margraten een proactieve houding waarmee bij het signaleren en voorkomen direct gehandeld kan worden om deze te bestrijden.

Ten aanzien van de grondwaterzorgplicht zijn in het bestemmingsplan een aantal voorwaarden opgenomen. De provincie ziet hierop toe via de omgevingsverordening. Bij projecten met een gebiedsgerichte aanpak wordt in samenspraak met waterschap Roer en Overmaas gekeken naar maatregelen die de kwantitatieve en kwalitatieve wateropgaven kunnen verbeteren. Zo wordt dit voorjaar gewerkt aan het stuwen van de Noor om de verdroging en inslijting in dit gebied tegen te gaan. Daarmee worden de omstandigheden voor de hier unieke flora verbeterd en kan de diversiteit vergroot worden.

1.13. Optionele en aanvullende eisen

Een tweetal ambities van de Strategische Visie Vernieuwen door Verbinden is 'aantrekkelijk wonen' en 'buitengewone (be)leven'.

De ambitie 'aantrekkelijk wonen' houdt in dat wij ons (im)materieel erfgoed koesteren en wij werken aan leefbare en vitale kernen. Veiligheid, duurzaamheid en energiebewust beleid zijn onlosmakelijk verbonden met deze ambitie.

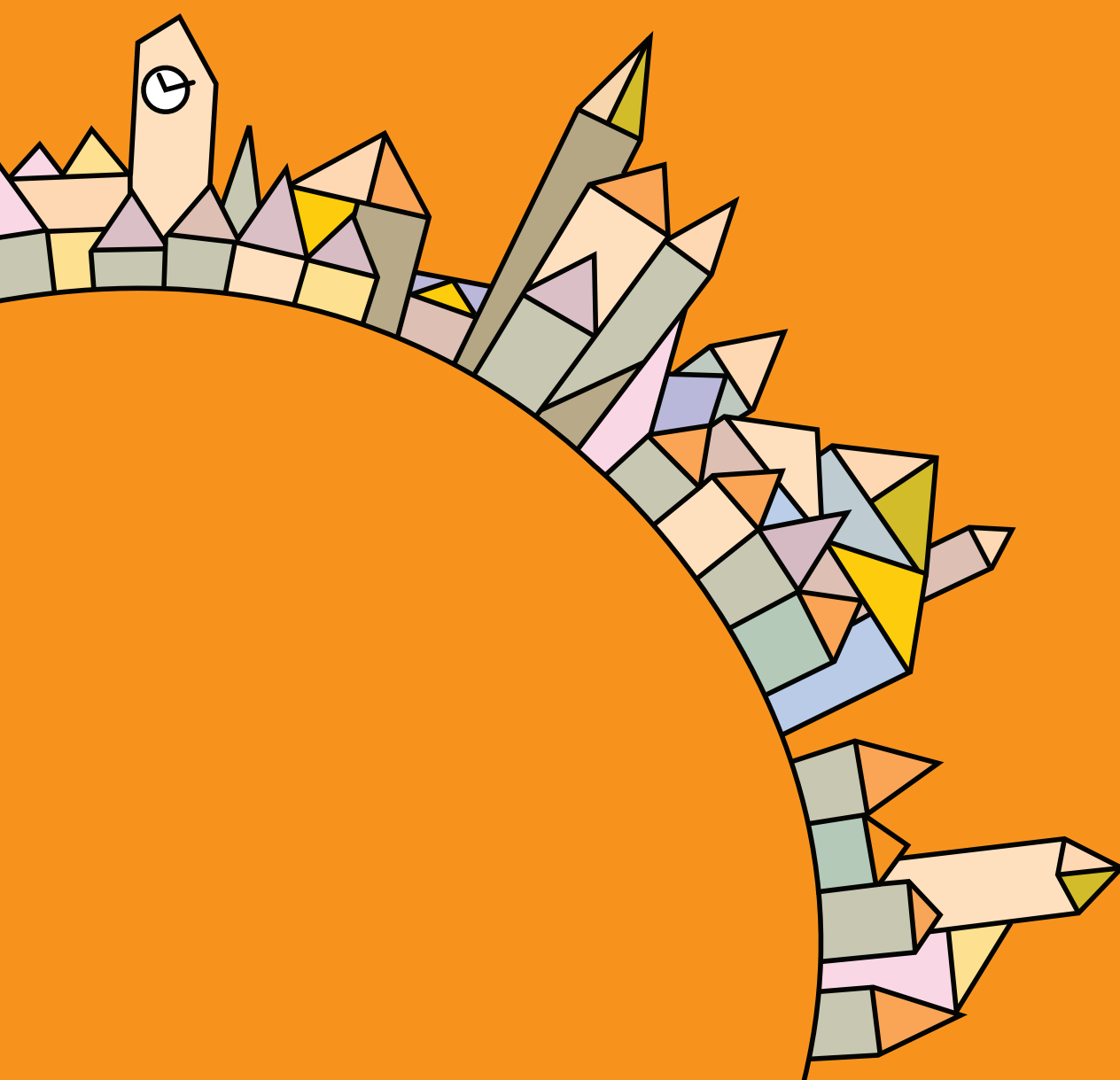
De gemeente Eijsden-Margraten wil een van de duurzaamste gemeenten worden. In de in 2015 door de raad vastgestelde beleidsnotitie Duurzaamheid is een groot aantal projecten opgenomen, die in de periode 2015-2018 opgepakt moeten worden. Dit ambitieuze beleid wordt ieder jaar geëvalueerd.

Verder wordt vanuit de duurzaamheid veel waarde gehecht aan de lokale productie en consumptie. Denk daarbij aan het project "Met Fruit Erop Uit".

Bij de ambitie 'buitengewoon (be)leven' hebben we het over een golvend Heuvelland, pittoreske dorpsgezichten, holle wegen, heggen, de Maas, kleurrijke fruitboomgaarden, eeuwenoude boerderijen en groene weides.

Ons beleid, zoals ook neergelegd in het Landschapsontwikkelingsplan, wil tot versterking van dit buitengewoon buitenleven komen. Tegelijkertijd moeten de economische kansen benut worden, waarbij de gemeente, zoals blijkt uit de Toeristisch-recreatieve gebiedsvisie, optimaal wenst in te zetten op versterking van het kwaliteitstoerisme, waarbij dat landschap en ondernemen in balans moeten zijn.

2. Infrastructuur vervoer en medische voorzieningen

2. Infrastructuur vervoer en medische voorzieningen

2.1. Langzaam verkeersroutes openbare gebouwen

A. Heeft de gemeente beleid om de verkeersveiligheid van kwetsbare deelnemers te verbeteren (fietspaden, school-thuisroutes e.d.)?

B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen op dit terrein?

A. Ja, het beleid om de verkeersveiligheid te verbeteren is opgenomen in het gemeentelijk 'Verkeersveiligheidsplan Eijsden-Margraten'. In dit plan wordt extra aandacht besteed aan de meest kwetsbare verkeersdeelnemers.

B. De gemeente heeft hiervoor met bijna alle binnen haar gemeente functionerende besturen van basisscholen een convenant gesloten:

- per bestuur wordt een Verkeerscoördinatoronderwijs (VCO) aangesteld die als aanspreekpunt functioneert binnen de school;
- uitvoerende taken rondom dit project komen per school bij de Verkeerscoördinator te liggen;
- de gemeente en provincie stellen hiervoor geld ter beschikking;
- de school stelt jaarlijks een actieplan op;
- de gemeente verkrijgt subsidie bij de provincie voor dit project.

Naast de convenanten kunnen de scholen ook in aanmerking komen voor het Limburgs VerkeersveiligheidsLabel (LVL). Het Verkeersveiligheidslabel is een (landelijk) keurmerk dat basisscholen kunnen behalen als ze voldoen aan een aantal criteria. Momenteel beschikt de Basisschool in Mesch over dit label. Sinds 1 januari 2008 is bij het ROVL de NSVE van kracht. Vanuit de NSVE kan de gemeente een beroep doen op:

- convenantgelden;
- werkbudget voor verkeerseducatieve activiteiten op scholen, gekoppeld aan de verkeerseducatieconvenanten;
- projectsubsidie voor educatieprojecten die buiten de kaders van het convenant vallen.

In het hierboven genoemde plan zijn de uitvoering van diverse infrastructurele en niet-infrastructurele maatregelen opgenomen. Een zeer actuele en belangrijke infrastructurele maatregel is het project 'Verbeteren verkeersveiligheid Mergellandroute' waarbij op dit moment gescheiden fietspaden worden aangelegd buiten de bebouwde kom tussen Gronsveld en Hoogcruts. De verbeteringen zullen de veiligheid van fietsers, zoals schoolgaande jeugd van en naar Maastricht verhogen.

2.2. Lengte (in km) van de gerealiseerde gemeentelijke fietspaden op het totaal aantal km gemeentelijke wegen

A. Hoeveel procent van alle wegen in de gemeente is fietspad?

- A. In de gemeente Eijsden-Margraten bestaat 3% van de verharde wegen uit fietspaden. De gemeente wil zich naar de toekomst toe meer profileren als toeristische fietsgemeente. In het kader hiervan zijn momenteel een tweetal grote projecten gestart die het fietsen binnen onze gemeente veiliger en plezieriger moeten maken. Door het mooie Limburgse Heuvelland loopt de Mergellandroute (N593). Het is een route waar toerisme, economisch verkeer, schoolgaande jeugd en woon-werkverkeer dagelijks gebruik van maakt. Het moet daarom veilig zijn voor alle gebruikers. Momenteel wordt de Mergellandroute opnieuw ingericht. Hierbij worden de fietspaden over een groot gedeelte van het tracé verbreed en veiliger (vrij) gemaakt.

Ook is de gemeente Eijsden-Margraten bestuurlijk en ambtelijk trekker van het internationale project trambaanfietsroute Maastricht-Aken. Dit project is erop gericht om het traject van een voormalige trambaan tussen Maastricht en Aken te gebruiken en als aantrekkelijke, verkeersveilige fietsbaan aan te leggen. Het streven is om deze fietsbaan in Aken te laten aansluiten op de Vennbahn, een doorgaande fietsverbinding tot in Luxemburg. Daarmee ontstaat een lange afstandsfietsroute van meer dan 150 km. Over de realisatie van dit project hebben de deelnemende gemeenten Maastricht, Gulpen-Wittern, Vaals en Eijsden-Margraten samen met de provincie Limburg en de Stadt Aachen eind 2015 een intentieverklaring ondertekend. Daarin is vastgelegd, dat een versterking van de economische en toeristisch-recreatieve structuur van Zuid-Limburg en de Euregio Maas-Rijn uitgangspunt is voor de projectrealisatie. Momenteel wordt voor de trambaanfietsroute een voorontwerp opgesteld.

De gemeente Eijsden-Margraten werkt via het project 'Eijsden-Margraten fietsgemeente' aan het verbeteren van de aanwezige infrastructuur. Dit geldt niet alleen voor de fietspaden, maar ook voor het aanleggen van achterliggende infrastructuur, bijvoorbeeld oplaadpunten voor elektrische fietsen, reparatiepunten voor fietsen, etc. Binnen dit plan wordt ook veel gedaan aan branding, bijvoorbeeld fietsroutes inzichtelijk maken via één website of app, zodat de info niet versnipperd te vinden is.

2.3. Fietsenstalling bij op- / overstappunten

- A. Heeft de gemeente beleid op het terrein van het stallen van fietsen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om het stallen van fietsen te reguleren?

- A. Ja, op grond van de Toeristisch-Recreatieve Gebiedsvisie 'Beleef Eijsden-Margraten, Knooppunt van Maas tot Mergelland!' 2015-2019 is het beleid ten aanzien van fietsparkeren het volgende:

Eijsden-Margraten kent 3 deelgebieden, te weten het Heuvelland, het Plateau en het Maasdal. Naast het veelal sportief fietsen in het Heuvelland lenen met name het Plateau en het Maasdal zich bij uitstek om recreatief te fietsen. Tevens wordt vanuit alle windrichtingen aansluiting gevonden op de Euregio. Dit maakt dat Eijsden-Margraten een ideale uitvalsbasis is voor fietstoerisme. In dorpskernen geldt als uitgangspunt dat fietsparkeervoorzieningen gerealiseerd worden bij horecavoorzieningen en pleinfuncties. Hierbij is ook aandacht voor de duurdere fietsen zoals racefietsen en e-bikes. Deze zullen vanuit een terras in het gezichtsveld moeten staan. Nadrukkelijk wordt onderscheid gemaakt in fietsparkeren in een kern, op een plein, in een natuurgebied en langs de Maas. Vanuit visueel oogpunt vragen deze locaties om een verschillende inrichting. Qua materialisering en uitstraling wordt er naast functionaliteit een onderscheid aangebracht om meer sfeer en beleving op een locatie te creëren. Ook het profileren van onze gemeente als fietsgemeente nemen we in samenwerking met stakeholders in de vormgeving mee.

- B. De gemeente Eijsden-Margraten zet als lead-partner in het kader van een Interreg V-A project Euregio Maas-Rijn in op verbinding van Euregionale Fietsmobiliteit en E-biking. Het project is gericht op reductie CHG met de (E)-fiets en de stimulering van het gebruik daarvan als leidend thema binnen de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen in relatie tot ontwikkeling van grensoverschrijdend toerisme en woon-werkverkeer platteland - Maastricht. In het kader van dit project zullen ook randvoorwaarden worden gecreëerd voor bikehubs etc.

Bij het treinstation Eijsden zijn ruime openbare fietsenstallingen en fietskluizen aanwezig. Bij diverse bushaltes zijn mogelijkheden voor fietsparkeren.

2.4. Beleid alternatief vervoer inwoners

A. Heeft de gemeente beleid om het alternatief vervoer van inwoners te stimuleren?

B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen op het terrein van mobiliteitsmanagement?

A. De gemeente Eijsden-Margraten heeft geen specifiek beleid omtrent mobiliteit / personenvervoer maar het beleid om alternatief vervoer te stimuleren is opgenomen in het onder 1.1.C bedoelde duurzaamheidsbeleid.

B. De gemeente Eijsden-Margraten heeft de volgende maatregelen op het gebied van mobiliteitsmanagement getroffen:

- op initiatief van de gemeente is in samenspraak met de lokale horeca een gemeentebreed oplaadnetwerk voor fietsen en scootmobiels gerealiseerd. Van gemeentewege werden uniforme borden beschikbaar gesteld. Het netwerk zal opgenomen worden op de fietskaarten van VVV Zuid-Limburg. Daarnaast is het netwerk weergegeven op de gemeentelijke website;
- de gemeente faciliteert en stimuleert het gebruik van de buurtbus;
- de gemeente heeft zeer recent de openbare ruimte rondom het winkelcentrum in Margraten en Eijsden verbeterd en het aantal fietsparkeerplaatsen uitgebreid en stimuleert daarmee het gebruik van de fiets;
- de gemeente heeft het netwerk van fietsverbindingen uitgebreid en stimuleert daarmee het gebruik van de fiets;
- de Stichting Limburg Elektrisch bood aan om deel te nemen aan een proeftuin elektrisch rijden. Daarbij kon ervaring worden opgedaan met elektrische fietsen, scooters en auto's. Hieraan namen de doelgroepen inwoners en personeel deel. Er was een grote opkomst en de deelnemers hebben het als zeer positief ervaren.
- de aanleg van diverse openbare oplaadplaatsen;
- daarnaast 'verplicht' de gemeente haar eigen medewerkers om dienstreizen te maken met volledig elektrische dienstauto's en elektrische dienstfietsen ten gevolge waarvan het aantal gereden dienstreiskilometers met voertuigen op fossiele brandstof aanzienlijk is verminderd.

2.5. Verminderen van architectonische belemmeringen

- A. Heeft de gemeente een beleid gericht op toegankelijkheid van openbare en semi-openbare gebouwen?
 - B. Heeft de gemeente een beleid gericht op het wegnemen van architectonische belemmeringen ten aanzien van duurzame bouw (passiefhuis-concept)?
 - C. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om binnen de grenzen van de Nederlandse wetgeving deze architectonische belemmeringen te voorkomen?
-
- A. Toegankelijkheid (zowel fysieke als psychologische toegankelijkheid) van openbare en semi-openbare gebouwen is een belangrijk onderwerp in het gemeentelijk beleid binnen het Sociaal Domein (zorg en ondersteuning, jeugdhulp en participatiewetgeving). Dit beleid is vastgelegd in meerdere documenten, zoals de door de gemeenteraad vastgestelde beleidsdocumenten Wmo en Jeugd.
 - B. Het passiefhuis-concept is op basis van het vigerende Bouwbesluit en de vastgestelde bestemmingsplannen mogelijk.
 - C. Buiten de hierboven genomen maatregelen heeft de gemeente geen aanvullende maatregelen getroffen.

2.6. Ondersteunen gezinsleven en zwangerschap

- A. Wordt aan de wettelijke eisen op het terrein van Jeugd en Gezin voldaan?
- B. Op welke wijze is dit geborgd?
- C. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen boven de wettelijke normering?
- A. Ja, de gemeente Eijsden-Margraten heeft beleid opgesteld passend binnen de kaders van de nieuwe Jeugdwet. Het jeugdbeleid is vastgesteld in het 'Beleidsplan Jeugd 2014-2018 en Verordening Jeugdhulp 2015'.
- B. De gemeente Eijsden-Margraten heeft de toegang tot jeugdhulp ondergebracht bij het integrale Sociaal Team. In dit team zitten professionals vanuit verschillende disciplines, zoals: Bureau Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming. Daarnaast beschikt de gemeente Eijsden-Margraten (in samenwerking met Maastricht, Valkenburg a/d Geul, Vaals, Gulpen-Wittern en Meerssen) over een digitaal CJG onder de noemer CJG043. Hierin ligt de focus op de volgende producten:
- laagdrempelige vraagbaak middels e-consult met uitbreiding naar chatfunctie;
 - regionaal overzicht van activiteiten en cursussen op het gebied van opvoeden en opgroeien;
 - kennis en verdieping rondom relevante thema's op het gebied van opvoeden / opgroeien, in de vorm van thema-artikelen op de website, online tools en offline activiteiten.
- C. Door de invoering van de nieuwe Jeugdwet is actief ingezet op zowel preventie en vroeg-signalering door de inzet van Jeugd- en gezinswerkers op de basisscholen (met een uitrol in 2016 naar voorschoolse voorzieningen) als op de ketensamenwerking in het Casusoverleg Jeugd onder regie van de gemeentelijke procesmanager. In dit casusoverleg wordt dus ingezet op integrale ketensamenwerking bij complexe enkelvoudige en meervoudige problematiek samen met jongeren en hun ouders c.q. opvoeders op basis van 1 gezin, 1 plan.

2.7. Effectieve toegang tot medische diensten

A. Heeft de gemeente beleid om de aanwezigheid en toegang tot eerstelijnsgezondheidszorg mogelijk te maken?

B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen?

A. De toegang tot medische diensten behoort tot de verantwoordelijkheid van de centrale overheid en valt onder de Zorgverzekeringswet en Wet Langdurige Zorg. Die wetten worden uitgevoerd door de landelijke overheid c.q. zorgverzekeraars. De gemeenten hebben de verantwoordelijkheid over de toegang tot (maatwerk)voorzieningen van maatschappelijke ondersteuning (Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015), jeugdzorg (Wet op Jeugdzorg) en werk en inkomen (Participatiewet). De toegang tot deze voorzieningen is bij de gemeente integraal geregeld, de uitvoering is neergelegd bij het Sociaal Team van de gemeente en bij de regionale sociale dienst: Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland. Het beleid en de procedure zijn neergelegd in beleidsdocumenten, verordeningen en uitvoeringsbesluiten.

Ook vanuit het beleid op gebied van sociale zekerheid (werk en inkomen) wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd met de toegang tot eerstelijnsgezondheidszorg. Dat beleid is dan vooral gericht op inwoners met een minimum inkomen. Dit, om te voorkomen dat de beperkte financiële middelen er toe leiden dat deze mensen geen gebruik (kunnen) maken van de gezondheidszorg, omdat ze bijvoorbeeld geen goede verzekering kunnen bekostigen.

B. Zie A, met name het werken met het Sociaal Team. Dit team werkt in enkele kernen op locatie, en zorgt voor de toeleiding naar (maatwerk-voorzieningen). Eijsden-Margraten heeft, samen met andere gemeenten in Zuid-Limburg, een collectieve ziektekostenverzekering afgesloten voor de minima in haar gemeente, met een goede dekking tegen een gunstige premie. Het gebruik van die regeling wordt dan ook actief onder de aandacht gebracht en gestimuleerd. Onder andere door minima een tegemoetkoming in de premie van de collectieve verzekering te bieden. Voor 2016 is de reikwijdte van deze premie-tegemoetkoming verbreed, waardoor de vergoeding nu beschikbaar is voor alle minima met een aanvullend zorgverzekeringspakket.

2.8. Duurzame distributie van goederen in bebouwde kom

- A. Heeft de gemeente beleid om de verkeersstromen en bevoorrading van bedrijven in het centrum te reguleren?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen?

- A. De gemeente heeft geen specifiek beleid voor verkeersstromen en bevoorrading van bedrijven in het centrum. Die aspecten worden met name geregeld in de van toepassing zijnde bestemmingsplannen en wet- en regelgeving. Opgemerkt zij dat de het centrum in Eijsden en Margraten slechts in beperkte mate voorziet in winkels / bedrijven en de logistieke component daarmee eveneens van beperkte aard is. De aanwezige bedrijventerreinen met logistieke betekenis zijn gesitueerd buiten en of aansluitend aan de bebouwde kom.
- B. In de centra van Eijsden en Margraten zijn recent maatregelen getroffen om de parkeerverlast te beperken en de parkeercapaciteit te vergroten door het invoeren van parkeren voor vergunninghouders en een blauwe zone; In de gemeente geldt een parkeerverbod voor vrachtwagens behoudens de daarvoor aangewezen plekken.

2.9. Percentage inwoners dat in een andere gemeente werkt

A. Welk percentage van alle inwoners (let op: niet de beroepsbevolking hanteren) werkt buiten de gemeente?

B. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen om het werken binnen de gemeente te stimuleren?

A. In 2015 werkte 68% van de beroepsbevolking (13.000 personen) buiten de gemeente, hetgeen neerkomt op ongeveer 35% van alle inwoners.

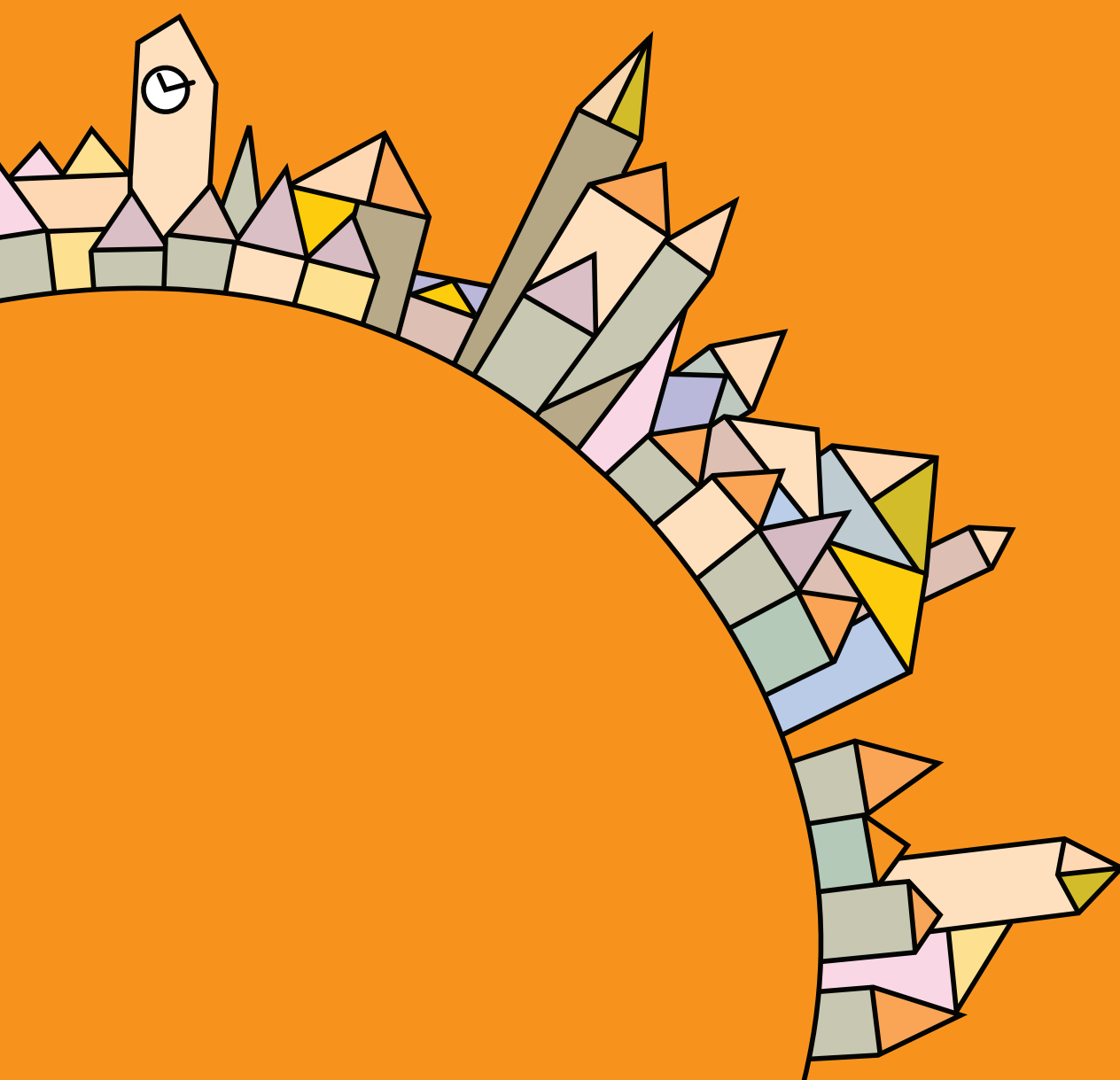
B. Voor wat betreft de arbeidsmarkt kijkt Eijsden-Margraten juist verder dan de individuele gemeente. Regionaal wordt samengewerkt binnen Maastricht-Heuvelland én de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg. Daarnaast grenst Zuid-Limburg aan drie kanten aan België en Duitsland; een achterland met enorme arbeidsmarktmogelijkheden waarmee steeds actiever contact wordt gezocht en de samenwerking wordt versterkt. Dit, om inwoners maximale kansen op werk te bieden, maar ook gelet op de economische ontwikkelingen. In Zuid-Limburg worden binnen vijf jaar forse tekorten op de arbeidsmarkt verwacht. LED (Limburg Economic Development) spreekt over 24.000 arbeidsplaatsen, waarvan 17.000 nieuwe door een intensivering van het economisch beleid in Limburg. In het verleden is al eens geconstateerd dat de regio economische groeikansen heeft laten liggen als gevolg van het ontstane tekort aan personeel. Bedrijven haken dan af, verplaatsen zich of stellen investeringen uit. Die urgentie is niet theoretisch, gelet op de actuele uitbreidingsvraag bij o.a. VDL Nedcar en in de logistieke sector. Aan de aanbodzijde staan 23.000 mensen, die kunnen, willen of moeten werken, aan de kant. De handen zijn dan ook ineens geslagen om de reeds bestaande samenwerking tussen het economische en het sociale domein te intensiveren en verder te verankeren middels een integrale arbeidsmarktagenda Zuid-Limburg. Een vraaggerichte en aanbodgeschikte (EU)regionale werkgeversbenadering, onder meer via het werkgeversservicepunt Podium24, staat daarbij voorop.

2.10. Optionele en aanvullende eisen

In de Strategische Visie 2022 'Vernieuwen door Verbinden' zijn onze ambities uitgewerkt in thema's die de kern inhouden van het te voeren beleid tot de periode 2022. De gemeente hecht veel waarde aan vitale en leefbare kernen. Er is een grote verenigingszin aanwezig binnen onze kernen, die we koesteren en faciliteren. Ten aanzien van zorg en welzijn kiezen we voor het verder ontwikkelen en vernieuwen van zorg en welzijn, zodat in 2022 passend en kwalitatief goede zorg voor iedereen bereikbaar is. Daarbij gaan we er op de eerste plaats van uit wat de burger, al dan niet in samenwerking met anderen zelf kan. Ook streven wij behoud en waar mogelijk versterking van natuur, landschap en streekeigen landbouw na in combinatie met uitbouw van hoogwaardig toerisme als nieuwe economische trekker. Er wordt geïnvesteerd in onderhoud en aanleg van fiets- en wandelpaden. De wegen en overige verkeersroutes worden goed onderhouden.

3. Ruimtelijke kwaliteit

3. Ruimtelijke kwaliteit

3.1. Plan voor gemeentelijke veerkracht

- A. Wat zijn de missie en de visie van de gemeente?
- B. Op welke wijze geeft de gemeente concrete invulling aan haar eigen toekomstvisie en wat zijn de hoofdlijnen van maatregelen die zij implementeert?
- C. Op welke wijze betreft de gemeente haar inwoners bij het bepalen en uitvoeren van haar toekomstvisie?

- A. De Gemeente Eijsden-Margraten is een jonge gemeente (1 januari 2011). De gemeente bestaat uit vijftien kerkdorpen en een twintigtal gehuchten en buurtschappen. Landelijk is de gemeente in te delen in drie zones: Maasdal, Heuvelland en Plateau. De gemeente is uitgestrekt (77,4 km²) en heeft een groot buitengebied. Wat de inwoners en ondernemers van Eijsden-Margraten kenmerkt zijn zelfredzaamheid en gemeenschapszin. Zelfredzaamheid en initiatief hebben geleid tot kwalitatief sterk lokaal ondernemerschap en tot een rijk en bloeiend verenigingsleven in alle kernen. Tradities worden gekoesterd. Ieder dorp heeft zijn eigenheid.

Eijsden-Margraten kent een uniek landschap. De gemeente herbergt zowel het Heuvelland, Plateau als het Maasdal. De Maas stroomt bij Eijsden niet alleen de gemeente binnen, maar ook Nederland. In dit landschap liggen de kerkdorpen maar ook veel vooraanstaande monumenten, zoals kastelen, molens en de Amerikaanse begraafplaats te Margraten. Ook kenmerkend voor Eijsden-Margraten zijn de vele typische fruitboomgaarden, de betiteling van de gemeente als 'Bloesem van het Zuiden' is hierop gebaseerd. Eijsden-Margraten is dé grensgemeente bij uitstek met een unieke ligging in de euregio. Grote steden als Maastricht, Aken en Luik liggen binnen handbereik.

In oktober 2013 heeft de raad de Strategische Visie 2022 'Vernieuwen door Verbinden' vastgesteld. In deze visie zijn de volgende ambities vastgelegd:

1. Dienstverlening is onze tweede natuur.
2. Burgerkracht.
3. Buitengewone buiten (be)leven.
4. Aantrekkelijk wonen.
5. Ondernemerszin schept ruimte voor welvaart en welzijn.

Ambitie 1. Dienstverlening is onze tweede natuur.

De gemeente Eijsden-Margraten ziet dienstverlening als een van haar belangrijkste bestaansrechten. De 'klant' staat centraal. De gemeente zet bij het uitwerken van deze ambitie op het volgende in:

- In 2022 scoort de gemeentelijke organisatie van Eijsden-Margraten minimaal een 8 op klanttevredenheid;
- De gemeente komt naar u toe;
- De gemeente zoekt steeds de schaal van samenwerking die past bij het soort dienstverlening.

Ambitie 2. Burgerkracht

De samenleving ondergaat een veranderingsproces, van verzorgingsstaat naar een maatschappij met meer zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van de burger. Deze ambitie houdt in:

- Eigen kracht, eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de burgers brengen de mooiste dingen tot stand;
- De gemeente gaat uit van zelfredzaamheid en geeft ruimte aan zelfsturing. Burgerkracht krijgt de ruimte;
- De diversiteit die de kracht van burgers oplevert ziet de gemeente als een groot goed.

Ambitie 3 Buitengewone (be)leven

Eijsden-Margraten is: golvend Heuvelland, pittoreske dorpsgezichten, holle wegen, heggen, de Maas, kleurrijke fruitboomgaarden, eeuwenoude boerderijen, het plateau en de groene weides. Dit buitengewoon buitenleven moet versterkt worden, terwijl tegelijkertijd de economische kansen meer benut moeten worden.

- Denk je aan Eijsden-Margraten dan zie je het authentieke landschap;
- De gemeente gaat voor versterking van het toerisme, kwaliteitstoerisme;
- Landschap en ondernemen houden we met elkaar in balans.

Ambitie 4 Aantrekkelijk wonen

Deze ambitie houdt in :

- We koesteren het (im)materieel erfgoed;
- Wij werken aan een gemeente vol vitale en leefbare kernen;
- Wij kiezen voor kwaliteit;
- Veiligheid, duurzaamheid en energiebewust beleid zijn een onlosmakelijk deel van deze ambitie.

Ambitie 5 Ondernemingszin schept ruimte voor welvaart en welzijn

- Het MKB blijft een motor voor onze gemeente;
- Wij benutten de vele mogelijkheden op het snijvlak van (agrarisch) ondernemen, toerisme, (slow)food, leisure en leefbaarheid
- De ondernemende burger krijgt ruimte en steun.

- B. Deze ambities geven richting. In de Strategische visie zijn vervolgens acht thema's beschreven die de kern vormen voor het te voeren beleid in de periode tot 2022.

Deze thema's zijn :

1. Dienstverlening goed geregeld;
2. Vitale kernen;
3. Zorg en Welzijn, goed voor 'mekaar';
4. Landschappelijk verantwoord ondernemen;
5. Uniek (im)materieel cultureel erfgoed;
6. Betere bereikbaarheid;
7. Meer met de Maas;
8. Samenwerking in de regio en euregio.

Per thema is aangegeven welke keuze(s) gemaakt is / zijn, welke doelen ons hierbij voor ogen staan, hoe wij deze doelen willen bereiken en welke rolverdeling wij daarbij voor ogen hebben.

De gemeente Eijsden-Margraten is in 2015 een proces gestart om de communicatiestrategie meer te laten aansluiten op de strategische visie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van storytelling, waarbij wij worden ondersteund door communicatiebureau viaStory. Om een indruk te geven hoe cittaslow aspecten al leven binnen onze gemeente gebruiken we een citaat van viaStory uit de inleiding van het rapport Story-platform Eijsden-Margraten 'Dichtbij het leven':

"De wijze waarop de gemeente Eijsden-Margraten zich aan ons ontvouwt is bijzonder. In een tijd dat de maatschappij spreekt over waardecreatie, van hebben naar delen, ruimte voor het individu, samen leven en terug naar de kracht van lokaal, blijken dergelijke opvattingen binnen de gemeente Eijsden-Margraten opvallend vaak tot de normaalste zaak van de wereld te behoren".

De gemeente Eijsden-Margraten beschikt over een geloofwaardige en authentieke boodschap; verhalen waarin onze bezoekers, bewoners en investeerders zich zullen herkennen. Verhalen die de emotie aanspreken. Deze verhalen moeten allen voor het voetlicht worden gebracht. Dat noemen we storytelling.

Onze story is, zo blijkt uit het rapport van viaStory, opgebouwd uit zes kernboodschappen, waarbij de relatie met cittaslow duidelijk aanwezig is:

- **In harmonie met het landschap**
Het landschap is een levend schilderij waarvan de achtergrond elk seizoen verandert. Het geheel is er meer dan de som der delen.
 - **In harmonie met elkaar**
De mensen leven hier in harmonie met elkaar. Ze weten dat het leven meer brengt wanneer ze de handen ineen slaan. Telkens weer vinden zij samen een nieuwe balans in deze veranderende wereld.
 - **In harmonie met onze natuur**
Verantwoord en lokaal produceren is hier een vanzelfsprekendheid. Bewoners en bezoekers genieten van voedsel op het moment dat het seizoen het aanbiedt. Fruit en groenten halen ze bij de boer. Lekker, gezond, leerzaam en duurzaam!
 - **In harmonie met het verleden**
Religie en tradities worden hier van generatie op generatie doorgegeven. Ze verbinden mensen, verleden en heden en spiritualiteit met het alledaagse leven. Samen wordt het leven gevierd.
 - **Een nieuwe harmonie**
Zo de tijd verandert, verandert deze gemeenschap. Ze is altijd in ontwikkeling. Op zoek naar een nieuwe harmonie. Samen geven we een aansprekend en passend antwoord op de nieuwe werkelijkheid en bieden we een inspiratiebron voor andere gemeenten.
 - **Oprecht betrokken én dienstbaar**
De gemeente Eijsden-Margraten beweegt mee met de tijd. De organisatie is oprecht betrokken en stelt zich ten dienste van de gemeenschap en weet wat er speelt. Een organisatie die met beide benen in de samenleving staat.
- C. Bij de uitvoering van deze strategische visie en ons beleid worden inwoners, verenigingen en bedrijfsleven zo optimaal mogelijk betrokken. Dit gebeurt middels informatie-bijeenkomsten, inspraakavonden, overleggen met betrokken partijen, bijvoorbeeld heemkundeverenigingen.

3.2. Acties voor herstel en bevordering van het centrum (straatmeubilair, toer. bewegwijzering, antennes, landschapsbeheer, behoud welstand gebouwde omgeving)

- A. Heeft de gemeente beleid voor de inrichting van de openbare ruimte?
- B. Welk kwaliteitsniveau hanteert de gemeente voor deze inrichting?
- C. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de kwaliteit van de openbare ruimte te behouden en te verbeteren?

- A. Binnen de gemeente Eijsden-Margraten bevinden zich, buiten de vele karakteristieke kernen ook, een aantal rijks- en gemeentelijk beschermde dorpsgezichten. Om deze kernen te 'beschermen' bij o.a. herinrichtingen zijn er diverse kwaliteitsatlassen opgesteld. Deze atlassen gelden als leidraad voor de inrichting van de vastgestelde gebieden.

Daarnaast is in het kader van de Toeristisch-Recreatieve Gebiedsvisie van de gemeente aandacht voor kwaliteitsverbetering en herinrichting van historische pleinen en terrassen. Een en ander is gericht op verbetering van de functionaliteit gekoppeld aan de kwalitatieve uitstraling van pleinen en terrassen.

Momenteel wordt er een nieuw wegenbeleidsplan opgesteld. Binnen dit plan krijgen de rijks- en gemeentelijke beschermde dorpsgezichten alsmede de karakteristieke cultuurhistorische locaties en twee centra binnen onze gemeente een prominentere rol. Ten behoeve van het buitengebied is er een Landschapsontwikkelingsplan 'Buitengewoon Eijsden-Margraten'.

Het Landschapsontwikkelingsplan 'Buitengewoon Eijsden-Margraten' geeft een integrale visie op de gewenste ontwikkeling van het landschap van de gemeente, waarbij de bestaande kernkwaliteiten van het landschap uitgangspunt zijn. Het creëert daarmee een kader voor toekomstige ontwikkelingen en initiatieven in het buitengebied. Daarnaast dient het Landschapsontwikkelingsplan als kader voor een nadere concretisering in uitvoeringsgerichte projecten, die er toe moeten leiden dat de gestelde doelstellingen en uitgangspunten van het Landschapsontwikkelingsplan verwezenlijkt worden. Vanuit deze visie wordt jaarlijks gewerkt aan concrete projecten die uitvoering geven aan de visie. Hierbij wordt gekeken naar het behoud, herstel en versterken van de groenstructuur. Denk aan bosschages, struweel, boomgroepen, solitaire markante bomen, hoogstamboomgaarden en graften.

Tevens worden ontbrekende schakels in de (langzame) recreatieve routestructuur gerealiseerd. Denk aan het herstellen of terugbrengen van oude (kerke)paden en het realiseren van ommetjes. Dit bij voorkeur door ontbrekende stukken te realiseren in een groter geheel om zo een concretere en reëlere opgaven te volmaken. Afhankelijk van de locatie wordt het materiaal en sortiment bepaald. De insteek hierbij is dat we gaan voor kwalitatief materiaal bij voorkeur uit eigen omgeving.

- B. Het beheer en onderhoud van het openbaar gebied in de gemeente gebeurt volgens het principe 'schoon, heel en veilig'. Voor wegen wordt het kwaliteitsniveau 'basis' gehanteerd. Voor het openbaar groen wordt het onderhoudsniveau 'sober en doelmatig' aangehouden. Binnen het nieuw op te stellen wegenbeleidsplan zal er meer onderscheid qua beheer en inrichting worden gemaakt tussen de rijks- en gemeentelijke beschermde dorpsgezichten alsmede de karakteristieke cultuurhistorische locaties en twee centra.
- C. De laatste jaren zijn de kernen Margraten en Eijsden herontwikkeld. In de kern Margraten is centraal op het Amerikaplein een nieuw gemeentehuis gebouwd. Tevens zijn er aan de rand van het Amerikaplein meer winkels en appartementen bijgebouwd. Aansluitend is onlangs de totale openbare ruimte rondom het Amerikaplein opnieuw hoogwaardig ingericht.

In de kern Eijsden is een nieuw centrumgebied ontstaan met appartementen, een verzorgingstehuis, en winkels. Aansluitend is de gehele openbare ruimte in dit gebied opnieuw hoogwaardig ingericht. Ook het naast gelegen gebied 'Het Veldje' zal volledig opnieuw worden heringericht. Bestaande portiekflats worden gesloopt, er komen minder woningen terug en tegelijkertijd zal de openbare ruimte / leefomgeving een kwalitatieve opwaardering krijgen.

3.3. Herstel / verwezenlijking van sociale groene gebieden, met productieve planten en / of fruitgewassen

- A. Heeft de gemeente beleid om groene ruimte beschikbaar te hebben voor openbaar gebruik?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen op het gebied van inrichting ten aanzien van productiegewassen (bijv. school- en volkstuinen, stadslandbouw e.d.)?
- A. Ja, dit beleid is vastgelegd in het Landschapsontwikkelingsplan 'Buitengewoon Eijsden-Margraten'.
- B. Vanuit het Landschapsontwikkelingsplan wordt de aanplant van groen op scholen en bij particulieren gestimuleerd en worden er ook financiële middelen beschikbaar gesteld. Bij de uitvoering van landschapsprojecten wordt actief samengewerkt met lokale verenigingen of betrokken inwoners om groen en natuur te behouden, te verbeteren of uit te breiden. Dit kan zijn op particuliere gronden door aanplantregelingen of in het kader van de vergroening van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Ook op gemeentelijke gronden of op terreinen van behorende instanties wordt actief gewerkt met en door burgers om deze openbare gebieden in te richten of te ontsluiten. Dit voorjaar heeft de gemeente Eijsden-Margraten zich aangesloten bij het LEADER-programma Zuid-Limburg waarmee ingezet wordt op een actieve vorm van burgerparticipatie in het buitengebied van Eijsden-Margraten. Het gedachtegoed van de nieuwe stadslandbouw sluit naadloos aan op het concept van het in ontwikkeling zijnde streek en gastronomisch centrum, waar onder andere productie en consumptie van hoogwaardige regionale producten in co creatie tot stand moeten komen in een publiek private samenwerking.

3.4. Leefbaarheid en voorzieningenniveau

- A. Heeft de gemeente beleid gericht op behoud of herstel van de leefbaarheid in haar dorpen?
 - B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen in het voorzieningenniveau gericht op bevordering van de leefbaarheid in de dorpen?
- A. De gemeente Eijsden-Margraten heeft de ambitie om het voor jong en oud aantrekkelijk te houden om in Eijsden-Margraten te kunnen wonen in vitale en leefbare kernen. Voorzieningen dienen bereikbaar en levensvatbaar te zijn. De gemeente kiest liever voor een beperkt aantal kwalitatief goede voorzieningen dan een versnipperd aanbod waarvan de kwaliteit en continuïteit niet gewaarborgd kunnen worden. Een aantal basisvoorzieningen is aanwezig in de nabije omgeving. Andere voorzieningen kennen een grotere schaal, die in sommige gevallen de gemeentegrens overstijgt. Multifunctionaliteit is belangrijk. De gemeente voert overleg met de inwoners en maatschappelijke organisaties over de spreiding en (multifunctionele) invulling van de voorzieningen. Zelfsturing en participatie is hierbij belangrijk.

Woonbeleid voor jonge gezinnen

De gemeente biedt zo actief mogelijk jongeren en starters huisvestingsmogelijkheden, als tegenwicht voor ontgroening. Afstanden tussen wonen en werken zullen vanwege steeds verdergaande automatiseringsontwikkelingen minder bepalend gaan worden voor de woonplek van met name de jongere beroepsbevolking. De gemeente spant zich dan ook in om voor deze doelgroep een zo aantrekkelijk mogelijk woningaanbod te leveren. In de grotere kernen is voldoende plancapaciteit aanwezig om nieuwbouw in diverse betaalbare prijssegmenten te realiseren. Daar waar nieuwbouw niet mogelijk is, biedt de gemeentelijke starterslening veelal uitkomst om jongeren toch binnen onze gemeente een eerste koopwoning te laten aanschaffen.

Huisvesting ouderen en zorgbehoevenden

Het woningbouwbeleid wordt mede beïnvloed door de bevolkingsprognoses. Ook in onze gemeente moet rekening worden gehouden met een toenemende vergrijzing gelet op de huidige en toekomstige samenstelling van onze bevolking. Hierop dienen wij tijdig en adequaat onze huisvesting zo goed mogelijk af te stemmen. Gelet op onze woningvoorraad hebben wij met de in onze gemeente werkzame corporaties afgesproken om de huidige voor ouderen geschikte woningen zo veel mogelijk in stand te houden en kwalitatief te verbeteren waar nodig. Bij nieuwbouw verdienen de zogenaamde nultreden-woningen de voorkeur. Deze laatste woningen kunnen ingezet worden om adequaat in te kunnen spelen op de gevolgen van de extramuralisatie van de zorg. De gevolgen hiervan voor onze gemeente hebben wij door een deskundig bureau in beeld laten brengen. Hieruit blijkt dat er de komende 10 jaar een serieuze behoefte is om zorggeschikte woningen te bouwen. Vanwege de diversiteit aan kernen binnen onze gemeente hebben wij voor dit segment woningen gekozen voor een spreidingsbeleid, rekening houdend met de structuur en voorzieningen van de kernen.

Momenteel wordt er een uitvoeringsprogramma wonen en zorg voorbereid. Hierbij wordt met name aandacht besteed aan het 'langer thuis wonen' van ouderen en zorgbehoevenden. Het eigenwoningbezit in onze gemeente is ruim 75% en veel inwoners willen hun huis niet verlaten. Via goede informatie, aanbieden van sociale en maatschappelijke begeleiding en planologische bouw mogelijkheden, proberen wij het langer thuis wonen realiseerbaar te maken.

Accommodatiebeleid

Het gemeentelijk accommodatiebeleid (startnotitie accommodatiebeleid 2013) is een onderdeel van een gemeentebrede visie om te werken aan de leefbaarheid in de kernen binnen de gemeente Eijsden-Margraten. Het doel is het versterken van vitale kernen met een daarbij passend voorzieningenaanbod. Hierbij wordt niet uitgegaan van de bestaande gebouwen maar van activiteiten. Deze moeten voorzien in een behoefte van de inwoners van de betreffende kern. De kracht zit hem in het combineren van activiteiten waarbij het gaat om het huisvesten van betreffende activiteiten en niet om het in stand houden van de accommodaties waarin deze activiteiten plaatsvinden.

Accommodaties zijn nadrukkelijk een middel om (maatschappelijke) activiteiten en doelgroepen te huisvesten c.q. doelstellingen te behalen. Realisatie en instandhouding van accommodaties is geen doel op zich. Het gaat om activiteiten en voorzieningen die de gemeente vanuit haar rol en taakopvatting biedt of faciliteert en die een belangrijke bijdrage leveren aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van onderwijs, peuterspeelzaalwerk, sport, cultuur en welzijn.

Nota Gemeenschapshuizen

Gemeenschapshuizen zijn een belangrijke voorziening in een kern voor het behoud van de leefbaarheid. Een gemeenschapshuis is een multifunctionele ontmoetingsplek voor jong en oud, die gebruikt wordt voor verschillende doelstellingen; zorg, ontmoeting, bewegen, cultuur etc. In de gemeente Eijsden-Margraten is in iedere kern een gemeenschapshuis gevestigd, allen in eigendom van derden (stichting of harmonie). Via de nota gemeenschapshuizen ondersteunt de gemeente deze gemeenschapshuizen middels een subsidie in de kosten met betrekking tot onderhoud.

- B. De gemeente Eijsden-Margraten voert regelmatig overleg met verenigingen en stakeholders waarbij onderwerpen als krimp en toekomstbestendigheid van de verenigingen op de agenda staan. De gemeente realiseert in verschillende kernen huiskamerprojecten waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten. De buurtcoach heeft een rol in het aanbod aan activiteiten en het stimuleren van inwoners om mee te doen aan diverse activiteiten. We implementeren het plan van aanpak 'Scheiden wonen en zorg' om langer thuis wonen mogelijk te maken. Onderdeel van dit plan is de inventarisatie van de mogelijkheden tot woningaanpassingen. Het Sociaal Team werkt decentraal vanuit de kernen. Via de nota gemeenschapshuizen worden 14 gemeenschapshuizen in de kernen binnen de gemeente ondersteund.

3.5. Herkwalificatie en hergebruik van achtergebleven gebieden

- A. Heeft de gemeente beleid gericht op herstel van vervallen locaties en hergebruik van leegstaande panden?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om historische panden voor de toekomst te behouden?
- C. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om vervallen locaties een nieuwe bestemming te geven?

- A. Ten aanzien van hergebruik van leegstaande panden bieden de bestaande bestemmingsplannen mogelijkheden. Voor zover daarin niet is voorzien wordt momenteel van geval tot geval bekeken welke mogelijkheden er zijn.

Bij herbestemming van bestaand vastgoed wordt gekeken naar de instandhoudingskwaliteit. Is deze kwaliteit hoog, zoals bij monumentale en beeldbepalende gebouwen, dan is de herbestemmingsnoodzaak groot. Bij een lage tot slechte noodzaak, is deze klein en wordt tot sloop overgaan aanbevolen. Indien er sprake is van een ongewenst stedenbouwkundig gat, dan wordt aangestuurd op vervangende nieuwbouw, veelal voorzien van een andere gewenste en ruimtelijk verantwoorde bestemming.

Ten aanzien van leegkomende agrarische bebouwing wordt momenteel in het kader van de uitwerking van POL de bestaande en toekomstige leegstand van met name agrarische bebouwing geïnventariseerd. Op basis van de resultaten van deze inventarisatie zal binnen de POL-uitwerking beleid ontwikkeld worden hoe hiermee om te gaan. De resultaten worden in de tweede helft van 2016 verwacht. Het is wenselijk om een en ander af te wachten.

De gemeente Eijsden-Margraten heeft samen met de regiogemeenten de 'Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg' in concept samengesteld. Deze structuurvisie wordt naar verwachting eind 2016 door alle Zuid-Limburgse gemeenteraden vastgesteld. Eén van de uitgangspunten van deze visie is dat de in uitvoering zijnde uitbreidingslocaties voor woningbouw nog afgebouwd mogen worden, maar dat overige nieuwbouw woningen uitsluitend binnen bestaand gebied gerealiseerd mogen worden. Met dit beleid wordt concreet uitvoering gegeven aan de 'Lader van duurzame verstedelijking' zoals bepaald is in het 'Besluit ruimtelijke ordening'. Daarnaast is het beleid van de genoemde structuurvisie gericht op het afbouwen van de plancapaciteit. Hiermee wordt de ooit geplande uitbreidingscapaciteit aan woningbouw ook in onze gemeente teruggebracht.

- B. De gemeente Eijsden-Margraten geeft zoveel mogelijk ruimte aan nieuwe ontwikkelingen rondom oude panden. De gemeente functioneert daarbij als vraagbaak voor eigenaren en geïnteresseerden. We denken mee over de herbestemmings- en financieringsmogelijkheden voor monumenten en andere cultuurhistorisch waardevolle panden. Bij deze bijzondere panden hebben we bewust gekozen voor ruime gebruiksmogelijkheden binnen de bestemmingsplannen. Zo worden initiatiefnemers zo min mogelijk beperkt in hun mogelijkheden en is er ook minder kans op leegstand. Bij ontwikkelingen rondom monumenten, beeldbepalende panden en in beschermde dorpsgezichten vraagt de gemeente advies aan de Monumentencommissie 'District Mergelland'. Door aandacht voor cultuurhistorische waarden kan in een vroeg stadium extra kwaliteit aan een plan worden toegevoegd.

Ook draagt de gemeente Eijsden-Margraten financieel bij aan het behoud van religieuze monumentale panden voor de toekomst. De 15 monumentale kerken binnen onze gemeente steunen we jaarlijks in het onderhoud en daarnaast subsidiëren we een aantal religieuze monumenten in de vorm van co-financiering. Een mooi voorbeeld is het klooster van Hoogcruts, waarvan de kloostermuur en de Gloriëtte deels met een gemeentelijke bijdrage in ere worden hersteld. Ook de restauratie van het monumentale Pereboom & Leijser orgel in de Sint Martinuskerk te Eijsden werd mede door onze bijdrage mogelijk gemaakt. Daarnaast zet de gemeente zich in voor sensibilisering ten aanzien van erfgoed door het stimuleren van initiatieven van heemkundeverenigingen, het steunen van publicaties en het organiseren en faciliteren van activiteiten rondom erfgoed.

- C. Het wordt wenselijk geacht op het gebied van her-invulling van vervallen / niet in gebruik zijnde locaties zo veel mogelijk met provincie en andere gemeenten een gezamenlijk beleid te ontwikkelen. Om deze reden wordt de voorbereiding van verdere acties vanuit de POL-werkgroepen afgewacht. Voor zover dit nodig is wordt vooruitlopend ieder geval afzonderlijk beoordeeld.

3.6. Gebruik van ict in de ontwikkeling van interactieve diensten voor de inwoners en de toeristen

- A. Wordt aan de wettelijke eisen op het terrein van digitale dienstverlening voldaan (o.a. webrichtlijnen)?
- B. Op welke wijze is dit geborgd?
- C. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de digitale dienstverlening aan inwoners te verbeteren?
- D. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de digitale informatievoorziening aan de toerist te verzorgen?

A. Onze nieuwe responsive website is gebouwd conform voorschriften webrichtlijnen.

B. Bij toekomstige wijzigingen / aanvullingen zal telkens getoetst worden aan deze voorschriften.

C. In januari 2015 heeft de gemeente Eijsden-Margraten een geheel nieuwe toptakenwebsite gelanceerd: www.eijsden-margraten.nl. Deze website is geheel responsive waardoor deze te benaderen is via de computer, de iPad en een mobiele telefoon. Op deze website is een onderverdeling gemaakt in: Inwoners, Bedrijven, Bestuur en Ontdek. Onder 'inwoners' is alles te vinden wat betrekking heeft op de inwoners. Dit betreft het digitaal aanvragen van paspoorten, rijbewijzen en producten tot het aanvragen van omgevingsvergunningen. En daarnaast het digitaal aangeven van een verhuizing of het melden van een 'melding openbare ruimte'. Op deze pagina is een digitaal loket ingericht waar inwoners producten digitaal kunnen aanvragen. De openingstijden staan vermeld op de homepage. Dienstverlening stuurt actief op het gebruik van het digitale kanaal in het kader van het 24/7 bereikbaar en selfservice principe. Burgers kunnen ook digitaal een afspraak maken wanneer ze een nieuwe aanvraag moeten doen. Verder staat op de website informatie over:

- De evenementenkalender: hierop kunnen de inwoners hun evenement onder de aandacht brengen op de website: www.eijsden-margraten.nl/ontdek/evenementen-en-attracties/evenementenkalender/. Middels een digitaal inschrijfformulier kan het evenement ingediend worden.
- Cultuur en erfgoed: deze website is gekoppeld aan vele links verbonden met cultureel erfgoed zoals onder andere de Amerikaanse begraafplaats: www.eijsden-margraten.nl/ontdek/cultuur-en-erfgoed/amerikaanse-begraafplaats-te-margraten.
- Verder is er nog informatie te vinden over de dorpen van Eijsden-Margraten en over de verblijfsaccommodaties op de website onder 'ontdek'.

Naast de website gebruikt de gemeente een aantal apps (BuitenBeter app en Afval app). Ook wordt social media ingezet (Facebook en Twitter) om informatie te delen met onze inwoners. Daarnaast is een filmreeks geproduceerd over de diverse karakteristieke elementen in Eijsden-Margraten zoals de evenementen, de natuur en de cultuurhistorische panden.

D. Op de gemeentelijke website staat basisinformatie over de mogelijkheden voor de toerist in de gemeente. Meer specifieke toeristische items zijn uitgewerkt in de door de gemeente ontwikkelde apps. Op de website is alle informatie te vinden over de regio, horeca, overnachtingsmogelijkheden en evenementen, zoals:

- Wandelen en fietsen: op deze pagina kunnen inwoners en toeristen wandel- en fietskaarten downloaden: www.eijsden-margraten.nl/ontdek/wandelen-en-fietsen. Hier vindt u ook onze (thematische) wandel- en fiets apps. Verder zijn een groeiend aantal (deels thematische) routes geplaatst op Route You. Via deze site kunt u eveneens routes downloaden / afdrukken of op uw navigatiesysteem / smartphone laden.
- Met Fruit Erop Uit, een pagina met alles over de fruithistorie van Eijsden-Margraten en daaraan gekoppelde sites: www.eijsden-margraten.nl/ontdek/met-fruit-erop-uit.
- Veiligheid op de Maas: speciaal om de veiligheid op en rondom de Maas te verbeteren heeft de gemeente onlangs een app laten ontwikkelen met 'realtime' informatie over de scheepvaart. Binnen deze app is tevens toeristische informatie opgenomen over wat te doen is 'aan wal'.

De website en toeristische apps komen tot stand in nauwe samenwerking met de toeristische ondernemers in onze gemeente.

3.7. Loket voor duurzame architectuur (bioarchitectuur, etc.)

- A. Heeft de gemeente beleid om duurzame ontwerpen van gebouwen en omgeving te bevorderen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om duurzaamheid in de ontwerpfase te bevorderen?

- A. Nee, er bestaat geen gemeentelijk beleid. In het kader van de uitwerking van het 'Provinciaal Omgevingsplan Limburg' wordt momenteel een 'Handvat Kernkwaliteiten' voorbereid, waarin op drie schaalniveau's (deelgebied Zuid-Limburg / landschapstype / kavel- en omgevingsniveau) wordt gewaarborgd. Ter nadere uitwerking van het handvat op het laagste niveau (kavel) wordt dit jaar nog een inspiratieboek 'Mooie Stallen' ontwikkeld. Dit inspiratieboek bevat praktische handvatten voor de ontwikkeling van stallen met ruimtelijke kwaliteit. Het inspiratieboek is naar verwachting eind 2016 voorhanden.
- B. De gemeente heeft een voorlichtingsfolder 'Duurzaam bouwen in Eijsden-Margraten' opgesteld. Hierin staan zaken met betrekking tot duurzaamheid, waarmee rekening kan dan wel moet worden gehouden. Deze wordt aan een ieder die gaat (ver)bouwen uitgereikt. Om de duurzaamheid voor agrarische bouwontwikkelingen in de ontwerpfase te bevorderen wordt de systematiek van het project 'Modern boeren op oude hoeves' onderschreven en worden nieuwe ontwikkelingen op deze leest opgepakt. Dit betekent onder meer dat aan de begin van het traject een casusteam gevormd wordt en het bedrijf de dialoog met zijn omgeving van meet af aan aangaat.

Verder is in het kader van het POL afgesproken om nieuwe ontwikkelingen in de agrarische sector in een POL- werkgroep aan de orde te stellen zodat praktijkervaring opgedaan kan worden met de nieuwe manier van werken.

3.8. Kabelnetwerk (glasvezel, draadloos)

- A. **Hebben alle inwoners de mogelijkheid om gebruik te kunnen maken van digitale netwerken?**
- B. **Is in de gemeente fiberglaskabel of een draadloos systeem aanwezig?**

A. De gemeente Eijsden-Margraten kenmerkt zich door een uitgestrekt heuvelachtig landschap met veel kleine gehuchten. In principe zijn alle panden / bedrijven aan te sluiten op internet, maar is de ligging bepalend in de snelheid van het internet en de hoogte van de aanlegkosten.

B. In het verleden hebben er diverse overleggen plaats gevonden om de gemeente te voorzien van een glasvezelnetwerk. Mede door de hoge aanlegkosten, in verband met verontreinigde grond binnen de voormalige gemeente Eijsden, is door marktpartijen aangegeven dat het aanleggen van een gemeentebreed glasvezelnetwerk voor hen niet rendabel is.

Wel is er op initiatief van diverse bedrijven reeds glasvezel aangelegd naar / op de diverse bedrijventerreinen. De gemeente is actief in het participeren tussen bedrijf en nutsbedrijf om het aanwezige glasvezelnetwerk verder uit te breiden.

Momenteel is de gemeente bezig met het realiseren van een Wifi-netwerk op de navolgende locaties:

- op de Maas vanaf Visé tot en met Maastricht;
- alle binnen de gemeente gelegen bedrijventerreinen;
- centrum Eijsden.

Bovenstaand Wifi-netwerk wordt na realisatie geëvalueerd en bij goed functioneren uitgerold in de gehele gemeente.

3.9. Toezicht en verminderen van vervuiling (geluid, elektromagnetisch etc.)

- A. Heeft de gemeente beleid om hinder en overlast van geluid en (elektromagnetische) straling te voorkomen en te verminderen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de hinder en overlast te voorkomen en te verminderen?

- A. In de Algemene Plaatselijke Verordening zijn bepalingen opgenomen om geluidsoverlast te beperken c.q. te voorkomen. Voor muziekgeluid tijdens evenementen en incidentele festiviteiten is bovendien geluidbeleid ontwikkeld om onnodige hinder te voorkomen. De gemeente heeft beleid ten aanzien van de plaatsing van antennemasten. Hoewel niet expliciet benoemd, is rekening gehouden met het aspect straling. Op een woning wordt geen nieuwe zendmast toegelaten. Voor vrije masten dient een volgorde aangehouden te worden waarbij eerst gekeken moet worden naar sitesharing, dan een industrie- / sportterrein en dan de rand van de bebouwde kom.
- B. Regulering vindt plaats via APV, bestemmingsplan en vergunningstelsel.

3.10. Ontwikkeling van telewerken

- A. Heeft de gemeente beleid om telewerken te bevorderen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om telewerken mogelijk te maken?

- A. Gemeente Eijsden-Margraten biedt mogelijkheden om te telewerken. Zo is het toegestaan om van thuis uit te werken.
- B. Medewerkers kunnen online inloggen op het netwerk van de gemeente. Zo kunnen zij in zowel hun mailbox alsmede alle bestanden.

3.11. Bevordering van particuliere duurzame woningbouw (Passivhouse, bouwmaterialen, etc.)

- A. Heeft de gemeente beleid om duurzaam bouwen door particulieren te bevorderen (zie ook vraag 3.13)?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om duurzaam bouwen door particulieren te bevorderen?

- A. In het kader van de VNG Energie-alliantie Zuid-Limburg wordt medio 2016 een digitaal energieloket geïnstalleerd waar inwoners terecht kunnen met vragen over energiebesparing of duurzame energieopwekking. Verder wordt medio 2016 in het kader van de Energie-alliantie het project 'Dubbel Duurzaam' opgepakt. Daarbij worden particuliere woningen gescand op de mogelijkheden van energiebesparing en het toekomstbestendig maken. Het project richt zich vooral op inwoners met een leeftijd van 60+, die een eigen woning hebben met een hoog energieverbruik. Verder dient degene die gaat (ver)bouwen te voldoen aan de bepalingen van het Bouwbesluit.
- B. Iedere inwoner die gaat (ver)bouwen ontvangt een folder 'Duurzaam bouwen in Eijsden-Margraten', waarin tips staan met betrekking tot energiebesparing en energieverduurzaming. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt zo veel als mogelijk rekening gehouden met de mogelijkheden van energieverduurzaming, waarbij onder andere gedacht kan worden aan de situering van het dakvlak.

3.12. Bevordering van sociale infrastructuur (tijdbanken, freecycling projecten, etc.)

- A. Heeft de gemeente beleid om de maatschappelijke participatie en vrijwilligerswerk te bevorderen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de maatschappelijke participatie en het vrijwilligerswerk te bevorderen?

- A. De gemeente heeft in 2014 de kaders vastgesteld op basis waarvan ze de transformatie van het sociaal domein wil aanpakken. In februari 2016 zijn deze kaders verder uitgewerkt. In de 'Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland 2022' ligt een overkoepelende visie op maatschappelijke participatie en vrijwilligerswerk vast. De gemeente Eijsden-Margraten is van mening dat vrijwilligers en ook mantelzorgers een grote bijdrage leveren aan de kwaliteit van leven van haar inwoners. Specifiek beleid, bijvoorbeeld op het gebied van sociale zekerheid, kan aan de inzet van deze mensen een enorme impuls geven.
- B. Het beleid op het gebied van werk en inkomen is zo vormgegeven dat dit een versterkend effect heeft op de participatie en burgerkracht van onze inwoners. Denk hierbij aan mensen die diensten willen aanbieden of zorgen voor een ander vanuit een uitkeringssituatie. De gemeente Eijsden-Margraten wil hier graag de ruimte voor bieden. Bijvoorbeeld door bij het al of niet verplicht stellen van een tegensprestatie er rekening mee te houden dat inwoners vrijwilligerswerk doen of mantelzorg leveren. Daarnaast wordt sociale activering ook nadrukkelijk gezien als een instrument om mensen weer arbeidsfit te maken en daarmee hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Naast de projecten die in dit kader via de Sociale Zaken Maastricht Heuvelland lopen, zet de gemeente hier zelf ook actief op in. Bijvoorbeeld via het Buurtteam Eijsden-Margraten en de activiteiten van de Kringloopwinkel.

Een andere maatregel is de inrichting van beschut werk in onze regio. Daarbij wordt een verbinding gemaakt tussen de Participatiewet en de Wmo. Social return is ook een thema dat samenhang vertoont tussen Wmo en de Participatiewet en hiermee nieuwe kansen biedt aan participatie.

De gemeente stimuleert sport en bewegen. Een belangrijke aspect van sport en bewegen is het sociale contact; door het versterken van het sociale netwerk. Veel vrijwilligers zijn actief in het sportverenigingsleven. We willen bereiken dat meer mensen (met en zonder beperking) zoveel mogelijk 'normaal' mee kunnen doen en deel kunnen nemen aan het 'reguliere' aanbod van sportclubs, verenigingen en andere vrijetijdsactiviteiten.

De gemeente stimuleert verenigingen en gemeenschapsleven. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan sociale samenhang, leefbaarheid en bestrijding van eenzaamheid. Onze gemeenten kennen daarnaast de nodige verenigingen die op zorg en ondersteuning van kwetsbare burgers zijn gericht. Hier liggen nog verdere kansen. Ook hier geldt dat we willen bereiken dat meer mensen (met en zonder beperking) zoveel mogelijk 'normaal' mee moeten kunnen doen en deel moeten kunnen nemen aan het 'reguliere' aanbod van sportclubs, verenigingen en andere vrijetijdsactiviteiten.

Algemene voorzieningen in buurten, kernen en dorpen kunnen voor veel mensen ondersteuning bieden bij het versterken van hun zelfredzaamheid en participatie. Als gemeenten stimuleren we initiatieven, faciliteren we ze waar nodig en verbinden we ze met andere initiatieven of organisaties. Dit doen we samen met bewoners, al dan niet georganiseerd. Deze initiatieven draaien vaak op enthousiaste vrijwilligers die op die manier een onschatbare rol vervullen in hun directe omgeving. Wanneer algemene voorzieningen van mensen zelf zijn, plus goed bereikbaar en vindbaar zijn, zullen mensen hier gebruik van maken. Denk daarbij aan de huiskamerprojecten en andere activiteiten en projecten die door vrijwilligers worden gedraaid.

Jaarlijks vindt de landelijke vrijwilligersdag 'NLdoet' plaats. Ook verenigingen in de gemeente Eijsden-Margraten melden hun klussen aan en krijgen helpende handjes tijdens deze dag. Het is traditie geworden dat ook ambtenaren, wethouders en de burgemeester van de gemeente zelf hun handen uit de mouwen steken en helpen om de verschillende klussen te klaren. En zo het belang uit te dragen van vrijwilligerswerk.

3.13. Bevordering van duurzame woningbouw door de overheid (Passivhouse, bouwmaterialen, etc.)

- A. Wordt aan de wettelijke eisen op het terrein duurzaam bouwen voldaan?
 - B. Op welke wijze is dit geborgd?
 - C. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen boven de wettelijke normering?
-
- A. Ja, er wordt aan de wettelijke eisen voor duurzaam bouwen voldaan.
 - B. De borging vindt plaats in de vergunning. Tijdens de bouw wordt door toezichthouders meerdere malen gecontroleerd of voldaan wordt aan de bepalingen in de vergunning.
 - C. Aan degene die wil (ver)bouwen wordt de folder 'Duurzaam bouwen in Eijsden-Margraten' uitgereikt. Hierin staan tips met betrekking tot energiebesparing en -verduurzaming op basis van huidige en toekomstige wetgeving.

3.14. Herstel / verwezenlijking van productieve groene gebieden, met productieve planten en / of fruitgewassen

- A. Heeft de gemeente beleid om gronden voor agrarisch gebruik te behouden en uit te breiden?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om duurzame en biologische landbouw te bevorderen?

- A. In de Strategische Visie 2022 'Vernieuwen door Verbinden' wordt aangegeven dat het authentieke landschap gekoesterd wordt in al zijn diversiteit. Kleinschalige landbouw blijft ruimte krijgen. Extra aandacht krijgen gemengde bedrijven en de fruitsector, zeker in die gevallen waar agrarisch ondernemerschap gecombineerd wordt met toerisme. De gemeente streeft naar een toekomstbestendige en omgevingsbewuste landbouw. In het Landschapsontwikkelingsplan 'Buitengewoon Eijsden- Margraten' wordt eveneens ingezet op behoud van ontwikkelingsperspectief van de agrarische sector. Dit is van belang om de agrarische sector voor de toekomst te behouden en de kans te geven om als beheerders van het landschap op te kunnen treden.

Doel voor deze agrarische gebieden is wel, om waar dat gewenst is, te streven naar een combinatie van landschappelijke verfraaiing en erosiepreventie, zodat een landschappelijk kader ontstaat waarbinnen de agrarische ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.

In het overgrote deel van de gemeente Eijsden-Margraten wordt het kleinschalige karakter van het landschap gerespecteerd. In deze gebieden is schaalvergroting en specialisatie dan ook minder vanzelfsprekend, omdat daarmee het kleinschalige karakter wordt aangetast. Hier passen agrarische bedrijven die zich verbreden, verdiepen, zoeken naar herfundering en een multifunctioneler karakter hebben, beter.

- B. In het kader van de POL-uitwerking is beleid in voorbereiding op welke wijze invulling wordt gegeven aan duurzame landbouw. Specifiek aandachtspunt daarbij is het 'Handvat Kernkwaliteiten': schone stallen (emissies), mooie stallen (inspiratieboek), clustering loodsen, behoud en / of vergroting van grondgebondenheid, grasoppervlak en weidegang en dynamisch voorraadbeheer. Eind 2016 worden hierover concrete afspraken verwacht die zullen moeten uitmonden in bestuursafspraken.

Verder is besloten om in het verlengde van het project 'Modern boeren op oude hoeves', de hierin opgenomen principes te hanteren bij nieuwe agrarische ontwikkelingen.

3.15. Scheppen van ruimten voor de verkoop van lokale producten

- A. Zijn in de gemeente voorzieningen aanwezig voor de verkoop van lokale producten?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de verkoop van lokale producten te bevorderen?

- A. In de gemeente Eijsden-Margraten zijn diverse boerderijwinkels en overige bedrijfsgebonden verkoop op locatie aanwezig waar lokale producten (vers en verwerkt, fruit, groente, stroop, honing, mosterd, jams, sappen en streekwijnen, likeur, chocolade stroop- en kersenbonbons, ambachtelijk houtoven(spelt)brood, ambachtelijke keurslagersworsten en paté's en de authentieke Limburgse fruitvlaaien, etc.) verkocht worden. Het genoemd aanbod van streekproducten wordt als collectief vermarkt in toeristische promotie-producten van de gemeente, onder de vlag van 'Met Fruit Erop Uit' en bijvoorbeeld VVV Zuid-Limburg.
- B. Er wordt ingezet op het versterken, stimuleren, ontwikkelen van streekproducten en streekgastronomische events. Tevens wordt ingezet op de realisatie van een interactief (streek- en gastronomisch) belevingscentrum met een (Eu)regionale functie. De gemeente ondersteunt en faciliteert diverse particuliere initiatieven die zich richten op de vermarkting en promotie van streekproducten en gerechten. In het streek en gastronomisch centrum kunnen straks meer centraal lokale streekproducten worden aangeboden.

In de buitengebied bestemmingsplannen is binnen de bestemming 'Agrarisch – Bedrijf' een binnenplanse afwijkmogelijkheid opgenomen ten behoeve van boerderij verkoop en bewerking van agrarische producten van ter plaatse of in de directe omgeving daarvan, geproduceerde of bewerkte agrarische producten.

3.16. Bescherming en oprichting van de ambachtelijke en natuurlijke winkels

- A. Heeft de gemeente beleid om de vestiging van ambachtelijke en natuurlijke winkels mogelijk te maken?
 - B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om ambachtelijke en natuurlijke winkels te behouden en / of gevestigd te krijgen?
- A. Op basis van de Strategische Visie 2022 'Vernieuwen door Verbinden' en de doorvertaling daarvan in de Toeristisch-Recreatieve Gebiedsvisie 'Beleef Eijsden-Margraten, Knooppunt van Maas tot Mergelland!' is streekgastronomie een speerpunt van beleid (fruit en food). Hierbij wordt mede op basis van het raadsprogramma ingezet op het versterken, stimuleren, ontwikkelen van streekprodukten en streekgastronomische events. De vestiging van ambachtelijke en natuurlijke winkels vormen hierbij een wezenlijk aandachtspunt.
- B. De gemeente stimuleert en draagt initiatieven op dit terrein daar waar mogelijk een warm hart toe.

3.17. Aantal kubieke meters beton (excl. infrastructuur) in gemeentelijk groen

- A. Is de bebouwingsdichtheid onder, gelijk of boven het landelijk gemiddelde?
- B. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen om open ruimtes te bevorderen?

- A. De landelijke bevolkingsdichtheid (aantal inwoners per km²) is weergegeven in onderstaande tabel (bron: StatLine CBS)

1960	1970	1980	1990	2000	2014
352	384	415	439	468	500

Binnen haar oppervlakte van 78,32 km² huisvest de gemeente Eijsden-Margraten 25.128 inwoners per 1-1-2016. Dit komt neer op een bevolkingsdichtheid van 321 per km². Dit aantal ligt een stuk lager dan het landelijk gemiddelde dat gold in 1960. Deze dichtheid komt neer op een overall ruimte van 3.117 m² per inwoner.

- B. De open ruimtes worden beschermd op basis van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL 2014). In onze gemeentelijke bestemmingsplannen wordt concrete invulling gegeven aan dit beleid. Daarnaast is één van de uitgangspunten van de in voorbereiding zijnde 'Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg' dat nieuwe uitbreidingslocaties voor woningbouw niet meer zijn toegestaan. Nieuwe woningbouwinitiatieven zijn uitsluitend mogelijk binnen bestaand bebouwd gebied.

3.18. Optionele en aanvullende eisen

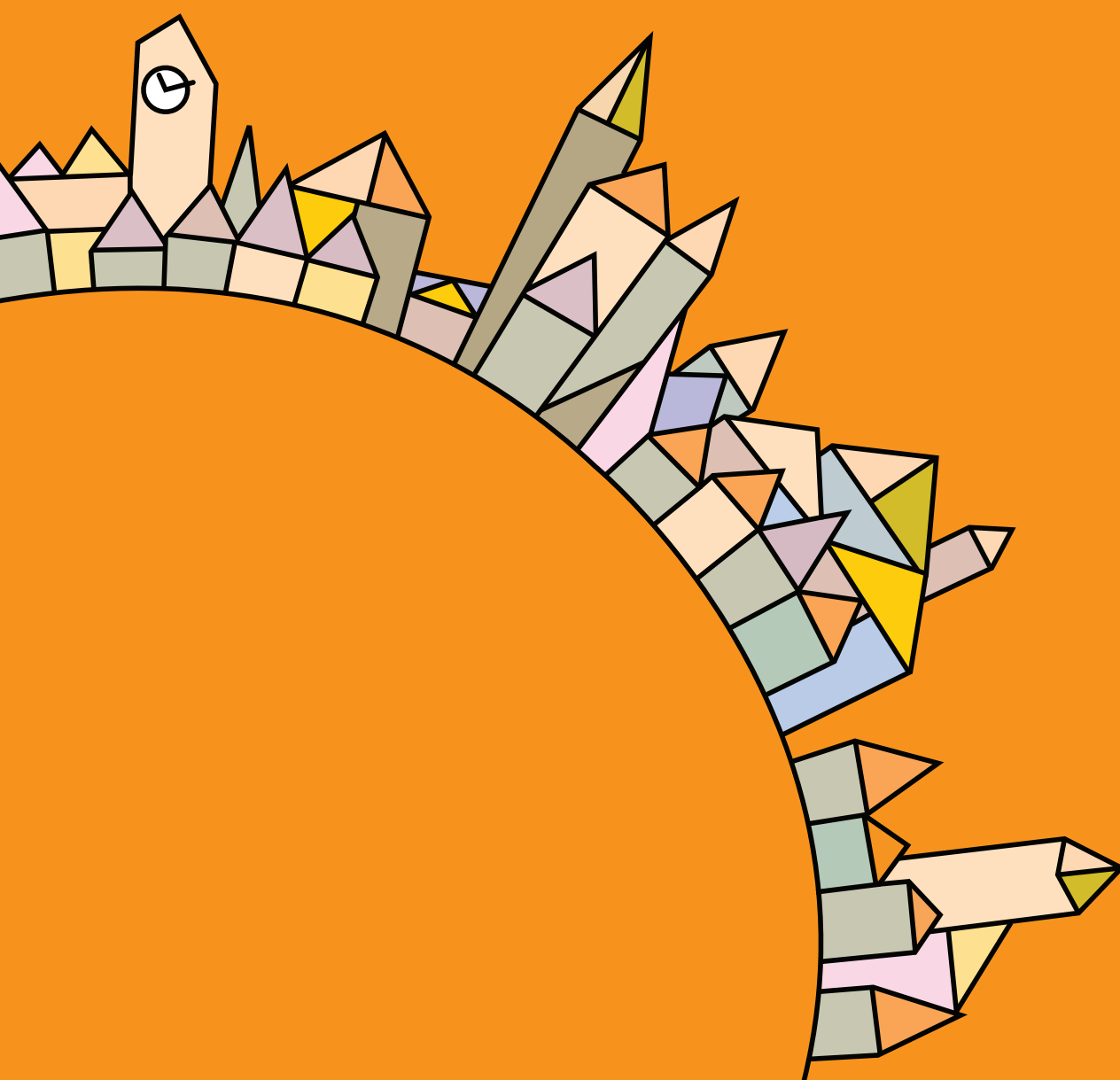
De gemeente Eijsden-Margraten staat voor vitale kernen in een uniek landschap. Kernen en landschap waar het goed vertoeven is voor zowel de inwoners en ondernemers als voor de bezoeker. Om deze kernen vitaal te houden moeten keuzes gemaakt worden. Krampachtig alle voorzieningen in alle dorpen in stand houden is in de toekomst financieel niet meer haalbaar en komt ook de kwaliteit niet ten goede. Variatie in woningaanbod moet geboden worden. Levendige dorpen en vitale gemeenschappen vormen de basis voor zelfsturing en initiatieven van onderop.

Goede voorzieningen, een rijk verenigingsleven, sociale voorzieningen, een goede infrastructuur en verantwoord omgaan met onze cultuur en ons rijke verleden maakt dat zowel de inwoner, als de bezoeker Eijsden-Margraten dit waardeert.

Gemeentelijk beleid wordt in samenspraak met belanghebbenden / belangstellenden opgesteld. De vastgestelde Strategische visie is hier een voorbeeld van. Middels een uitgebreid traject, waarbij burgers, belanghebbenden, ondernemers, verenigingen en stakeholders in interactieve (raadsinformatie) sessies overleg hebben gevoerd, is deze visie tot stand gekomen. De gemeente Eijsden-Margraten hecht veel belang aan het contact met haar inwoners.

4. Agrarisch, toeristisch en ambachtelijk beleid

4. Agrarisch, toeristisch en ambachtelijk beleid

4.1. Ontwikkeling van agro-ecologie

- A. Heeft de gemeente beleid om één of meerdere onderdelen van agro-ecologie te bevorderen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om binnen de bedrijfsmatige productie agro-ecologie door agrarische producenten toe te kunnen passen?
- A. We hebben geen specifiek beleid vastgesteld om agro-ecologie te bevorderen.
- B. In de geest van de tijd wordt bedrijfsmatige agro-ecologie door agrarische producenten projectmatig gestimuleerd. Als voorbeelden worden genoemd het uitdragen van de bedrijfsmatige biologische kruidenteelt aan Aan de Fremme te Margraten, waarbij getracht wordt om deze bedrijfsvoering tevens te verbinden aan andere concepten. De subsidiëring van het oprichten van een gerstketen. Dit om de productie, distributie en consumptie van broodgerst in het Mergelland te bevorderen. Deze broodgerst bevat gezondheidsbevorderende elementen en op de typische grondsoort in het Mergelland kan deze op een meer duurzame manier (minder bestrijdingsmiddelen) geteeld worden.

4.2. Bescherming van ambachtelijke producten en fabricages (certificering, musea van materiële cultuur, etc.)

- A. Heeft de gemeente beleid om ambachtelijke werkwijzen niet verloren te laten gaan en toepassing te beschermen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om ambachtelijke werkwijzen te beschermen?

- A. Op basis van de Strategische Visie 2022 'Vernieuwen door Verbinden', thema Maatschappelijk Ondernemerschap en de doorvertaling daarvan in de Toeristisch-Recreatieve Gebiedsvisie 'Beleef Eijsden-Margraten, Knooppunt van Maas tot Mergelland!' is streekgastronomie een speerpunt van beleid (fruit en food). Op grond hiervan wordt met betrekking tot de instandhouding immaterieel erfgoed onder andere op dit moment de certificering voor de ontwikkeling en opzet van een digitaal kenniscentrum stroopstoken, door de gemeente volledig ondersteund. Het betreft hier de ondersteuning van het Slow Food Presidium Limburgse Stroop (SFPLS) gelieerd aan de Stichting Slow Food Euregio Maas-Rijn.
- B. Bij het organiseren van de jaarlijkse Open Monumentendag voor onze gemeente hebben we aandacht voor immaterieel erfgoed zoals gebruiken, tradities en ambachten. Zo werd tijdens onze Open Monumentendag in 2015 met het thema 'Vakwerk' een demonstratie gegeven van ambachtelijk stroopkoken, er werd speltbrood gebakken in een houtoven en kinderen konden met leem, hout en stro knutselen.

4.3. Waardering van de arbeidstechnieken en van traditionele vakgebieden

- A. Op welke wijze zijn publiciteit en bevordering van het gebruik van ambachtelijke werkwijzen georganiseerd?
- B. Welke maatregelen zijn getroffen om 'oude' ambachtelijke werkwijzen door te ontwikkelen naar nieuwe en innovatieve toepassingen?

De gemeente ondersteunt en faciliteert een historisch streekmuseum van heemkundevereniging Grueles waarbij het op ambachtelijke wijze vervaardigen en repareren van onder andere oude landbouwmaterialen en houtbewerking een wezenlijk onderdeel vormen. Op dit moment worden de mogelijkheden (in het kader van het streek en gastronomisch centrum) bezien voor de koppeling van leerwerk met Citta Verde en / of Leeuwenborgcollege.

4.4. Waardering van de landelijke gebieden (betere toegang tot diensten voor burgers)

- A. Heeft de gemeente beleid om vanuit de leefbaarheid van het platteland het voorzieningenniveau voor haar eigen inwoners te handhaven en / of uit te breiden?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om het voorzieningenniveau te handhaven en te beschermen?

- A. We streven naar het behoud van vitale kernen. Uitgangspunt is: liever verspreid een aantal kwalitatief goede voorzieningen dan een versnipperd aanbod waarvan de kwaliteit en continuïteit niet gewaarborgd kunnen worden. Het doel, zoals geformuleerd in de Strategische Visie is dat alle inwoners in 2022 over kwalitatief goede, levensvatbare en bereikbare voorzieningen beschikken. Bereikbaarheid, ook financieel, en levensvatbaarheid gaan boven nabijheid.
- B. De gemeente heeft multifunctionele voorzieningen gerealiseerd in de kernen Eijsden, Gronsvelt en Margraten. Daarnaast wordt frequent overleg gevoerd met gebruikers van de diverse maatschappelijke voorzieningen. Met de gebruikers wordt gesproken over toekomstbestendigheid, de gevolgen van krimp en de eventuele clustering van accommodaties.

4.5. Gebruik van streekproducten, indien mogelijk biologisch, in collectieve en (semi) publieke gebouwen (schoolkantines, dorpshuizen, etc.)

- A. Heeft de gemeente beleid om het gebruik van streek- en biologische producten te bevorderen, in bijvoorbeeld restaurants, openbare en publieke aangelegenheden?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om het gebruik van streek- en biologische producten te bevorderen?

- A. Op basis van de Strategische Visie 2022 'Vernieuwen door Verbinden', thema Maatschappelijk Ondernemerschap en de doorvertaling daarvan in de Toeristisch-Recreatieve Gebiedsvisie 'Beleef Eijsden-Margraten, Knooppunt van Maas tot Mergelland!' is streekgastronomie een speerpunt van beleid (fruit en food). In dit kader heeft de gemeente in het Toeristisch Ontwikkelings Programma het versterken en de ontwikkeling, vermarkting en promotie van Streekgastronomie als speerpunt. Zie ook onder hoofdstuk 7.
- B. Zie hoofdstuk 7.

4.6. Onderwijs in smaak en bevordering van het gebruik van streekproducten, indien mogelijk biologisch, in de catering en privévoeding

- A. Heeft de gemeente beleid gericht op de promotie van streek- en biologische producten?
- B. Heeft de gemeente beleid gericht om binnen de scholen promotie en onderwijs te verzorgen op het terrein van 'eerlijk' voedsel?
- C. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om het gebruik van streek- en biologische producten te promoten?

- A. Zie hoofdstuk 7.
- B. De gemeente bekijkt op dit moment de mogelijkheden voor de verbinding van onderwijs, ondernemerschap en smaak met een initiatief van Kokkerelli en de Stichting Kids University for Cooking (Samenwerken aan een gezondere wereld).
- C. Zie hoofdstuk 7.

4.7. Waardering en behoud van culturele lokale evenementen

- A. Heeft de gemeente beleid om lokale festiviteiten en culturele evenementen te ontwikkelen en te behouden?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om het voortbestaan en uitbreiding van lokale festiviteiten en culturele evenementen mogelijk te maken?

- A. De Gemeente Eijsden-Margraten heeft een eigen kunst en cultuur beleid, recent vastgelegd en vastgesteld in de 'Uitvoeringsnota Kunst en Cultuur 2016-2018' en in de 'Uitvoeringsnota Materieel en Immaterieel Erfgoed 2016-2018'. Met deze uitvoeringsnota's willen we de positie van kunst, cultuur en erfgoed versterken en de culturele rijkdom van deze regio stimuleren. Kunst, cultuur en erfgoed zijn zichtbaar, hoorbaar en voelbaar aanwezig in de gemeente Eijsden-Margraten. Het heeft een symboolfunctie voor de gemeenschap, het is beeldbepalend voor de buurt of het dorp en nog belangrijker: inwoners kunnen er hun eigen identiteit aan ontlelen. We zetten ons in om een breed draagvlak te creëren voor kunst, cultuur en erfgoed. Dat doen we door meer zichtbaarheid van cultuur voor de bewoners en bezoekers van de regio en door in te zetten op samenwerking met andere beleidsvelden. Om de culturele infrastructuur te behouden en te versterken zetten we in op meer samenhang, een grotere zelfstandigheid, een betere ontsluiting naar de omringende euregio, het doorbreken van de eilandcultuur en meer zichtbaarheid van de culturele rijkdom. Samenwerking is hierin een belangrijke factor voor succes.

Samenwerking tussen cultuur initiatieven uit deze regio, met andere sectoren zoals toerisme, landschap, onderwijs en zorg en met buurgemeenten in Zuid-Limburg en over de grens.

- B. De gemeente luistert actief naar signalen vanuit de samenleving. We stimuleren initiatieven die 'van onderop' komen. Daarbij nemen we een flexibele en open houding aan richting de burger. We leggen verbindingen en faciliteren waar mogelijk. Bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van leegstaande panden, het uitlenen van tentoonstellingspanelen, meedenken op het gebied van vernieuwing en professionalisering waar dat gewenst en / of noodzakelijk is en het stimuleren van vernieuwende initiatieven.

Daarnaast vinden we het belangrijk om bereikbaar en toegankelijk te zijn voor burgers, instellingen en culturele ondernemers met ideeën.

De gemeente kent structurele subsidies voor culturele verenigingen en instellingen. Daarnaast zijn er middelen beschikbaar voor de uitvoering van de acties in het uitvoeringsprogramma. De gemeentelijke subsidies zijn bedoeld als stimulans, als een duwtje in de rug voor initiatieven en projecten.

De gemeente zet zich in om kunst, cultuur en erfgoed in al haar verschijningsvormen uit te dragen en te presenteren. Het is daarbij van belang om niet te verdrinken in ambitie: soms moeten er duidelijke keuzes worden gemaakt zodat het werkbaar en effectief blijft. Er zijn beperkingen in tijd en geld waardoor niet alles gedaan kan worden. Wat er dan wel gedaan wordt, waar we bewust voor kiezen, moet goed gebeuren. Door de beleefbaarheid van kunst, cultuur en erfgoed te stimuleren en te vergroten, groeit de belangstelling en verbondenheid. Beleving van kunst, cultuur en erfgoed draagt bij aan de alledaagse gedachtewisseling en discussie. Wij zien de inwoners van deze gemeente allemaal als ambassadeur van de aanwezige kunst, cultuur en erfgoed.

4.8. Overnachtingsmogelijkheden (bedden / inwoners per jaar)

- A. Heeft de gemeente toeristisch beleid betreffende de overnachtingsmogelijkheden?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om kwaliteit van en variatie binnen de overnachtingsmogelijkheden te bevorderen?
- C. Wat is het aantal overnachtingsmogelijkheden binnen de gemeente (gesplitst naar soort voorzieningen en maximum aantal personen)?

- A. Op basis van de Strategische Visie 2022 'Vernieuwen door Verbinden' en de doorvertaling daarvan in de Toeristisch-Recreatieve Gebiedsvisie 'Beleef Eijsden-Margraten, Knooppunt van Maas tot Mergelland!' is Verblijf een speerpunt. De gemeente zet hierbij meerjarig in op de kwaliteit van de accommodaties (kwalitatief hoogwaardig) en op accommodaties met een bepaalde mate van uniciteit. Ondernemers, initiatiefnemers worden uitgenodigd hierin te ontwikkelen en unieke concepten ten aanzien van verblijf neer te zetten. Waar mogelijk faciliteert de gemeente en denkt mee. De gemeente zet op grond van haar Strategische Visie 2022 'Vernieuwen door Verbinden' meerjarig ook in op een verdubbeling van het aantal overnachtingen in 2022. Een belangrijk punt hierbij is niet alleen de verbetering in de kwaliteit, de diversiteit en de omvang van het aanbod, maar ook het rendement en de levensvatbaarheid van de bestaande accommodaties.
- B. De gemeente faciliteert hierin door het inhuren van een kwaliteitsconsulente. Deze is actief in de advisering en stimulering van ondernemers in de sector Verblijf, Horeca en Dagrecreatie in Eijsden-Margraten.
- C. Binnen onze gemeente zijn 145 overnachtingsmogelijkheden, variërend van jachthaven, vakantiewoningen, (boerderij) campings, hotels, Bed and Breakfast en groepsaccommodaties.

4.9. Verbod op gebruik van GGO's in de landbouw

- A. Heeft de gemeente een verbod ingesteld op de vestiging van bedrijven die genetisch gemodificeerde organismen ontwikkelen?
 - B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de ontwikkeling en het gebruik van genetisch gemodificeerde organismen tegen te gaan?
- A. & B. Voor handelingen met GGO's gelden Europese regels. In Nederland is de Europese regelgeving geïmplementeerd in het 'Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer (Besluit ggo)'. Het toelaten van GGO's is door de Europese regelgeving volledig geharmoniseerd.

4.10. Nieuwe bestemmingen in geldende plannen voor bebouwing van ex-agrarisch terrein

- A. Heeft de gemeente beleid om vrijkomende agrarische percelen en opstallen een nieuwe bestemming te geven?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om vrijkomende agrarische gronden zoveel mogelijk binnen hun oorspronkelijke bestemming en identiteit van het gebied te handhaven?
- A. Momenteel heeft de gemeente Eijsden-Margraten geen apart beleid ontwikkeld met betrekking tot vrijkomende agrarische percelen en opstallen. In de geldende bestemmingsplannen zijn wel mogelijkheden opgenomen om na bedrijfsbeëindiging de agrarische bouwkaavel te wijzigen ten behoeve van een andere invulling.
- B. De gemeente Eijsden-Margraten heeft in de bestemmingsplannen 'Buitengebied de bestemming Gemengd Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)' opgenomen. Dit om nieuwe ontwikkelingen in vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen mogelijk te maken. Daarbij dient er altijd van een schaal en omvang sprake te zijn waardoor er geen aantasting plaatsvindt van de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap, geen toename van de omgevingseffecten en milieubelasting, verkeersoverlast en een aantasting van het woon- en verblijfsklimaat.

Naar verwachting zal in de toekomst nog meer agrarische bebouwing leeg komen te liggen. Om verpaupering van het buitengebied tegen te gaan zal naast bovengenoemde VAB-regeling aanvullend beleid geformuleerd worden hoe op een goede manier invulling gegeven kan worden aan vrijkomende agrarische bedrijfslocaties. Dit beleid zal afgestemd worden met de regio Zuid-Limburg. De regio is op dit moment bezig in het kader van de uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL 2014) de huidige en aanstaande leegstand in de agrarische sector in beeld te brengen. Deze inventarisatie is enerzijds noodzakelijk om vervolgens beleid te ontwikkelen om zo veel mogelijk agrarische bebouwing binnen hun oorspronkelijke bestemming identiteit te laten behouden (dynamische voorraadbeheer). Echter de verwachting is dat een substantieel deel van deze leegstand niet meer in te zetten is voor een agrarische herinvulling. Dit betekent dat in overleg tussen gemeenten en provincie afspraken moeten worden gemaakt over een andere invulling.

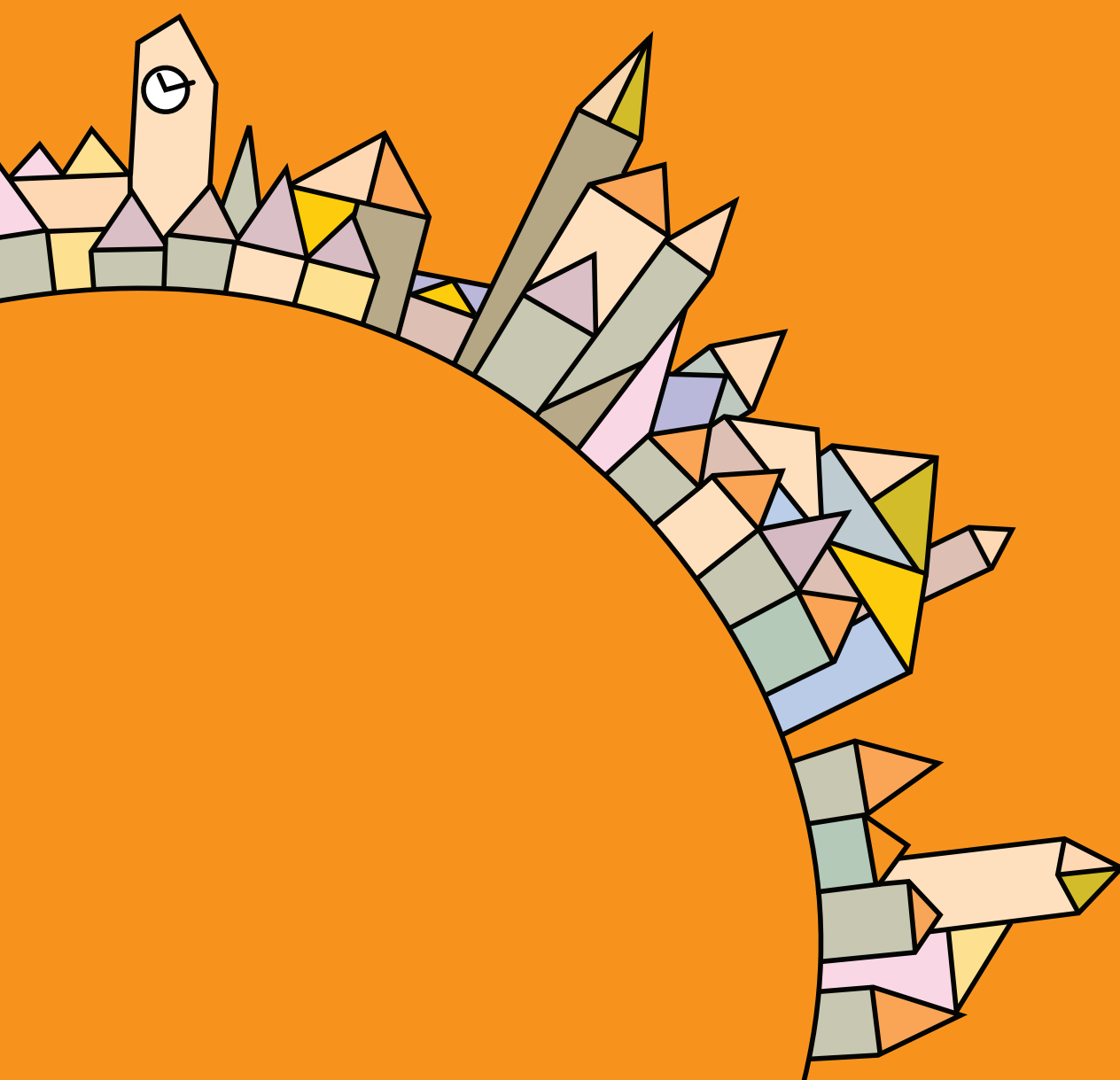

4.11. Optionele en aanvullende eisen

Economisch versterken, verbinden en verbreden, naar een integraal, domeinoverschrijdend beleid vormt het uitgangspunt van de gemeente in vooral de economische visie van Eijsden-Margraten. Deze visie is gericht op structuurversterking van de lokale economie om daarmee onze gemeente Vitaal en Leefbaar te houden. Het MKB, Toerisme & Recreatie en de agrarische sector vormen daarbinnen de drie pijlers. Daarnaast willen we de verbinding leggen tussen de bestaande sectoren en de nieuwe economie waaronder waterrecreatie. Met name de verbinding tussen toerisme, MKB en de agrarische sector wil de gemeente in de komende jaren stimuleren. Versterken, verbinden en verbreden is het doel. Met daarnaast het behoud en de bestendiging van culturele, maatschappelijke tradities welke geworteld zijn in de diverse dorpskernen van Eijsden-Margraten.

Van belang is het domeinoverschrijdend werken en kansen benutten (Toerisme, Recreatie & Economische zaken, Landschapsontwikkeling & Erfgoed, Kunst & Cultuur, Duurzaamheid en Onderwijs). In financiële termen richten we ons daarbij vooral ook op kansen voor synergie van inzet van middelen met inbegrip van co-financieringsconstructies (provincie, bedrijfsleven, Europa, etc.).

5. Gastvrijheid, wetenschap & onderwijs

5. Gastvrijheid, wetenschap & onderwijs

5.1. Gastvrijheid (opleiding van medewerkers, bewegwijzering, aangepaste infrastructuur en tijden)

- A. Wordt aan de wettelijke eisen en richtlijnen op het terrein van dienstverlening voldaan?
 - B. Op welke wijze is dit geborgd?
 - C. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de gastvrijheid te vergroten, zoals opleiden medewerkers, interne bewegwijzering, (digitale) toegankelijkheid van producten en openingstijden?
-
- A. Alle producten en diensten, processen, ondersteunende systemen en informatievoorzieningen worden geaudit en voldoen aan de wettelijke eisen en richtlijnen op het terrein van dienstverlening.
 - B. De borging van de wettelijke eisen en richtlijnen op het terrein van dienstverlening zijn geborgd in de auditrapporten.
 - C. De gemeente hecht veel waarde aan het contact met de burger. Het gemeentehuis heet dan ook 'Huis van de Burger'. Om haar burgers te ontvangen is het gemeentehuis dagelijks de gehele dag geopend inclusief één avondopenstelling. Daarnaast is er nog een Servicepunt in Eijsden ingericht waar burgers terecht kunnen in de middag inclusief één avondopenstelling. De gemeente is ook dagelijks telefonisch bereikbaar. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om contact te maken via: info@eijsden-margraten.nl. In het weekend en na een dagopenstelling kunnen meldingen openbare ruimten gedaan worden op een daarvoor speciaal bestemd mobiele nummer (dag / nacht).

In uitzonderlijke gevallen worden burgers thuis bezocht door ambtenaren van de gemeente. Inwoners kunnen ook digitaal zaken doen op de toptakenwebsite waar een digitaal loket is ingericht, dat kan 24/7. Inwoners en bedrijven moeten uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid moeten regelen digitaal kunnen afhandelen. De gemeente Eijsden-Margraten is daarom aangesloten op 'MijnOverheid.nl'. Doel van het digitaal regelen is dat burgers de overheid sneller en makkelijker kunnen vinden en zaken kunnen doen op de plek en het tijdstip dat voor hun het beste uitkomt. De burger kan zelf een keuze maken of hij / zij zijn / haar zaken digitaal regelt, de balie bezoekt, telefonisch contact zoekt, een email stuurt of een persoonlijke afspraak met een ambtenaar maakt.

Op dit moment wordt het dienstverleningsconcept 2012 herijkt. In het nieuwe dienstverleningsconcept 2016-2021 wordt ingespeeld op landelijke ontwikkelingen en gestuurd op digitale dienstverlening.

De toptakenwebsite wordt doorontwikkeld, er zal een uitbreiding plaatsvinden van digitale producten. Er is een PIP (persoonlijke internetpagina) beschikbaar waar burgers de status van hun aanvraag kunnen volgen. I-burgerzaken wordt in 2016 ingevoerd waardoor burgers digitaal aangifte kunnen doen van geboorte, overlijden, huwelijk en verhuizing.

Er vindt een structurele monitoring van de klantvraag en kanaalsturing plaats. Eén van de acties die voortkomen uit deze monitoring is de extra inzet van een gastvrouw in het Servicepunt te Eijsden. Deze gastvrouwen ontvangen de burgers en geven de aangevraagde paspoorten, ID's en rijbewijzen uit waardoor er geen wachttijden voor de burgers ontstaan.

Op 1 oktober 2015 is het werken op afspraak geïntroduceerd. Burgers kunnen bij de gemeente terecht op afspraak waardoor ze niet onnodig lang hoeven te wachten. Zij kunnen zelf via de website de afspraak inplannen, op het moment dat hun dat het beste uitkomt.

De balies van het KCC (Klant Contact Centrum) zijn in de ochtend in Margraten te bezoeken inclusief de dinsdagavond en in het Servicepunt in Eijsden in de middaguren én de donderdagavond. Daardoor kunnen burgers in principe de hele dag terecht voor burgerzaken.

De gemeente Eijsden-Margraten hecht veel waarde aan de mening van de burger. Om die reden is een 'Klantwaardeonderzoek' uitgevoerd.

Er wordt gestuurd op het kwaliteitshandvest dat in 2014 is vastgesteld, dat de servicenormen van de VNG als uitgangspunt heeft.

Het 'Huis van de Burger' heeft een multifunctioneel karakter. De raadszaal en de burgerhal worden ter beschikking gesteld voor openbare evenementen, exposities en concerten. Met name verenigingen maken hier veel gebruik van.

In het kader van de doorontwikkeling van de eigen organisatie en medewerkers is een werkgroep OOT (organisatie ontwikkelings traject) bezig met:

- het doorontwikkelen van de dienstverlening;
- het doorontwikkelen van het zaakgericht werken;
- persoonlijke ontwikkelingsplannen;
- medewerkerstevredenheidsonderzoeken;
- functionerings- en beoordelingsmethodieken;
- resultaatgericht werken;
- coachend leiderschap;
- de aanpassing van de organisatiestructuur;
- procesoptimalisatie.

5.2. Vergroten bewustwording commerciële partijen (transparantie in aanbod en prijzen, zichtbare prijskaartjes)

- A. Heeft de gemeente beleid om bewustwording van het belang van gastvrijheid bij commerciële partijen en andere organisaties te vergroten?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om deze bewustwording te vergroten?

A. & B. Zie antwoord onder Hoofdstuk 4, vraag 4.8 A en B en Hoofdstuk 7 (diversen).

5.3. Beschikbaarheid van "slow" routes (folders, web, etc.)

- A. Is de gemeente actief om (toeristische) routes met aandacht voor de waarden van cittaslow te bevorderen?
- B. Op welke wijze is de verkrijgbaarheid en toegankelijkheid van deze routes geborgd?
- C. Op welke wijze is de inhoud van en informatievoorziening over deze routes geborgd?

In het streven naar verbinding en verbreding hanteert de gemeente een permanente focus op aandacht voor de waarden van cittaslow. Of het nu gaat om de vele (thema-) wandelroutes, de diverse dorpsommetjes of bijvoorbeeld de belevingsboomgaarden binnen het thema Met Fruit Erop Uit. Deze laatste verbinden de route Met Fruit Erop Uit, een cittaslow-belevingsroute met een combinatie van landschap, ambacht, streekgastronomie en erfgoed en historie (hiertoe is onder andere een toeristisch product ontwikkeld in samenwerking met een groep streekproducenten, heemkundevereniging, IKL en Staatsbosbeheer).

5.4. Benutten van participatietechnieken om bottom-up processen te activeren in de belangrijkste overheidsbeslissingen

- A. Wordt aan de wettelijke eisen op het terrein van burgerparticipatie voldaan?
- B. Op welke wijze is dit geborgd?
- C. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen om inwoners bij de gemeentelijke besluitvorming te betrekken?

- A. Ja, de gemeente voldoet aan de eisen van burgerparticipatie.
- B. Dit is geborgd in de realisatie van de adviesraad Participatie en Ondersteuning.
- C. De gemeenteraad heeft in 2013 de nota burgerparticipatie 'De kracht van de burger; loslaten in vertrouwen' vastgesteld. Ook in de Strategische Visie wordt gesteld dat de gemeente steeds meer uitgaat van zelfredzaamheid en eigen kracht. Burgerkracht krijgt de ruimte. Binnen de uitvoering van projecten en college- en raadsvoorstellen wordt aangegeven welke mate van participatie (trede van de participatieladder) voor het betreffende project van toepassing is. Daarnaast is de gemeente gestart met het opzetten van een digitaal inwonerspanel, zodat inwoners mee kunnen denken over bepaalde onderwerpen. Ook overlegt de gemeente met de gemeentelijke sportraad over de voorbereiding van beleid zoals de subsidieverordening, het accommodatiebeleid of het gemeentelijk sportbeleid. De ontwikkelingen in het sociaal domein hebben er toe geleid dat de gemeente Eijsden-Margraten steeds meer vorm geeft aan het activeren van de gemeenschap op het gebied van zorg, welzijn en leefbaarheid. De sociale wijkteams werken vanuit de kernen. Ook werken zij samen met de buurtcoach, die inwoners activeert tot participatie (bewegen, cultuur, etc.). Daarnaast realiseert de gemeente huiskamerprojecten in de kernen, die worden geleid door vrijwilligers. Deze worden zoveel als mogelijk gecombineerd met dagbesteding.

Wanneer burgers of verenigingen met plannen komen probeert de gemeente deze zoveel mogelijk te faciliteren en ondersteunen. Voorbeelden hiervan zijn onder andere:

- Het samenwerkingsverband in de kern Eijsden, waar sportverenigingen, professionele sport aanbieders, GGD, 1^e lijnszorg en gemeente samenwerken aan het vergroten en vernieuwen van het beweegaanbod voor (oudere) inwoners.
- Het door de gemeente ter beschikking stellen van een voormalig voetbalveld, dat door een buurtcommissie wordt omgevormd tot een buurtontmoetingsplek voor jong en oud.
- In de wijk Poelveld in de kern Eijsden heeft een groep bewoners het initiatief genomen het onderhoud van de buitenruimte op zich te nemen.
- Coöperatie Met Fruit Erop Uit is een samenwerkingsverband (coöperatie) waarin bedrijven ideeën, kennis en creativiteit uitwisselen. De coöperatie richt zich op de toeristische, ecologische, economische en educatief maatschappelijke ontwikkeling van onze regio.

5.5. Permanente opleiding van opleiders en / of bestuurders en werknemers over cittaslow thema's

- A. Heeft de gemeente beleid voor permanente educatie van bestuurders en werknemers gericht op de inhoudelijke thema's van cittaslow?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de bewustwording binnen de eigen organisatie op de thema's van cittaslow te vergroten?
- A. De gemeente Eijsden-Margraten heeft een ruimhartig opleidingsbeleid, gericht op permanente educatie van zowel onze bestuurders als onze werknemers. Het aanbod van opleidingen is niet alleen gericht op puur vaktechnische educatie, bijzonder veel aandacht wordt besteed aan educatie en bewustwording inzake thema's die gecategoriseerd kunnen worden in de cittaslow sfeer. Denk hierbij aan trainingen gericht op dienstverlening, gastvrijheid, duurzaamheid, enzovoorts. Tevens worden regelmatig sessies georganiseerd rondom thema's die passen in de gedachte van cittaslow.
- B. Naast de in het vorige antwoord genoemde educatie-activiteiten, past de gemeente cittaslow filosofie toe in haar bedrijfsvoering, waarbij kan worden gedacht aan dienstreizen met elektrische auto's en fietsen, het gebruik van bio / streekproducten voor catering, een duurzaam uitgevoerd gemeentehuis (energielabel A), bijna wekelijks koken medewerkers op vrijwillige basis soep voor het personeel met slowfood, papierloos vergaderen, initiatieven zoals 'adopteer een kern', het bijwonen van evenementen en maatschappelijke activiteiten door personeel, enzovoorts.

5.6. Gezondheidsvoorlichting (bestrijding van overgewicht, diabetes, etc)

- A. Wordt aan de wettelijke eisen en richtlijnen op het terrein van een gezonde levensstijl voldaan?
- B. Op welke wijze is dit geborgd?
- C. Heeft de gemeente aanvullend beleid en / of aanvullende maatregelen getroffen om een bewuste en gezonde levensstijl te bevorderen?
- A. Ja, de gemeente Eijsden-Margraten is samen met de 17 andere Zuid-Limburgse gemeente aangesloten bij de GGD Zuid-Limburg.
- B. Gezondheidsvoorlichting en -bevordering wordt gewaarborgd in diverse beleidsnota's en uitvoeringsnota's:
- Regionale Gezondheidsnota 'Bouwen aan een gezond Zuid-Limburg'.
 - Preventie- en handavingsplan Jeugd, Alcohol en Omgeving.
 - Nota Sport en bewegen 'een leven lang sporten'.
 - Uitvoeringsprogramma buurtcoaches.
 - Toekomstagenda sociaal domein 2022 met bijbehorend actieplan 2016-2017.
 - Algemene subsidieverordening welzijn gemeente Eijsden-Margraten.
- C. De gemeente Eijsden-Margraten voert diverse preventieve activiteiten uit op verschillende beleidsterreinen in het kader van bewuste en gezonde levensstijl bevordering, namelijk:
- JOGG (jongeren op gezond gewicht): de gemeente Eijsden-Margraten is per 1 april 2016 JOGG gemeente. Samen met de gemeenten Valkenburg a/d Geul, Meerssen en Vaals wordt JOGG Heuvelland gevormd. In het kader van het thema overgewicht wordt ingezet op een gezondere en bewustere leefstijl bij jongeren. Hiervoor worden onder andere de buurtcoaches ingezet en is er samenwerking met de GGD Zuid Limburg, de basisscholen, CJG, lokale sportaanbieders en zorgpartners. Thema's binnen JOGG zijn onder andere: gezonde school, drink water, gezonde voeding. Tevens is er een sport- en beweeg netwerk ontstaan dat ook het thema overgewicht als speerpunt heeft aangemerkt binnen haar doelstellingen.
 - Subsidiebeleid Welzijn: stimulering van verenigingen in het kader van sport, bewegen en gezondheid.
 - Uitvoeringsnota sport en bewegen 2014-2018: diverse preventieve sport- en beweegprojecten en activiteiten voor alle doelgroepen.
 - Investeren sportaccommodaties: de gemeente investeert jaarlijks in gymzalen, sporthallen en sportcomplexen. Hierdoor kunnen burgers dicht bij huis sporten en bewegen.

- Beweegtuinen voor ouderen: in 2016 worden een 4 tal 'beweegtuinen' voor ouderen gerealiseerd. Een beweegtuin nodigt ouderen uit om in de buitenlucht zelfstandig aan fitheid te werken. Bij het gebruik van een beweegtuin wordt de zelfredzaamheid en mogelijkheid om algemene dagelijkse levensverrichtingen uit te voeren vergroot. Omdat de beweegtuinen in de openbare ruimte in de nabijheid van speeltuintjes worden geplaatst, wordt naast de gezondheidstoestand ook het sociaal samen zijn van de ouderen bevorderd.
- Meer bewegen voor ouderen (MBVO): in diverse kernen binnen de gemeente worden MBVO activiteiten uitgevoerd door Stichting SWEM. De gemeente financiert deze activiteiten.
- AED-beleid: in de gemeente is een AED-Reanimatienetwerk opgezet. In diverse kernen binnen de gemeente is een AED in de buitenruimte geplaatst die onderdeel uitmaakt van dit netwerk. Hierbij zijn ook vrijwillige hulpverleners geworven en aangemeld die ingezet worden bij een AED Reanimatie oproep (o.b.v. een 112 melding).

Vanuit een integrale benadering van het sociaal domein wordt in het kader van positieve gezondheid uiteraard ook naar de samenhang met andere leefgebieden (en dus beleidsterreinen) gekeken. Zo is bijvoorbeeld armoede significant van invloed op leefstijl, zelf oplossend vermogen en gezondheidsniveau. Pas wanneer de bestaanszekerheid gegarandeerd is, ontstaat er ruimte voor verdere ontwikkeling en zijn mensen beter in staat te investeren in zichzelf en in hun omgeving. Voor onze inwoners is het dan ook van belang dat er integrale zorg geboden wordt, met ook een duidelijke preventieve component.

5.7. Systematische en permanente informatie aan inwoners over de betekenis van cittaslow (ook voorafgaand aan de certificering)

- A. Heeft de gemeente beleid om de bewustwording van de waarden van cittaslow onder inwoners en organisaties te bevorderen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om die bewustwording te vergroten?

- A. De gemeente Eijsden-Margraten heeft op het moment van dit schrijven nog geen cittaslow certificaat. Expliciet speelt dit certificaat daarom tot op heden geen rol in de interactie met inwoners en organisaties. Bij de ontwikkeling en implementatie van diverse beleidsterreinen is de filosofie van cittaslow echter duidelijk herkenbaar, ook in de communicatie naar inwoners en organisaties toe.
- B. Deze herkenbaarheid blijkt uit de volgende maatregelen die de gemeente heeft getroffen om de bewustwording te vergroten: grootschalig zonnepanelen project, project Met Fruit Erop Uit (promoten gezonde voeding), promoten wandelen in de natuur (dit heeft zelfs ertoe geleid dat de gemeente Eijsden-Margraten is uitgeroepen tot Wandelgemeente 2015 van Nederland!), Storytelling, diverse maatregelen in het kader van verkeersveiligheid, enz.

5.8. Aanwezigheid van actieve organisaties die samen met de overheid werkzaam zijn in cittaslow onderwerpen

A. Zijn er binnen de gemeenten organisaties aanwezig waarmee actief wordt samengewerkt om de bewustwording van de waarden van cittaslow te vergroten?

A. De gemeente werkt in het verbinden en verbreden van de principes van Eijsden-Margraten cittaslow samen met lokale en regionale partners in de keten van MKB, toerisme en de agrarische sector / landschap. Meer bepaald betreft het onder andere de volgende partners: VVV Zuid-Limburg, lokale ondernemers waaronder de Coöperatie Met Fruit Erop Uit, het voet- en fietsveer over de Maas, de lokale kunstwereld, het familiemuseum / Afrika anders, de lokale Heemkundeverenigingen, IVN, IKL, Staasbosbeheer en diverse stichtingen die zijn verbonden aan het thema Liberation (Liberation community) en de Belgische buurgemeente Voeren.

5.9. Supporter van cittaslow campagnes

A. Heeft de gemeente beleid om de ondersteuning van cittaslow door commerciële organisaties en overige instellingen binnen de gemeente te bevorderen?

B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om te borgen dat externe partijen de waarden van cittaslow op een positieve wijze blijven toepassen en uitdragen?

A. De gemeente Eijsden-Margraten zet zich reeds enkele jaren in om het cittaslow gedachtegoed uit te dragen. Een van de basisdocumenten is de in 2015 vastgestelde Toeristisch-Recreatieve Gebiedsvisie (zie ook hoofdstuk 7) waarin naast aandacht voor onder andere duurzaamheid en streekgastronomie vooral ook wordt ingezet op domeinoverschrijdend beleid o.a binnen de gehanteerde Lifestyle-driehoek. Concrete projecten en / of activiteiten waar de gemeente op grond van dat beleid faciliteert zijn: De Bloesem van het Zuiden (Ondernemend Bloesemlint), de Fruitigste gemeente in het hart van de Euregio, Hart van Europa, Nationaal landschap en Wandelgemeente van Nederland 2015. Gemeentelijke middelen en menskracht worden ingezet om deze filosofie - ook met behulp van storytelling - onder de aandacht te brengen bij bestuurders, inwoners, ondernemers en bezoekers. Dankzij de nauwe samenwerking met ondernemers worden de cittaslow-kwaliteiten breed uitgedragen. De gemeente blijft zich inzetten om organisaties te stimuleren de cittaslow-gedachten op het gebied van leefomgeving, gastvrijheid, milieu, cultuurhistorie en behoud van identiteit na te streven.

B. Zie antwoord A.

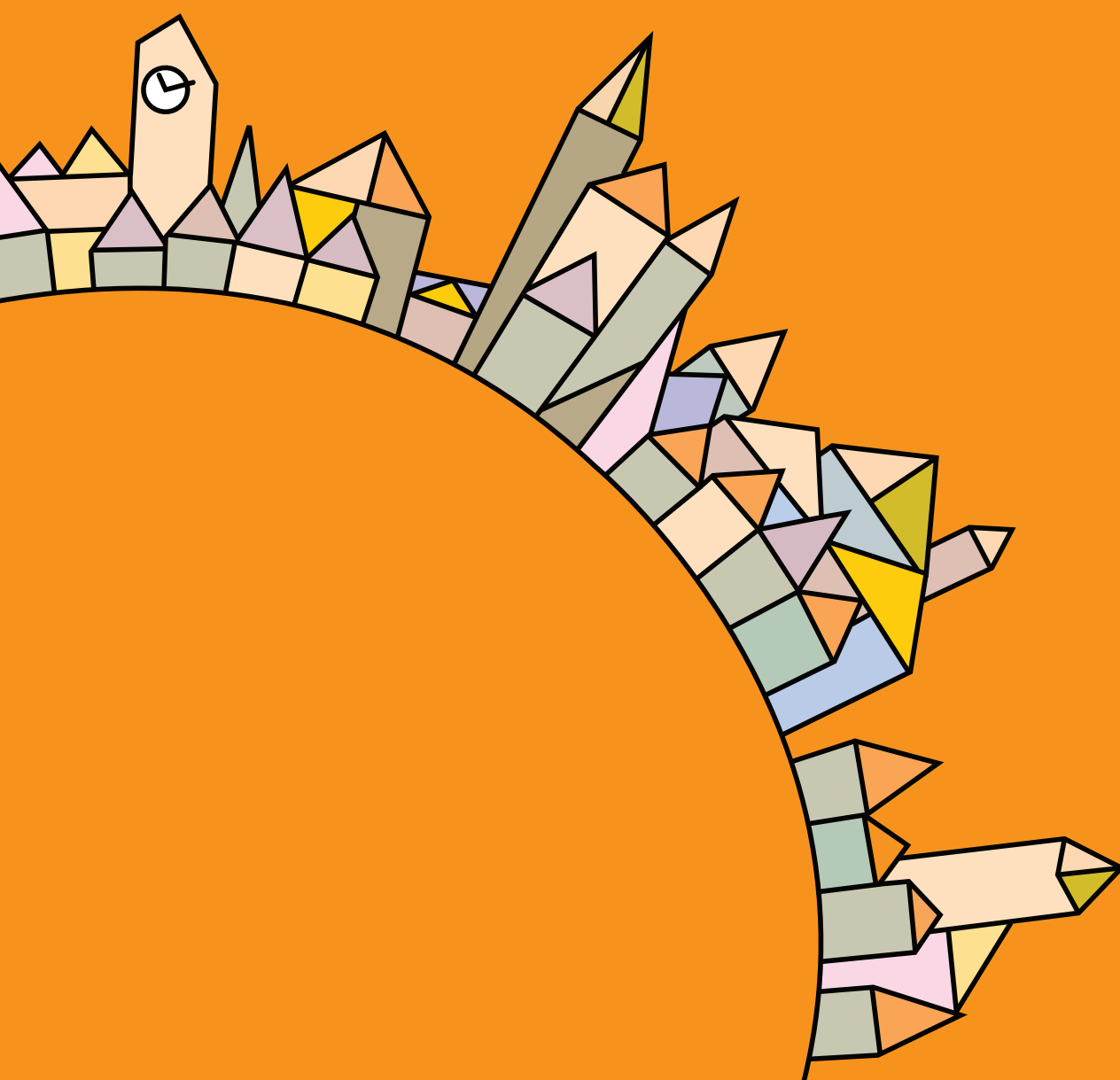
5.10. Publiceren / gebruiken van het cittaslow logo op briefpapier en website

- A. Gebruikt de gemeente voor al haar communicatiemiddelen het logo van cittaslow?
 - B. Op welke wijze heeft de gemeente geborgd dat het logo van cittaslow wordt gebruikt in overeenstemming met de in 2013 Internationaal vastgestelde criteria (regulations for the use of the cittaslow Logo)
-
- A. Zodra de gemeente het cittaslow keurmerk mag dragen, wordt het logo van cittaslow via onze communicatiemiddelen kenbaar gemaakt.
 - B. Dit wordt opgenomen in het gemeentelijke communicatiebeleid en bij alle mogelijke uitingen.

5.11. Optionele en aanvullende eisen

Op basis van de Strategische Visie is dienstverlening onze tweede natuur. Wij hebben ons voorgenomen om in 2022 minimaal een 8 te scoren op klanttevredenheid. Zowel de ambtelijke organisatie, het gemeentehuis, maar ook de omgeving binnen onze gemeentegrenzen dienen gastvrijheid uit te stralen.

6. Sociale cohesie

6. Sociale cohesie

6.1. Gediscrimineerde minderheden

- A. Heeft de gemeente beleid om het tegengaan van discriminatie te bevorderen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om discriminatie te bestrijden?

- A. Ja, de gemeente Eijsden-Margraten heeft zich aangesloten bij het beleid van de gemeenschappelijke regeling Anti Discriminatievoorziening Limburg. De gemeente voert voorts in het algemeen een zogenaamd inclusief beleid, hetgeen betekent dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving en hierin dezelfde kansen moet kunnen krijgen.
- B. Bij de huisvesting van statushouders in de gemeente, werkt Eijsden-Margraten nadrukkelijk samen met Stichting Vluchtelingenwerk en specifiek de vrijwilligers van de stichting. Deze worden namelijk bij voorkeur geworven onder de eigen inwoners. Zodoende zijn de vrijwilligers niet alleen optimaal in staat om de nieuwkomers wegwijs te maken binnen de gemeenschap, maar wordt al vanaf het eerste contact gewerkt aan de sociale cohesie, aan de band tussen de 'oude' en 'nieuwe' inwoners, om zo discriminatie te voorkomen.

De gemeente Eijsden-Margraten is voorts aangesloten bij de gemeenschappelijke regeling Anti Discriminatievoorziening Limburg.

Verder kunnen klanten van de gemeente een beroep doen op de Klachtenregeling indien zij van mening zijn dat er sprake is van discriminatie bij de uitoefening van de gemeentelijke dienstverlening. Gemeentelijk personeel kan via de interne vertrouwenspersoon klachten in het kader van discriminatie aankaarten.

6.2. Achterstandswijken

- A. Heeft de gemeente achterstandswijken?
- B. Indien ja welk beleid voert de gemeente om dit tegen te gaan. Indien nee, heeft de gemeente beleid om het ontstaan van achterstandswijken te voorkomen?

- A. De gemeente kent geen achterstandswijken in de zin van wijken met een meervoudige sociale problematiek.
- B. Nee, zie antwoord A.

6.3. Integratie van gehandicapten

- A. Heeft de gemeente beleid om de integratie van gehandicapten te bevorderen?
- B. Welk percentage vanuit de begroting is voor dit beleid bestemd?
- C. Is dit percentage hoger of gelijk aan het provinciaal gemiddelde? Indien hoger hier een (schatting van het) percentage aangeven.

- A. De gemeente Eijsden-Margraten heeft vastgestelde beleidskaders, beleidsnota's, verordeningen en uitvoerende besluiten op het gebied van het Sociaal Domein (Wmo, Jeugdzorg en Participatiewet), waarin het onderwerp participatie van mensen met beperkingen (gehandicapten) een centrale rol speelt. De transformatie in het Sociaal Domein zien we als een proces dat:
- erop gericht is om iedereen in de samenleving ongeacht leeftijd, afkomst, sociale omstandigheden of beperking in staat te stellen mee te doen;
 - uitgaat van de kracht van mensen en de mens centraal zet op het moment dat deze niet (geheel) in staat is om zelfstandig deel te nemen aan de samenleving;
 - gebaseerd is op het verbinden van en het vertrouwen op de kwaliteiten van inwoners en professionals.

Binnen het gemeentelijk beleid sociaal domein breed staat maatwerk voorop en is het individu met diens specifieke situatie en mogelijkheden leidend. Op het gebied van sociale zekerheid (werk en inkomen) bijvoorbeeld, wordt dan ook rekening gehouden met de functionele beperkingen van de betreffende persoon bij de inzet van voorzieningen. Dit, conform het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, ter versterking van gelijke kansen van mensen met een beperking.

- B. Het budget ten behoeve van het Sociaal Domein omvat ca 50% van de gemeentelijke begroting.
- C. Dit percentage is niet bekend.

6.4. Kinderen 0-3 jaar

- A. Heeft de gemeente beleid op het terrein van de voor- en vroegschoolse educatie?
- B. Wat is het percentage kinderen onder de 4 jaar dat met dit beleid bereikt wordt?
- C. Welk percentage van de kinderen onder de 4 jaar maakt gebruik van een peuterspeelzaal of de kinderopvang?
- D. Is dit percentage hoger of gelijk aan het provinciaal gemiddelde? Indien hoger hier een (schatting) van het percentage aangeven.
- A. Ja, leidend daarin is de Wet OKE. In 2013 heeft de gemeente gekozen voor een besturenfusie om het peuterspeelzaalwerk te professionaliseren. De zeven peuterspeelzalen vallen daarmee onder één organisatie. Op twee locaties worden VVE-programma's aangeboden. Daarmee wordt ruim voldaan aan de norm om in voldoende VVE-plaatsen te voorzien. In 2016 is een plan van aanpak vastgesteld om het tweede deel van de omvorming volgens de Wet OKE uit te voeren, zodat ook de kinderopvang de peuterprogramma's kan aanbieden.
- B. Gemiddeld 40% van de kinderen die een VVE-indicatie hebben (achterstandsléerlingen), maakt ook daadwerkelijk gebruik van het VVE-programma op de peuterspeelzalen. Dit is net iets boven het gemiddelde wat gebruikelijk is in kleinere gemeenten om deze doelgroep te bereiken.
- C. & D. Het aantal kinderen dat een peuterspeelzaal bezoekt is hoog ten opzichte van andere gemeenten. Het gaat om gemiddeld 227 peuters, 65% van de 2-3 jarigen in 2015. Het percentage kinderen dat daadwerkelijk een kinderopvang bezoekt is niet bekend. Wel het aantal beschikbare kindplaatsen door kinderdagverblijven: 168.

6.5. Jongeren 16-24 jaar

- A. Heeft de gemeente beleid om werkloosheid specifiek onder jongeren aan te pakken?
- B. Wat is het percentage jongeren dat werkloos is?
- C. Wat is het percentage jongeren dat voortijdig schoolverlater is?
- D. Zijn deze percentages hoger of gelijk aan het provinciaal gemiddelde? Bij deze vraag het procentuele verschil ten opzichte van dit gemiddelde aangeven.

- A. Op het gebied van sociale zekerheid (werk en inkomen) is de aanpak van jeugdwerkloosheid één van de speerpunten. Hier is door de Maastricht-Heuvellandgemeenten in gezamenlijkheid dan ook specifiek gemeentelijk beleid op geformuleerd. Waar in algemene zin werk altijd boven uitkering gaat, prevaleert voor jongeren altijd scholing, gericht op het behalen van een start- of arbeidsmarktkwalificatie. Juist deze doelgroep dient immers goed voorbereid de arbeidsmarkt te betreden. Als scholing geen optie (meer) is, worden gerichte projecten voor deze doelgroep ingezet, zoals bijvoorbeeld Jongeren@Work.
- B. De cijfers van 'waarstaatjegemeente' laten zien dat het percentage werkloze jongeren van 16-22 jaar in Eijsden-Margraten 0,48% bedroeg in 2012. Het geeft natuurlijk geen volledig beeld van alle werkloze jongeren, maar uit de gegevens van de sociale dienst en UWV wordt zichtbaar dat slechts 2 jongeren <21 jaar aan het begin van 2016 een bijstandsuitkering ontvingen en 50 jongeren <27 jaar een WW-uitkering. Afgezet tegen een inwonertal van ca 25.000 gaat het dan om respectievelijk 0,008% en 0,2% van alle inwoners.
- C. Het aantal voortijdig schoolverlaters 12-23 jarigen is 0,5%.
- D. Dit percentage is lager dan het gemiddelde in de regio Maastricht-Heuvelland, namelijk 1,5-2%.

Het percentage werkloze jongeren van 16-22 jaar in Eijsden-Margraten (0,48%) ligt ruim onder het landelijk (1,21%) alsook het provinciaal (1,16%) gemiddelde, zoals weergegeven op 'waarstaatjegemeente'.

6.6. Armoede

- A. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen op het terrein van de armoedebestrijding?
 - B. Welk percentage van de huishoudens maakt gebruik van de schuldhulpverlening?
 - C. Welk percentage van de huishoudens maakt gebruik van een 'voedselbank'?
 - D. Zijn deze percentages hoger of gelijk aan het provinciaal gemiddelde? Bij deze vraag het procentuele verschil ten opzichte van dit gemiddelde aangeven.
- A. Op armoedebestrijding wordt door de gemeente Eijsden-Margraten actief ingezet en bovenal ook vanuit een integrale benadering. Het terugdringen van armoede is immers een complexe opdracht. Het is namelijk meer dan een tekort aan inkomen, maar een breder maatschappelijk probleem dat ook raakt aan maatschappelijke participatie, gezondheid, zelfredzaamheid, wonen en leefomgeving. Dit vergt dan ook een gezamenlijke inspanning van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten, maatschappelijke organisaties, fondsen, professionals, vrijwilligers, maatschappelijk betrokken bedrijven en niet in de laatste plaats de burgers zelf. Uiteraard kent de gemeente de wettelijke regelingen ten aanzien van bijzondere bijstand, individuele inkomenstoeslag (langdurigheidstoeslag), schuldhulpverlening en kinderopvang op sociaal-medische indicatie, welke vooral aan de inkomstenkant van invloed zijn. Daarnaast zijn er een aantal minimaregelingen die meer gericht zijn op participatie, op meedoen in de gemeenschap. Zo is er de Schoolkostenregeling om deelname aan schoolactiviteiten te stimuleren, het Participatiefonds voor sociale, maatschappelijke en culturele participatie. Sportparticipatie wordt in natura ondersteund via het Jeugdsportfonds. Daarnaast is er, zoals reeds aangegeven bij onderdeel 2.7, concrete aandacht voor de toegang tot de gezondheidszorg via een collectieve ziektekostenverzekering voor minima en een tegemoetkoming in de premie van het aanvullend pakket. Een breed regionaal armoedeonderzoek is momenteel in afronding. De resultaten van dit onderzoek moeten meer inzicht geven in de doelgroep, de problematiek en de effectiviteit van het beschikbaar instrumentarium. Uiteraard met aandacht voor de eigenheid van de individuele gemeenten. Daarmee vormt het onderzoeksresultaat een fundamentele en noodzakelijke basis voor een verdere intensivering van de aanpak. Ook geeft het meer houvast bij de bepaling wat regionaal en wat lokaal nodig is.

- B Naast de informatie- en adviesfunctie, kent de gemeente Eijsden-Margraten verschillende gradaties van schuldhulpverlening. Dit varieert van een cursus budgetteren (preventief) via budgetbeheer (stabilisatie) naar schuldregeling en schuldsanering (curatief). In vervolg op de meldingsfase, zijn in 2015 binnen dit scala 53 trajecten ingezet, veelal voor individuen. Afgezet tegen een inwonertal van ca 25.000 gaat het dan om 0,21% van de inwoners.
- C. Het percentage inwoners dat gebruik maakt van de Voedselbank is niet bekend.
- D. Het provinciaal gemiddelde dat gebruik maakt van schuldhulpverlening en de Voedselbank is niet bekend. Wel kan ten aanzien van schuldhulpverlening het vergelijk worden gemaakt met de drie gemeenten waarmee in 2015 samengewerkt werd binnen de Regionale Sociale Dienst Pentasz Mergelland (met ingang van 2016 kennen de zes gemeenten Maastricht-Heuvelland een nieuwe gezamenlijke uitvoeringsorganisatie). Afgezet tegen de percentages van Gulpen-Wittem (0,20%), Meerssen (0,26%), Vaals (0,36%) en Pentasz in totaliteit (0,25%) maakt de situatie in Eijsden-Margraten een bescheiden positieve indruk.

6.7. Verenigingen

- A. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen op het terrein van ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen?
- B. Wat is het percentage van het aantal verenigingen per 1.000 inwoners?
- C. Is dit percentage hoger of gelijk aan het provinciaal gemiddelde? Bij deze vraag (een schatting van) het procentuele verschil ten opzichte van dit gemiddelde aangeven.

- A. De gemeente Eijsden-Margraten stimuleert het verenigingsleven omdat verenigingen belangrijk zijn voor de leefbaarheid en het in beweging houden (participeren) van de inwoners. Dit doet de gemeente op verschillende manieren.

De verenigingen worden onder andere ondersteund door middel van de subsidieverordening. Ook ondersteunen de buurtcoaches de verenigingen op organisatorisch en bestuurlijk gebied en zetten de verenigingen (sport en cultuur) zich in door het samen met de buurtcoaches organiseren van activiteiten in de buurt. De gemeentelijke Sportraad is geïnitieerd door de gemeente en richt zich ook op ondersteuning van verenigingen door bijvoorbeeld het aanbieden van cursussen en het ondersteunen van het verenigingsbestuur. Er is in de gemeente een samenwerkingsverband van verenigingen, commerciële sportaanbieders, GGD, 1^e lijnszorg en de gemeente ontstaan, welke zich inzet voor het vergroten van het beweegaanbod in de gemeente. Dit netwerk wordt door de gemeente en de buurtcoach ondersteund.

Ook ondersteunt de gemeente de vrijwilligers doordat zij een vrijwilligersverzekering heeft afgesloten. Daarnaast worden de vrijwilligers ondersteund door het Steunpunt Mantelzorg en de Stichting Vrijwillige Hulpdienst Eijsden-Margraten.

Verder is er een groep vrijwilligers die zich belangeloos inzet voor anderen, maar niet vanuit het verenigingsverband. Deze worden ook ondersteund door de gemeente. In paragraaf 3.12 - bevorderen van de sociale infrastructuur - zijn de maatregelen terug te vinden.

- B. De gemeente heeft 258 jaarlijks gesubsidieerde verenigingen. Het aantal ongesubsidieerde verenigingen is niet bekend. Gemiddeld is dat 10,3 %.
- C. Dit percentage is niet bekend. Binnen Nederland zijn hier geen objectieve cijfers van beschikbaar. De gemeente Eijsden-Margraten beschikt over een rijk verenigingsleven. Het verenigingsleven is diep verankerd in de samenleving.

6.8. Multiculturele integratie

- A. Heeft de gemeente beleid om de integratie van etnische minderheden te bevorderen?
- B. Hoeveel geïntegreerde etnische groeperingen zijn binnen de gemeente aanwezig?

- A. Nee, de gemeente Eijsden-Margraten heeft geen specifiek beleid om de integratie van etnische minderheden te bevorderen. Wel is het zo dat de gemeente Eijsden-Margraten zich inspant om te voldoen aan de wettelijke taak ten aanzien van de huisvesting van statushouders. Op het moment dat een nieuwkomer in de gemeente komt te wonen, start een eerste traject ter begeleiding bij vestiging. Mocht na afronding van dat traject blijken dat de betreffende persoon nog niet voldoende zelfredzaam is, dan kan een tweede traject ter begeleiding bij verblijf volgen. Zoals reeds aangegeven bij onderdeel 6.1 is daarbij nadrukkelijk gekozen voor de samenwerking met Stichting Vluchtelingenwerk; door de inzet van vrijwilligers uit de eigen gemeente wordt al vanaf het allereerste contact gewerkt aan de binding tussen de 'oude' en de 'nieuwe' inwoners. Ook het specifieke beleid op het gebied van sociale zekerheid is gericht op die integratie. Vanuit de Sociale Zaken Maastricht Heuvelland worden de nieuwkomers primair richting werk begeleid en, als werk (nog) niet mogelijk is, richting participatie. Op die manier worden zij in staat gesteld mee te doen aan de maatschappij en kunnen zij vanuit die participatie- of werkplek ook verder bouwen aan hun integratie.
- B. Cijfers ten aanzien van het aantal geïntegreerde etnische groeperingen zijn niet beschikbaar.

6.9. Politieke participatie

- A. Wat is de procentuele opkomst van de laatst gehouden gemeenteraadsverkiezingen?
- B. Is dit percentage hoger of gelijk aan het provinciaal gemiddelde? Bij deze vraag het procentuele verschil ten opzichte van dit gemiddelde aangeven

- A. De opkomst bij de laatst gehouden gemeenteraadsverkiezingen bedroeg 79,4%.
- B. Het opkomstpercentage van de gemeente Eijsden-Margraten is aanzienlijk hoger dan het provinciaal gemiddelde dat 52,97% bedraagt. Een verschil van maar liefst ca. 27,5%.

6.10. Volkshuisvesting

- A. Heeft de gemeente prestatie afspraken met de woningcorporatie gebaseerd op een huisvestingsbeleid?
- B. Welk percentage sociale woningbouw hanteert de gemeente?
- C. Wordt dit percentage sociale woningbouw over een vooraf vastgelegde meerjarige termijn gerealiseerd? Hoe verhoudt dit percentage zich tot het regionale en landelijke beleid?

- A. Onze gemeente Eijsden-Margraten maakt jaarlijks afspraken met de drie in haar gemeente werkzame corporaties over het huisvestingsbeleid binnen het taakveld sociale woningbouw. De afspraken worden vastgelegd en tweejaarlijks geëvalueerd. Het in stand houden van de huidige voorraad sociale woningbouw is één van de standpunten. Dit jaar (2016) wordt via een woonbegroting vastgelegd hoe het toewijzingsbeleid ten aanzien van bijzondere doelgroepen voor de komende jaren wordt ingevuld. Nul-treden-woningen, eigendom zijnde van de corporaties, worden binnen onze gemeente uitsluitend toegewezen aan ouderen en gehandicapten die moeilijk of niet kunnen lopen.
- B. Het aandeel sociale woningbouw (huurprijs onder de liberalisatiegrens) binnen onze gemeente bedraagt momenteel 18%. De in onze gemeente aanwezige 240 wooneenheden voor verpleging en zorg (voor met name ouderen) en 178 (82 + 96) maatschappelijke wooneenheden voor jongeren en volwassenen zijn hierbij niet meegerekend.
- C. Het genoemde percentage bedraagt het huidige aantal sociale woningen in relatie tot de totale woningvoorraad. Met de corporaties zijn afspraken gemaakt over nieuwe sociale woningbouw. Zo worden er dit jaar 14 nieuwe sociale huurwoningen opgeleverd en wordt voor 2017 gewerkt aan een woon-zorg arrangement. Het onderzoeksrapport naar de gevolgen van de extra-muralisatie van de zorg is hierbij leidend. In relatie tot vergelijkbare regiogemeenten in het Heuvelland is ons sociale woningenbestand gemiddeld circa 5% lager. Daar tegenover is het aantal bijzondere woonvormen voor zorgbehoevenden en begeleid wonen van jongeren en volwassenen hoger dan gemiddeld in de vergelijkbare regiogemeenten.

Het eigenwoningbezit in onze gemeente ligt hoger dan gemiddeld in vergelijkbare gemeenten in de regio (bijna 80%). Veel vergrijzende eigenwoningbezitters willen zo lang mogelijk in hun eigen woning blijven wonen. Hierop is immers het rijksbeleid gericht. De bebouwingsvoorschriften in onze bestemmingsplannen zijn hierop zo veel mogelijk aangepast.

6.11. Optionele en aanvullende eisen

De gemeente Eijsden-Margraten kent leefbare kernen met een actief verenigingsleven en veel aanwezige voorzieningen. De gemeente ondersteunt dit door middel van subsidies voor verenigingen en evenementen. Daarnaast investeert de gemeente in het behoud van gemeenschapshuizen en sportaccommodaties en bijvoorbeeld huiskamers voor senioren. In het kader van de transformatie binnen het Sociaal Domein zal de gemeente de reeds bestaande sociale cohesie blijven stimuleren en versterken, mede door de inzet van buurtcoaches en het kerngericht werken door het Sociaal Team.

6.12. Transitie Sociaal Domein

- A. Welke visie hanteert de gemeente bij de transitie binnen het Sociaal Domein?
- B. Op welke wijze slaagt de gemeente er in deze visie samen met andere partners te implementeren?

- A. De gemeenteraad van Eijsden-Margraten heeft voor de transitie in 2014 de beleidskaders vastgesteld op basis waarvan de transformatie van het Sociaal Domein wordt opgepakt. Ons beleid is gebaseerd op de visie dat de decentralisaties van de Wmo 2015, de Participatiewet en de Jeugdwet (zo zelfstandig mogelijke) deelname aan de samenleving voor iedereen mogelijk dient te maken. Wanneer iemand ondersteuning nodig heeft, gebeurt dit op maat, vanuit het perspectief van het huishouden en de directe omgeving waar deze inwoner toe behoort. De regie blijft bij de inwoner zelf en / of de directe omgeving, tenzij dit niet mogelijk is. Daarbij wordt het systeemdenken vanuit de verschillende beleidskaders, wet- en regelgeving losgelaten. De gemeente wil elke inwoner in staat stellen naar vermogen mee te doen in de samenleving. Bij meedoen gaat het bijvoorbeeld om werken, deelnemen aan activiteiten en het onderhouden van sociale contacten. Wanneer een inwoner daar op eigen houtje niet toe in staat is, wordt ondersteuning georganiseerd langs vier dimensies: het versterken van de eigen kracht van mensen, de inzet van burgerkracht, het actief ondersteunen waar dat nodig is en het (tijdelijk) deels of volledig overnemen van de regie als het niet anders kan.

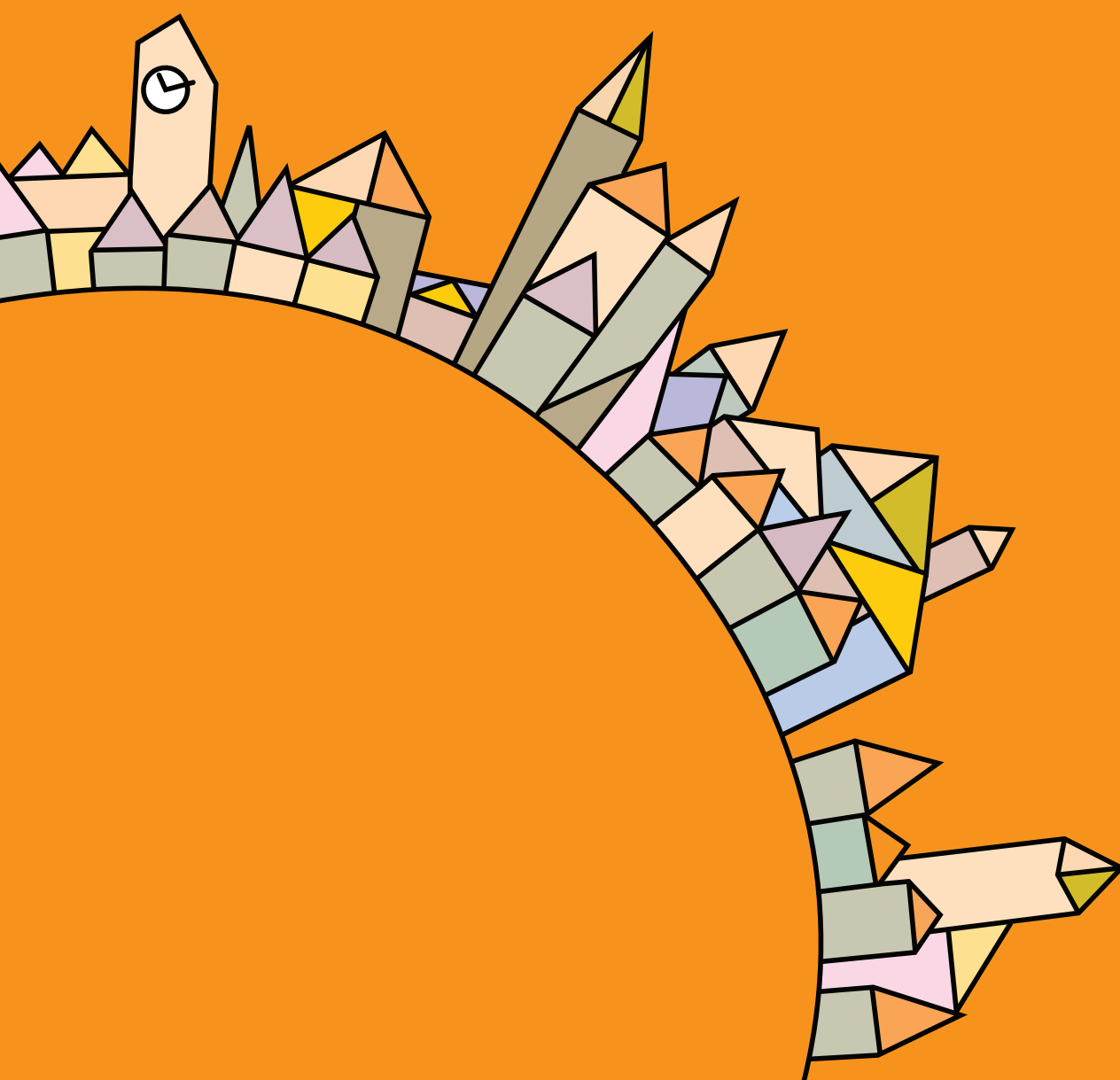
- B. Onze ambities willen we (samen met onze partners) bereiken door:
- a) de individuele en collectieve kracht in de samenleving te versterken en
 - b) door in onze samenleving de burger en zijn directe omgeving centraal te stellen en niet het systeem. Wanneer we de mens centraal stellen, is het logisch dat we kijken naar de bredere context waarbinnen de transformatie tot stand komt. Het gaat dan onder meer om het verbinden van de beleidskaders Wmo, Participatiewet en Jeugdwet onderling en met beleidskaders voor volksgezondheid, vrijwilligerswerk, passend onderwijs en ruimtelijke ontwikkeling. Maar bijvoorbeeld ook met thema's als armoedebestrijding, sporten en bewegen, verenigingen en het gemeenschapsleven.

We willen dit bereiken door onze activiteiten vooral te richten op:

- het voorkomen dat mensen (meer) problemen ontwikkelen door een gerichte en samenhangende focus op preventie;
- vroeg-signalering o.a. via leerkrachten, burens, familie en vrienden, hetgeen een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van problemen oplevert;
- gerichte begeleiding van inwoners die economisch niet zelfstandig zijn op hun weg naar economische zelfstandigheid en persoonlijke ontwikkeling;
- ondersteuning van mantelzorgers zodat ze hun zorgtaken langer volhouden;
- inwoners met beperkingen integrale en laagdrempelige toegang te bieden tot ondersteuning om mee te kunnen doen aan de samenleving;
- inwoners met beperkingen in staat te stellen om (langer) zelfstandig te (blijven) wonen.

7. Samenwerking

7. Samenwerking

7.1. Ondersteunen van campagnes en Slowfood activiteiten

- A. Voert de gemeente een actief beleid op het terrein van de uitgangspunten van Slowfood?
- B. Heeft de gemeente contact met een regionaal convivium van Slowfood?

- A. Op basis van de Strategische Visie 2022 'Vernieuwen door Verbinden' en de doorvertaling daarvan in de toeristisch recreatieve gebiedsvisie, is streekgastronomie een speerpunt van beleid (fruit en food). Hierbij wordt mede op basis van het raadsprogramma ingezet op het versterken, stimuleren, ontwikkelen van streekprodukten en streekgastronomische events. Tevens wordt ingezet op de realisatie van een interactief (streek en gastronomisch) beleveningscentrum met een (Eu)regionale functie. De gemeente ondersteunt en faciliteert diverse particuliere initiatieven die zich richten op de vermarkting en promotie van streekprodukten en gerechten. Op dit moment wordt er samen met de ondernemers gewerkt aan een jaarvullend programma van events. Hierbij worden onder andere op gezette tijden (half)jaarlijks en / of maandelijks streekmarkten georganiseerd. Deze in combinatie met het toeristisch recreatief aanbod bieden bewoners en bezoekers de gelegenheid om Eijsden-Margraten en daarmee ook slowfood te beleven. Concrete voorbeelden zijn: Euregiopromotie door middel van deelname aan ChateaMaastricht met streekproducenten uit Eijsden-Margraten, jaarmarkt Puur te Margraten en Eijsden, Preuve Libeek, De Smaak van Noorbeek, Limburgs landmarkt te Mesch, bio-streekmarkt Landgoed Heerdeberg. Om de verbinding te leggen met ondernemers in Eijsden-Margraten (verblijf, horeca- en dagrecreatie) wordt tevens in het kader van een kwaliteitsverbeterings-traject aandacht geschonken aan het creëren van arrangementen met veel aandacht voor streekgastronomie. De gemeente ondersteunt de opzet en ontwikkeling van een digitaal kenniscentrum van het slowfood strooppresidium Zuid-Limburg. Het project 'Met Fruit Erop Uit' is gericht op innovatie en ketenbenadering waarbij verantwoorde, gezonde en eerlijke voeding voorop staan. Dit project heeft er onder andere toe geleid dat een coöperatie 'Met Fruit Erop Uit' is opgericht (inmiddels ruim 100 leden). In dit verband zoeken ondernemers en initiatiefnemers uit de regio elkaar op om gezamenlijk nieuwe concepten en produkten tot stand te brengen en te vermarkten. De ketenbenadering krijgt hier concreet 'handen en voeten' waarbij ook de coöperatieve fruitveiling te Margraten als lid intensief is betrokken.
- B. De gemeente Eijsden-Margraten participeert als lid intensief in de coöperatie 'Met Fruit Erop Uit' en is in het kader van de aanvraag voor het cittaslow keurmerk contact opgenomen met Slowfood Nederland (regio Limburg). De burgemeester is bovendien lid van Slowfood Nederland. Een ondersteuningsverklaring van het bestuur van de coöperatie 'Met Fruit Erop Uit' en van het bestuur van Slowfood Convivium Limburg zijn als bijlage toegevoegd.

7.2. Samenwerking met Slowfood en andere organisaties ter promotie van natuurlijke en traditionele gerechten

- A. Heeft de gemeente beleid om samen te werken met organisaties die de voedselkwaliteit en –veiligheid bevorderen of de bereiding van ‘eerlijke’ en traditionele gerechten promoten?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen op het terrein van streekgerechten en streekproducten?

A. De gemeente Eijsden-Margraten werkt actief samen met organisaties op het gebied van eerlijke en traditionele (streek)produkten. Zie ook het antwoord hiervoor bij vraag 7.1.

B. Voor wat betreft de samenwerking met scholen richten we ons in het kader van het streek- en gastronomisch centrum op de samenwerking met leer-werkonderwijs (Leeuwenborgh en Citaverde). Zie ook vraag 5.6. C.

7.3. Internationale organisaties en samenwerking gericht op de verspreiding en filosofie van cittaslow en Slowfood

- A. Heeft de gemeente beleid om samen te werken met organisaties die bij de uitvoering van internationale samenwerking de waarden van cittaslow en Slowfood toepassen en uitdragen?
- B. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen om de inbreng van de waarden van cittaslow en Slowfood bij nationale en internationale overheden te bevorderen?

A. Samenwerking in de regio en euregio is een belangrijk thema in de Strategische Visie. In dit kader houdt de gemeente Eijsden-Margraten (bestuurlijk) nauwe contacten met Haspengouw (Sint Truiden) en Voeren en de Heuvellandsamenwerking met de omliggende gemeenten Gulpen-Wittern, Valkenburg aan de Geul, Vaals, Meerssen en Maastricht. De waarden van cittaslow en Slowfood staan daarbij op de agenda waarbij de lifestyle-driehoek een belangrijk element vormt. Binnen de lifestyledriehoek verbindt Eijsden-Margraten op drie pijlers de kernkwaliteiten als Slowgemeente, te weten:

1. fun, leisure en landschap;
2. fruit- en food;
3. folklore, kunst en cultuur.

De gemeente ziet zich als strategische partner en aanjager in de Euregionale aanpak van ontwikkeling binnen toerisme en recreatie in de Euregio. De organisatie van Limburg Economic Development (LED) heeft naar aanleiding van dit audittraject al aangegeven te willen meedenken over een verdere invulling en ondersteuning van cittaslow. Mede op aangeven van de gemeente Eijsden-Margraten is streekgastronomie opgenomen als een van de peilers in het nog vast te stellen leisureprogramma Zuid-Limburg. Uiteraard dient hier ook de samenwerking met VVV Zuid-Limburg te worden genoemd.

B. Gelet op het antwoord onder A. noemen we als voorbeeld de Trambaanfietsroute Maastricht-Aken (met aantakking op de Vennbahnroute), de grensoverschrijdende samenwerking en verbinding op de Maas (Visé-Eijsden) en op dit moment is een projectaanvraag 'Euregionale fietsmobiliteit' in voorbereiding voor het INTERREG VA Euregio Maas-Rijn-programma. Het betrekken van de ondernemers in de die regio - mede in relatie tot slow-arrangementen - vormt hierbij een hoofdbestanddeel van het werkprogramma.

7.4. Optionele en aanvullende eisen

Zoals uit de vorige vragen aangegeven is de samenwerking sterk verankerd in gemeentelijk beleid en bestuurlijke netwerken waarbij de gemeente Eijsden-Margraten het gedachtegoed van Slowfood en cittaslow reeds jaren actief uitdraagt.

Sinds 2016 hanteert de gemeente daarbij de communicatietechniek 'storytelling' ter uitvoering van de strategische visie. In de voorgaande jaren is er op diverse terreinen en door diverse betrokkenen gewerkt aan de Strategische Visie voor de gemeente Eijsden-Margraten.

In de Strategische Visie lezen we over het DNA van Eijsden-Margraten, de 5 ambities en de 8 thema's. Hoe kunnen we deze (strategische) visie dragen en (door)vertellen?

We zetten storytelling technieken in om ons verhaal te gaan vertellen. Waarom storytelling?

Waarom gaan we verhalen vertellen? Verhalen kunnen mensen verbinden, raken en bewegen.

Een verhaal dat tot de verbeelding spreekt, inspireert en gemeenschappelijkheid schept.

Mensen worden geraakt omdat verhalen niet op rationeel niveau werken maar op gevoelsniveau.

Verhalen brengen mensen in beweging, zetten aan tot actie, slepen mensen mee in iets groots.

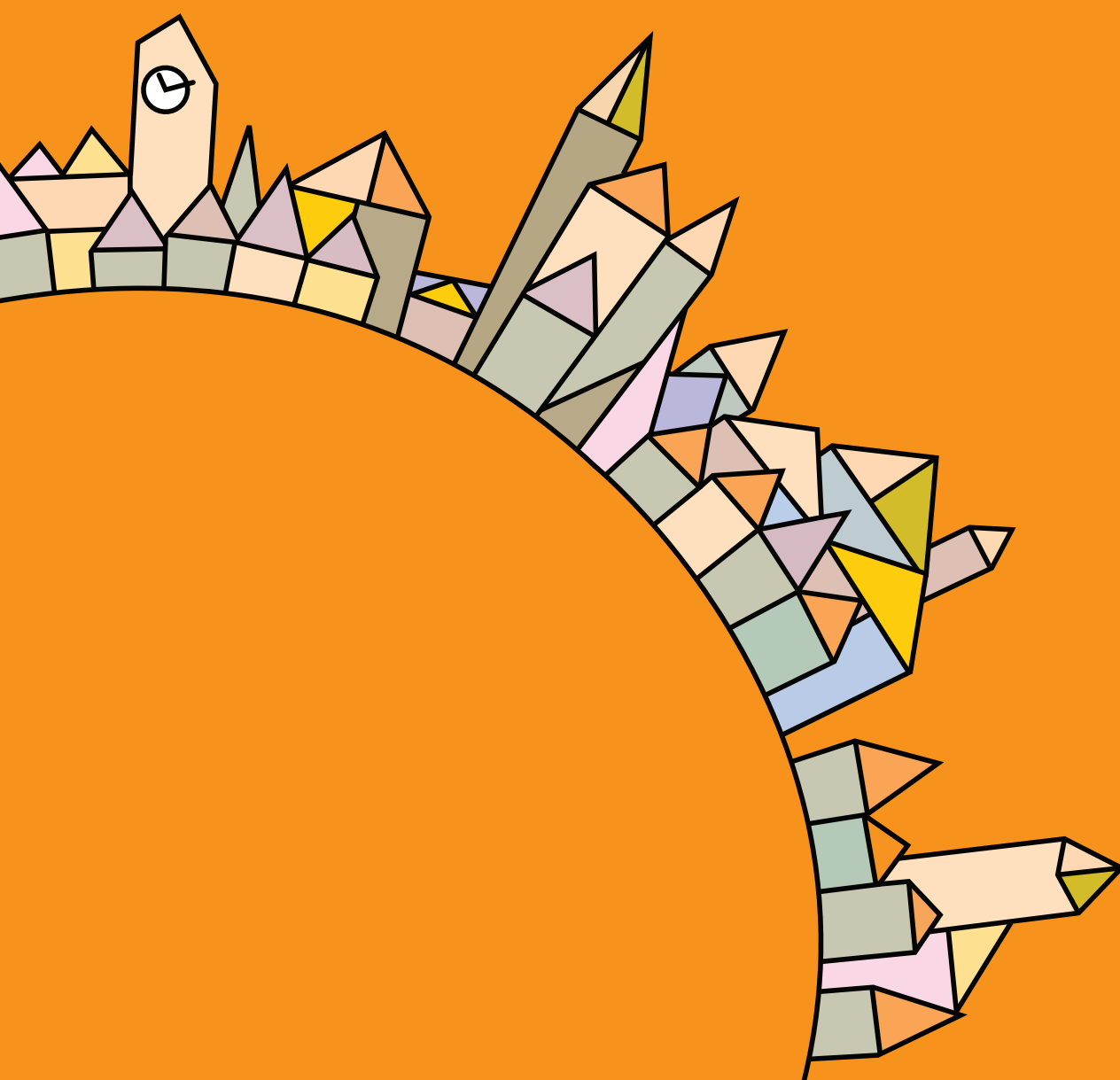
En aan verhalen heeft deze gemeente geen gebrek. Burgemeester Akkermans: "We vertellen al jaren de verhalen rondom de Amerikaanse begraafplaats en het Adoptieprogramma van de graven.

Maar er is zoveel meer te vertellen. Denk bijvoorbeeld aan het samenwerkingsverband

Met Fruit Erop Uit, waarin bewoners en ondernemers kennis met elkaar delen. Of de uitverkiezing tot Wandelgemeente van het jaar. Om nog niet te spreken over het rijke verenigingsleven én de huiskamerprojecten voor de ouderen. Iedere kern heeft een eigen identiteit, een eigen karakter, een eigen historie en zodoende eigen verhalen. En deze verhalen zetten we vanaf 2016 als gemeente in om te communiceren met inwoners, ondernemers en bezoekers".

Storytelling vormt bij uitstek de techniek om ook de filosofie van Slowfood en cittaslow te verspreiden op een wijze die de mensen daadwerkelijk raakt, enthousiasmeert en meesleept.

8. Bijlages

8. Bijlages

Datum: Gronsveld, 12 mei 2016

Aan: De heer Dieudonné Akkermans, burgemeester Eijsden-Margraten

Betreft: Ondersteuningsverklaring Cittaslow

Gemeente Eijsden-Margraten		
Burg.	Nr.	Hoef.
W I	Pers.	Prijs
W II	17 MEI 2015	Berek.
W III		Kwal.
W IV		Raad
W V	Kopie	
BVO		

Geachte heer Akkermans,

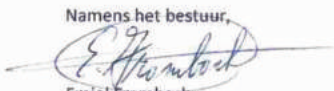
De gemeente Eijsden-Margraten heeft zich kandidaat gesteld voor het Internationale Keurmerk Cittaslow. Dit zou betekenen dat na Vaals en Echt-Susteren binnenkort Eijsden-Margraten als derde Limburgse gemeente zal toetreden tot het Cittaslow-netwerk.

Het spreekt voor zich dat het bestuur van de coöperatie Met Fruit Erop Uit de toetreding van Eijsden-Margraten tot Cittaslow een goede ontwikkeling vindt en graag ondersteunt. Een groot aantal bij de coöperatie aangesloten leden (producenten) in de regio van Eijsden-Margraten zullen garant staan voor het gedachte goed van Slow Food.

Van oudsher is de regio Eijsden-Margraten de fruitstreek in de Euregio bij uitstek. Niet voor niets is een van de grootste fruitveilingen van Nederland gevestigd in Margraten. Het landschap werd vroeger en nu nog steeds gekenmerkt door hoogstam fruit boomgaarden en de laagstam fruitplantages. Niet alleen het fruit maar ook andere producten uit deze regio worden verwerkt tot streekproducten die in heel Nederland en de Euregio aftrek vinden.

Indien de kandidaatstelling succesvol zal zijn, en daar gaan wij vanuit, zullen wij graag met u overleggen hoe wij de reeds bestaande samenwerking tussen uw gemeente en de coöperatie Met Fruit Erop Uit nog meer inhoud kunnen geven op gebied van Slow Food.

Namens het bestuur,

Emiel Frambach

Voorzitter van de coöperatie Met Fruit Erop Uit,

Z/16/038572 - 174845

Met Fruit Erop Uit • info@metfruiteropuit.nl • www.metfruiteropuit.nl

Slow Food

Convivium Limburg

www.slowfood.nl/convivia/limburg/

Datum: Maastricht, 12 mei 2016
Aan: dhr. D. Akkermans, burgemeester van Eijdsen-Margraten
Adres: Amerikaplein 1, 6269 DA Margraten
Betreft: ontwikkeling van een Cittaslow stedennetwerk in Limburg

Geachte heer Akkermans,

Het bestuur van de vereniging Slow Food Limburg is bijzonder verheugd met het voornemen van uw gemeentebestuur om in aanmerking te komen voor het Cittaslow certificaat en onderschrijft deze aanvraag uiteraard van harte: Eijdsen – Margraten vormt het hart van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. En op veel plaatsen is het oorspronkelijk agrarisch cultuur landschap van hoogstamboomgaarden en het daarmee verbonden cultuurhistorisch erfgoed nog aanwezig, inclusief de lokale gebruiken en dialect. Binnen uw gemeentegrenzen huist bovendien het Slow Food Presidium van de Limburgse stroop, de ambachtelijk geproduceerde stroop die nog onlangs erkenning en ondersteuning ontving vanuit de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed.

De toekomst van dit waardevol cultuurlandschap staat al langere tijd onder druk. Nog deze week werd het sombere toekomstbeeld geschetst dat binnen twintig jaar twee derde van de boeren noodgedwongen zal moeten stoppen, (Rapport Rabobank). Met andere woorden, het is van groot belang dat steden zich bekommeren om de toekomst van het landelijk gebied en dat het stadsbestuur hierop een visie ontwikkelt en uitdraagt. Ook het economisch belang van een levend cultuurlandschap kan niet voldoende worden benadrukt. En om het beheer van het landschap ook voor de toekomst veilig te stellen, zullen nieuwe markten moeten worden aangeboord, of misschien zelfs worden gecreëerd.

Slow Food Limburg is een vereniging van producenten en consumenten, (lees: coproducten) en wil zich graag inzetten om de noodzakelijke vernieuwingslag binnen uw gemeente te helpen realiseren. Door verbindingen te leggen, het goede nieuws van Cittaslow in het Heuvelland te verspreiden en (eventueel via een interactief platform) aandacht te vragen voor het belang hiervan.

De markt voor biologische producten (good, clean and fair) groeit ondanks de recessie met meer dan 15%. De uitdaging bestaat eruit om een nieuwe generatie (jonge) agrarische ondernemers naar Zuid Limburg te halen, die bereid zijn om met nieuw elan de plaats en beheerstaken van de huidige - moderne - landbouw over te nemen.

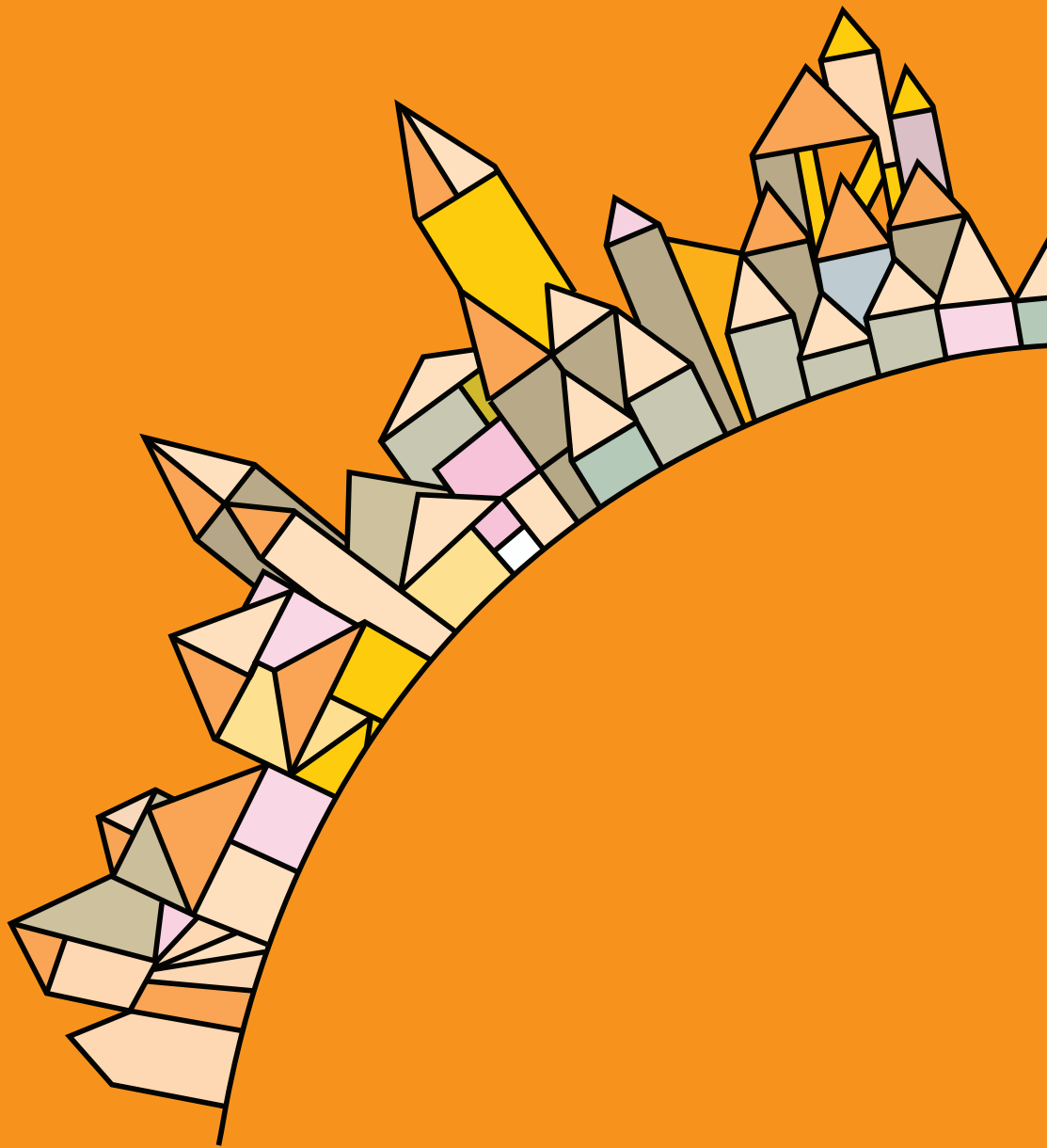
In verband hiermee nodigen wij uw gemeente van harte uit om aanwezig te zijn tijdens onze ALV-bijeenkomst van 28 mei as. in het gemeentehuis van Echt-Susteren om de andere Cittaslow-gemeenten te ontmoeten en de presentatie bij te wonen van Prof. dr. Korthals over het belang van nieuwe voedsellandschappen. Zie hiervoor ook onze website: www.slowfood.nl onder Lokaal/ Limburg/ Activiteiten.

Met vriendelijke groet,

Ir. Erik Kaptein,

Voorzitter Slow Food Limburg

Wij staan dichtbij het leven.
Dichtbij het landschap, de cultuur,
de tradities. Bij de mensen die
hier wonen, werken en leven.

Wij bewegen mee met de seizoenen.
Met de tijd. Zodat er een prettig
evenwicht ontstaat. Telkens weer.
In harmonie met elkaar.

Bezoekadres Margraten
Amerikaplein 1
6269 DA Margraten

Postadres
Postbus 10
6269 ZG Margraten

Servicepunt Eijsden
Breusterhof 2
6245 EL Eijsden

tel. 043 458 84 88
info@eijdsden-margraten.nl
www.eijdsden-margraten.nl